

136.7

๙

๗ ๔๔ ๓

ร. ๒

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว
ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

ปริญญานิพนธ์

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND
รพ. อ่อนไฉนสูง

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

9 มีนาคม 2516

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง
กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

บทคัดย่อ

ของ

ฐวีพ อ่อนโลกสูง

1

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ

สำหรับการค้นคว้าวิจัยเรื่องเด็ก

๖ มีนาคม 2516

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง
กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความ
วิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ปีการศึกษา 2514 กับของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัฐบาล ในภาคศึกษา 11
จำนวน 300 คน ใช้แบบทดสอบและแบบสอบถามทั้งหมด 4 ฉบับ คือ แบบทดสอบคุณธรรมแห่ง
ความเป็นพลเมืองดี แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว แบบสอบถามความวิตกกังวล
และแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ผลการศึกษาปรากฏว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับบุคลิกภาพ
แสดงตัว แต่สัมพันธ์ในทางกลับกันกับความวิตกกังวล ส่วนความวิตกกังวลสัมพันธ์ในทางกลับกัน
กับบุคลิกภาพแสดงตัว

นอกจากนั้น ยังได้พบว่า เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองและมีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่า
เด็กหญิง เด็กที่ผูกพร ออรัลการ หรืออาชาย มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผูกพร ออรัลการ
ประกอบอาชีพอื่น

สำหรับการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีด้านต่าง ๆ นั้น พบว่า เด็กที่จบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 กับเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505 จัดลำดับ
ความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีด้านต่าง ๆ ไว้คล้ายคลึงกัน

RELATIONSHIPS AMONG EXTRAVERSION, ANXIETY, SELF - CONFIDENCE
AND GOOD CITIZENSHIP

ABSTRACT

BY

CHUCHEEP ONKOKSOONG

Presented in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Master of Education Degree (Educational Psychology)
at the College of Education
in Collaboration with
the Bangkok Institute for Child Study
March 9, 1973

RELATIONSHIPS AMONG EXTRAVERSION, ANXIETY, SELF-CONFIDENCE
AND GOOD CITIZENSHIP

The purpose of the present study is to explore the relationships of extraversion, anxiety and self-confidence with good citizenship and to compare the values of good citizenship expressed by the pupils who have completed grade 4 in 1972 and with those expressed by the pupils completed grade 4 in 1962.

A sample of 300 pupils who have completed grade 4 in 1972 was drawn from 10 schools in Educational Region 11. These pupils were administered one test and three questionnaires on good citizenship, extraversion-introversion, anxiety and self-confidence.

The results of the study indicate that self-confidence is positively related to extraversion but negatively related to anxiety, and anxiety is negatively related to extraversion.

Besides, the study reveals that boys show more self-confidence and extraversion than girls. In term of parents' occupations, pupils whose parents are in civil service or business show more self-confidence than those whose parents engaged in other occupations.

The findings also indicate that citizenship values of grade 4 pupils in 1972 are highly correlated with those of grade 4 pupils in 1962.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แขนงจิตวิทยาการศึกษา
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการกันกว่า
เรื่องเด็กได้

..... สุวิทย์ ชุมนาน ประธาน

..... กมล วัฒนวิทย์ กรรมการ

.. วิเศษ วัฒนา กรรมการ

.. วิมล วัฒนวิทย์ ..

ผู้อำนวยการ

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการกันกว่าเรื่องเด็ก

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จรรยา สุวรรณทัต ผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติสำหรับการก้นคว่ำเรื่องเด็กที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้กระตาคสำหรับพิมพ์แบบสอบถาม อาจารย์ ดร.ปรีชา ธรรมมา อาจารย์ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ และ อาจารย์วันเพ็ญ พิเศษพงศ์ ที่กรุณาได้รับเป็นที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ให้คำแนะนำมาโดยตลอด และอาจารย์ ดร.วิรุพทช วิเชียรโชติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามและอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามความเกรงใจ

ในการรวบรวมข้อมูลผู้เขียนได้รับความร่วมมืออย่างยิ่ง จากอาจารย์ใหญ่ และคณะครู ของโรงเรียนวัดสระแก้ว โรงเรียนบ้านจอหอ จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเมือง โรงเรียนโพธิทองพิทยาส จังหวัดชัยภูมิ โรงเรียนเทศบาล 2 โรงเรียนเขตการทางสงเคราะห์ 5 จังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนเมือง โรงเรียนอนุบาลจังหวัดสุรินทร์ โรงเรียนวัดพระโตและโรงเรียนวัดเจียงอี จังหวัดศรีสะเกษ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ใหญ่และคณะครูของโรงเรียนดังกล่าว พร้อมกันนี้ขอขอบคุณอาจารย์สมศักดิ์ เทศสวัสดิ์วงศ์ อาจารย์พินิจ ชวนินทวิสุทธิ อาจารย์ควน ขอร่ม และอาจารย์ประกาศ เข็นกลาง ที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

อนึ่ง ผู้เขียนขอขอบคุณ คณะครูโรงเรียนทับกวาง อำเภอแก่งคอย คณะครูโรงเรียนวัดพระพุทธรณาย จังหวัดสระบุรี นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการศึกษา สาขาการวัดผลการศึกษา ที่ให้ความร่วมมือในการสร้างแบบสอบถาม และขอขอบคุณคุณพรณี เกษก่าแพง คุณสิทธิโชค วรานุสันติกุล คุณอ่ำพล โองะเคลื่อน คุณชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต และคุณชาลี ลัทธิ ที่อนุญาตให้ใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณสภาวิจัยแห่งชาติที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการพิมพ์ และขอขอบคุณ คุณจรินทร์ ยางจิต ผู้พิมพ์ปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความตั้งใจ

ชูชีพ อ่อนโกลสูง

9 มีนาคม 2516

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
/ ภูมิหลัง	1
* <u>ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า</u>	5
/ <u>ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า</u> ง. ไชรินทร์	5
* <u>ขอบเขตของเรื่อง</u>	6
/ <u>ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า</u>	6
/ <u>กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ</u> (ง)	7
2 / เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	9
คุณธรรมแห่งพลเมืองดี	9
ความวิตกกังวล	11
ความเชื่อมั่นในตนเอง	14
บุคลิกภาพแสดงตัว	16
เหตุผลเบื้องต้นถึงสมมติฐาน	17
* <u>สมมติฐานในการค้นคว้า</u> ✓	21
3 / วิธีการดำเนินการ	23
กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ✓	24
ก. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง	24
ข. แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว	33
ค. แบบสอบถามความวิตกกังวล	34
ง. แบบทดสอบคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี ✓	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ	41
หาความสัมพันธ์ระหว่างท่าทอบของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง *	60
เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	70
เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	73
เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง *	73
เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	74
เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน	75
เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน *	76
เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน	79
เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน	80
เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่มีควาเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ	81
เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ	82
เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ	
	ความมุ่งหมายในการวิจัย	36
	* กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	36
	* เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	37
	* การวิเคราะห์ข้อมูล	37
	* สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	* อภิปรายผล	39
	* ข้อเสนอแนะ	99

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามเพศ และอาชีพผู้ปกครอง	24
2. แสดงค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง	32
3. แสดงค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบสอบถามวัดความวิตกกังวล โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับแบบสอบถามมโนภาพเกี่ยวกับตน ลักษณะแสดงตัว - เก็บตัว และลักษณะความเป็นผู้นำ	34
4. แสดงคุณธรรมที่แฝงอยู่ในทางเลือกแบบต่าง ๆ ของแต่ละสถานการณ์	36
5. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์กับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง	41
6. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่นกับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์	42
7. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียนกับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง	42
8. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเองกับคุณธรรมด้านมนุษยธรรม	43
9. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัวกับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน	43
10. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัวกับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง	44
11. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมด้านการเรียน	44
12. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว	45
13. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง	45
14. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัวกับคุณธรรมด้านการเรียน	46
15. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติกับคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว	46
16. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติกับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน	47
17. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติกับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น	47
18. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่นกับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง	48

บัญชีการาง (ต่อ)

การาง	หน้า
19	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อกร อบการ วักับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 43
20	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่นกับคุณธรรมที่มีต่อกร อบการ วั 49
21	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 49
22	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับความซื่อสัตย์กับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 50
23	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน 50
24	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อกร อบการ วักับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 51
25	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับการ เรียบกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 51
26	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 52
27	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น 52
28	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 53
29	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 53
30	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับการ เรียบกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 54
31	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมที่มีต่อกร อบการ วั 54
32	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 55
33	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประ เทศชาติกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 55
34	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 56
35	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 56
36	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 57
37	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค้ำมณนุชธรรมกับการ เรียบกับคุณธรรมค้ำมณนุชธรรม 57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
38	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่นกับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน	58
39	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านิยมชุมชน รมกับคุณธรรมที่มีต่อศาสนา	58
40	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติกับคุณธรรมค่านิยมอำนาจ	59
41	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเองกับคุณธรรมค่านิยมอำนาจ	59
42	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น	60
43	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเองกับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ	60
44	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านิยมการ เรียบกับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ	61
45	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติกับคุณธรรมความซื่อสัตย์	61
46	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านิยมการ เรียบกับคุณธรรมค่านิยมอำนาจ	62
47	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ	62
48	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนกับคุณธรรมค่านิยมความซื่อสัตย์	63
49	เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนากับคุณธรรมค่านิยมอำนาจ	63
50	แสดงค่าความสำคัญของคุณธรรม จากการพิจารณาของเด็กชาย	65
51	แสดงค่าความสำคัญของคุณธรรม จากการพิจารณาของเด็กหญิง	66
52	แสดงค่าความสำคัญของคุณธรรม จากการพิจารณาของเด็กทั้งหมด	67
53	แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	69
54	แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนชายที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	
	ปีการศึกษา 2505 และ 2513	70
55	แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	
	ปีการศึกษา 2505 และ 2514	71
56	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	72
57	เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	73
58	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	73

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
59	เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	74
60	เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการ คำชาย และอาชีพอื่น ๆ	75
61	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการ คำชาย และอาชีพอื่น ๆ	76
62	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการ และคำชาย	77
63	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการและ อาชีพอื่น ๆ	77
64	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการ และ อาชีพอื่น ๆ	73
65	เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการ คำชายและ อาชีพอื่น ๆ	79
66	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่ผูกครองรับราชการ คำชายและ อาชีพอื่น ๆ	80
67	เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ	31
68	เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ	32
69	เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ	33
70	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความ เชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี	34

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ฉัษฐภฏฐึ	20
2 เปรึบเึบการจัคลาคัภวฬสาคัญของคณธรรมแห่ง พลเมืองคึคานคาง ๆ จาการพึการณาของเค็กชาย และเค็กหญิง	68

๖๐๗

1867

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ไม่ว่าชาติใดภาษาใดย่อมปรารถนาให้คนในชาติประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุขของประชาชนในสังคมและประเทศชาตินั้น ๆ ประเทศไทยเราก็เช่นกันได้จัดให้มีการอบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดา เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติตนตามท่วงนองคลองธรรม การอบรมสั่งสอนเริ่มกระทำกันตั้งแต่ก่อนเด็กเข้าโรงเรียนโดยบุคคลในครอบครัว เช่น พ่อแม่ พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย เป็นผู้อบรมสั่งสอน เมื่อเด็กไปโรงเรียนก็ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูอาจารย์ให้ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของชาติบ้านเมืองสืบต่อไป

โรงเรียนในสมัยแรก ๆ ยังไม่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนเป็นพลเมืองดีแต่อย่างใด จนกระทั่งถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 พระองค์ทรงโปรดให้เสนาบดีกระทรวงธรรมการประกาศชี้แจงเกี่ยวกับรูปโครงการศึกษาพุทธศักราช 2456 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายตอนหนึ่งว่า

"ภาคศึกษาบังคับ ได้แก่ความรู้ทั้งฝ่ายสามัญศึกษาและวิสามัญศึกษาเพียงใด ซึ่งสมควรจะให้ราษฎรมีความรู้เป็นพื้นไว้ทุกคน พอให้รู้ผิดชอบชั่วดี รู้วิชากลาง ๆ ไว้สำหรับให้พอแก่ที่จะต้องใช้อยู่ทุกวัน รู้จักทางที่จะรักษาตัว ทั้งส่วนชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินสมบัติและชื่อเสียง ให้พอครองตนเป็นพลเมืองดีได้คนหนึ่ง ๆ กับให้รู้จักการหาเลี้ยงชีพตามภูมิฐานะเหล่าตระกูลของตน รวมเรียกว่า ประถมศึกษาภาคหนึ่ง"

(ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ, 2504 : 48)

เป็นอันว่าการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี เป็นความมุ่งหมายอย่างหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในแผนการศึกษาแห่งชาติตั้งแต่พุทธศักราช 2456 เป็นต้นมา เมื่อมีการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อ ๆ มา ความมุ่งหมายนี้ก็ยิ่งปรากฏอยู่เช่นกัน แม้กระทั่ง

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับพุทธศักราช 2503 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน ก็ยังกำหนดความมุ่งหมายของการอบรมเด็กให้เป็นพลเมืองดีไว้เป็นอันดับแรก ดังนี้

"รัฐมีความมุ่งหมายให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาตามควรแก่เอกัตภาพ เพื่อเป็นพลเมืองที่มีศีลธรรมและวัฒนธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพและทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ" (ศึกษาธิการ, กระทรวง, 2504:1) ✓

เมื่อพิจารณาจากความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้จะเห็นได้ว่าโรงเรียนมีหน้าที่ในการให้ความรู้ ทักษะ ทักษะ และคุณธรรมต่าง ๆ แก่นักเรียน ให้นักเรียนมีความรู้ดี มีความสามารถและทักษะสูง มีทัศนคติที่ดี และมีคุณธรรมอันดีงาม โดยอาศัยหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ทอมสันและผู้อื่นร่วมงาน (Thompson and Others, 1959 : 349) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนมีหน้าที่ในการปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็ก โดยจัดหลักสูตรและกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนและสังคมเห็นว่าดี ให้เด็กได้เรียน เช่น ให้มีความรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม คณิตศาสตร์ ตลอดจนกิจกรรมที่ฝึกความมีน้ำใจต่าง ๆ เป็นต้น

ปัจจุบันมักปรากฏข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำความผิดของวัยรุ่นอยู่เสมอ ๆ เช่น "6 วัยรุ่นปล้นพันจ่าอากาศตรีอเมริกัน" (ไทยรัฐ, 2 มิถุนายน 2515 : 1) "วัยรุ่นแทงกันตายในช่องโสมณีนกตารวจจับ" (สยามรัฐรายวัน, 26 พฤษภาคม 2515 : 2) "แฉข่มขืนชำเราสูง มีแก๊งใช้สาววัยรุ่นตุนผู้ใหญ่ชุกชุม" (บางกอกไทม์, 5 มิถุนายน 2515 : 1) "3 หนุ่มใช้สาวรุ่นเป็นนกตอ ลวงไปข่มขืนฆ่าปิดปาก" (เคลินิวส์, 9 มิถุนายน 2515 : 1) อิศระ ปันจุก (2515 : 14) อ้างถึงสถิติของกรมอนามัยเกี่ยวกับการป่วยเป็นกามโรคของเด็กนักเรียนไว้ว่า "จำนวนนักเรียนวัยรุ่นที่เป็นกามโรคมีจำนวนสูงขึ้นเป็นลำดับทุกปี จากสถิติกรมอนามัยปี 2512 มี 11,725 คน ปี 2513 มี 16,904 คน นับว่าเป็นสิ่งที่น่าห่วงใยในอนาคตของเยาวชน ด้วยกามโรคก่อให้เกิดความพิการทั้งทางร่างกายและจิตใจ สังคมก็ถือว่าเป็นโรคอันพึงรังเกียจ จึงยอมกระหนกระเทือนต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติเป็นอย่างมาก ."

คามฟูโง (2515 : 17) กล่าวถึงการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไว้ว่า".....

.. เด็กเกรและเขาวชนทำควมผิด 4,285 ราย ถูกฟ้องศาลคดีเด็กและเขาวชนกลาง 1,937 ราย และถูกพิพากษาว่กระทำควมผิดจริง 1,622 ราย ส่วนใหญ่ในข้อหา ข่มขู่ โจร ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ปล้นทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เด็กเหล่านี้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำระหว่าง ป.4 - ป.7 พ.ศ. 2508 - 2513 เด็ก เขาวชนที่เป็นนักเรียนทำควมผิด 500 - 600 คนต่อปี....."

จากข่าวกวและเหตุการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับวัยรุ่นผู้กระทำควมผิดที่ปรากฏใน หน้าหนังสือพิมพ์ซึ่งที่กล่าวมาแล้วและจากการสังเกตของผู้เขียนเอง ทำให้ไม่แน่ใจว่าการ ปลุกฝังนิสัยและการอบรมให้เด็กเป็นพลเมืองดีที่โรงเรียนโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ตอนต้น (ป.1 - 4) ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับได้ปฏิบัติอยู่ในขณะนี้จะมีบรรลุเป้าหมายตาม ที่ต้องการหรือไม่ ผู้เขียนจึงใคร่จะศึกษาว่า นักเรียนที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรประถม- ศึกษาตอนต้นในปัจจุบันมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีหรือไม่เพียงใด

✓ เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การที่เด็กจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีได้นั้น ต้องอาศัย การอบรมสั่งสอนและปลุกฝังนิสัยอันดีงามจากสังคม ซึ่งหมายรวมถึง ครอบครัว โรงเรียน วัด ตลอดจนสถาบันอื่น ๆ ด้วย นอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนโดยตรงแล้ว ผู้เขียนก็เห็นว่า น่าจะมีองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้คุณธรรมแห่งพลเมืองดี จึงได้เลือก องค์ประกอบทางจิตวิทยาโดยเฉพาะบุคลิกภาพแสดงตัว (Extravert) ความวิตกกังวล (Anxiety) และความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - Confidence) มาศึกษาพร้อมกัน เหตุที่เลือกองค์ประกอบทั้งสามดังกล่าวมาศึกษาก็เพราะผู้เขียนได้พิจารณาจากผลการวิจัย ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

มอนโร (Monroe, 1960 : 808) กล่าวถึงเรื่องบุคลิกภาพตามความคิดเห็น ของจุง (Jung) เกี่ยวกับคนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวว่า มีลักษณะโต้ตอบกับภายนอก กระฉับกระเฉง ข่างพูด คิดถึงเรื่องของสังคมและพยายามที่จะมีความเกี่ยวข้องกับสังคม เสมอ ๆ มักร่วมมือและช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ผู้เขียนเห็นว่า กิจกรรม ใด ๆ ที่สังคมจัดกระทำขึ้น บุคคลในสังคมย่อมยอมรับว่าดีและเหมาะสมที่จะกระทำ บุคคลใด ในสังคมนั้นประพฤติปฏิบัติตามที่ยอมรับถือว่าเป็นคนดี มีคุณธรรมตามที่สังคมนั้นต้องการ เมื่อกัน

ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม คนประเภทนี้จึงน่าจะเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ดีที่สังคมนั้น ๆ ต้องการรวมอยู่ด้วย

จากการศึกษาของแคทเทิลกับซาราดัน (อ้างอิง ชงชัย ชิวปรีชา, 2513 : 21 - 23) พบว่า บุคคลที่เป็นผู้นำจะมีใจกว้างขวาง มีเพื่อนฝูงมาก มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับต่ำ ถ้าเราพิจารณาถึงบุคคลที่มีใจกว้างขวาง มีเพื่อนมาก จะพบว่าบุคคลพวกนี้มักจะเป็นที่ชอบพอของกันทั่ว ๆ ไปที่มีโอกาสรู้จัก ทั้งนี้ก็เพราะคิดว่าคนเหล่านั้นเป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรมแห่งพลเมืองก็ถูกต้องตามความต้องการของสังคม คือเป็นคนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมไปในทางที่สังคมยอมรับ จึงไม่ค่อยมีปัญหาทางสังคม ทำให้มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ จาร์วิส บุญญานันต์ (2515) เรื่องมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวลและความต้องการผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคมพบว่า นักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมจะมีความวิตกกังวลต่ำ จึงพอจะกล่าวได้ว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองดีมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

มบลร์ (Blair, 1968 : 138) กล่าวว่า คนที่ยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ตนประสบโดยปราศจากความกลัว ความล้มเหลว จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง การที่บุคคลจะเผชิญกับสถานการณ์ใด ๆ ด้วยความไม่กลัว เขาย่อมแน่ใจว่าสถานการณ์นั้น ๆ จะไม่ทำให้เขาได้รับความเดือดร้อน ไม่สบายใจ บุคคลใดก็ตามที่กระทำตามความต้องการหรือคุณธรรมที่สังคมวางไว้ก็ย่อมจะสบายใจ มีความเชื่อมั่นว่าที่ตนกระทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีงาม สไตรส์ (Stires, 1970 : 3551 - A) ทำการทดลองเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองพบว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ยิ่งมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมากเท่าไร ก็มักจะเรียกศรัทธาจากผู้ร่วมงานได้มากเท่านั้น ตามปกติของคนที่จะเป็นผู้นำนั้น ย่อมจะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในเรื่องคุณความดี ความถูกต้องเหมาะสมในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงเป็นคนที่มีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ดีที่สังคมต้องการนั่นเอง ดังนั้นคุณธรรมแห่งพลเมืองดีจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองอยู่บ้าง

✓ เนื่องจากเรื่องที่กำลังศึกษาอยู่นี้ยังไม่มีใครทำการศึกษามาก่อน เอกสารที่อ้างอิงถึงจึงมีไม่มากนัก ที่สนใจศึกษาเรื่องนี้ก็เพราะต้องการจะทราบถึงองค์ประกอบทางจิตวิทยาต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดี และหาวิธีให้นักเรียนมีองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อให้เขาจะได้เป็นคนที่มีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีที่พึงปรารถนาของประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ✓ เพื่อเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป. 4) ปีการศึกษา 2514 กับ 2505 ภาคศึกษา 11

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) ปีการศึกษา 2514 ภาคศึกษา 11

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) ปีการศึกษา 2514 ภาคศึกษา 11

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) ปีการศึกษา 2514 ภาคศึกษา 11

5. เพื่อศึกษาว่า เพศและอาชีพผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนหรือไม่

6. สร้างแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. จากการศึกษาทำให้ทราบว่า นักเรียนที่เรียนสำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) ในปีการศึกษา 2505 กับ 2514 เห็นความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีเหมือนกันหรือต่างกัน ผลข้อนี้จะช่วยชี้ว่า การปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีในปัจจุบันได้ผลตามจุดหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

2. การทราบว่า บุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวลและความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมแห่งพลเมืองได้อย่างไร จะเป็นแนวทางให้ครูได้ปลูกฝังให้เด็กมีบุคลิกภาพตามที่ต้องการ เพื่อเด็กนั้นจะได้มีคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

3. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างขึ้น อาจจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ถือว่า ปรากฏการณ์และคุณลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา มีระบบ โครงสร้าง และคุณสมบัติซึ่งสามารถค้นพบและอธิบายได้โดยหลักเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามหลัก "ไอโซมอร์ฟิซึม" (Isomorphism) นั่นคือ การวิจัยครั้งนี้สามารถนำวิธีทางสถิติมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง การศึกษานี้กระทำกับนักเรียนที่เรียนสำเร็จชั้นประถมศึกษา-ตอนต้นปีการศึกษา 2514 ภาคศึกษา 11 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของทั้ง 5 จังหวัด ๆ ละ 2 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 1 ตัวแปรอิสระได้แก่เพศและอาชีพผู้ปกครอง ตัวแปรตามได้แก่คุณธรรมแห่งพลเมืองดี บุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวลและความเชื่อมั่นในตนเอง

ตอนที่ 2 ตัวแปรอิสระได้แก่บุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล และความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรตามได้แก่คุณธรรมแห่งพลเมืองดี

ตอนที่ 3 ตัวแปรอิสระได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรตามได้แก่ความวิตกกังวล บุคลิกภาพแสดงตัว และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพแสดงตัว (Extravert) หมายถึงลักษณะของบุคคลที่พุ่งความสนใจออกนอกตัวเอง เมื่อมีสิ่งเร้า ลักษณะดังกล่าวจะปรากฏออกมาในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น สนใจบุคคลอื่นหรือสิ่งแวดลอม ชอบแสดงออก ชอบการสมาคมกับบุคคลอื่น เข้ากับคนอื่นได้ง่าย เปิดเผย กล้าหาญ ชอบการผจญภัย ทำอะไรตามสภาพความเป็นจริง ลักษณะของบุคลิกภาพแสดงตัว วัดได้ด้วยแบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ของ ชูศักดิ์ ชัมภลจิต (นิสิตปริญญาโทสาขากการวัดผลการศึกษา พ.ศ. 2513) ซึ่ง สหวิโชค วรานุสันติกุล ได้นำมาปรับปรุงขึ้นใช้

2. ความวิตกกังวล หมายถึง สภาพทางอารมณ์ของบุคคลที่แสดงถึงความไม่สบายใจ ตึงเครียด หรือเกิดความกลัว เมื่อมีสิ่งเร้าให้เกิดความรู้สึกหรืออยู่ในสภาพทางอารมณ์ดังกล่าว บุคคลจะแสดงอาการหม่นหมอง เฝ้าซึม เกรงเครียด หงุดหงิด กังวลใจ ฯลฯ ความวิตกกังวลวัดได้ด้วยแบบสอบถามความวิตกกังวลของ อ่ำพล โอ้งเคลือบ (2515)

③ ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - confidence) หมายถึงความแน่ใจหรือมั่นใจ หรือความกล้าหาญของบุคคล ที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ตามที่บุคคลนั้น ตั้งใจไว้ แม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งอื่นใดมาเป็นอุปสรรค ก็ไม่บังเกิดความท้อถอยแต่อย่างไรรยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปโดยมั่นใจว่าตนสามารถกระทำสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความถูกต้องเหมาะสม ความเชื่อมั่นในตนเองวัดได้ด้วยแบบสอบถามที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

4. คุณธรรมหมายถึง ความศรัทธาในเรื่องความรู้สึกลึกซึ้งซื่อสัตย์ อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้ง ควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อสนองความปรารถนา สามารถมองเห็นว่าอะไร เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของคนกลุ่มใหญ่ และพร้อมที่จะแสดงออกเมื่อมีเหตุการณ์หรือสิ่งแวดลอมมากระตุ้น

5. พลเมืองก็หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

6. คุณธรรมแห่งพลเมืองดี หมายถึงคุณธรรมต่อไปนี้

1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
2. คุณธรรมที่มีต่อตนเอง
3. คุณธรรมที่มีต่อศาสนา
4. คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน
5. คุณธรรมที่มีต่อชุมชน
6. คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว
7. คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น
8. คุณธรรมค่านิยมบรรยธรรม
9. คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและ ภูมิขอมั่งกับ
10. คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบประเพณี

คุณธรรมแห่งพลเมืองดีทั้ง 10 ประการนี้ วัดได้โดยแบบทดสอบคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีของชาติ ลัทธิ (2507)

7. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง รับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่นนอกจากสองอาชีพแรก

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากันคว้า

คุณธรรมแห่งพลเมืองดี

แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2503 (ศึกษาธิการ, กระทรวง, 2504 : 1) ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ว่า "รัฐมีความมุ่งหมายให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาตามควรแก่เอกัตภาพ เพื่อเป็นพลเมืองดีมีศีลธรรมและวัฒนธรรม " เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้จึงได้มีการจัดหลักสูตรขึ้น เพื่อกำหนดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เรียน อาทิ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา สังคมศึกษา ฯลฯ อันจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ และมีความสามารถตามความมุ่งหมาย ในการจัดสอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยวิชาหน้าที่พลเมือง ศีลธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายว่าเพื่อ "..... ให้เด็กยอมรับคุณค่าในทางศีลธรรมและวัฒนธรรมและยินยอมปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ..... ให้เด็กรู้จักสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบ ซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศชาติ....." (ศึกษาธิการ, กระทรวง, 2503 : 15) สำหรับวิชาหน้าที่พลเมืองและวิชาศีลธรรมระดับประถมศึกษาตอนต้น กำหนดให้จัดสอนในเรื่องต่อไปนี้

1. ชีวิตในบ้านและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในบ้าน
2. ชีวิตในโรงเรียนและชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในโรงเรียนและชุมชน
3. การพักผ่อนหย่อนใจ การรักษาความสะอาด การป้องกันรักษาโรค การรักษาสาธารณสุขสมบัติ มารยาทในบ้าน โรงเรียน และชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและวัฒนธรรม

4. วันหยุด วันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญอื่น ๆ
 5. การปกครองของประเทศไทยสมัยปัจจุบัน การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยสังเขป
 6. หน้าที่ของพลเมืองที่พึงมีต่อรัฐ สิทธิและหน้าที่ของประชาชนในระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องการเสียภาษีอากร ความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่ง-อันเดียวกันของประเทศชาติ
 7. ศีลธรรมและวัฒนธรรมของชาติไทยโดยย่อ ให้เด็กศึกษาถึงหลักศีลธรรมในศาสนาที่นับถือ
 8. หน้าที่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน
- ชาติ ลัทธิ (2507 : 5) ได้นำความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมือง และศีลธรรมดังกล่าวมาแบ่งเป็นคุณธรรมแห่งพลเมืองดี 10 ประการ คือ
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
 2. คุณธรรมที่มีต่อตนเอง
 3. คุณธรรมที่มีต่อศาสนา
 4. คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน
 5. คุณธรรมที่มีต่อชุมชน
 6. คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว
 7. คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น
 8. คุณธรรมด้านมนุษยธรรม
 9. คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ
 10. คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ และชนบประเพณี

จากนั้นจึงได้สร้างสถานการณ์ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้ตอบเลือกทางออกในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ จะมีทางออกในการแก้ปัญหา 2 แบบ แต่ละแบบมีคุณธรรม 1 อย่างแฝงอยู่ เมื่อผู้ตอบเลือกทางใดก็หมายความว่า มีคุณธรรมค่านที่แฝงอยู่ในทางออกของการแก้ปัญหานั้น ในการสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ ชาติ ลัทธิ ได้ยึดหลักของวัฏرف

อาจมีความหมายลึกซึ้ง กว้างขวางหรือเฉพาะเจาะจงลงไปอีก ซึ่งยอมแล้วแต่เกณฑ์หรือ
ค่านิยมปฏิบัติการที่นักจิตวิทยาแต่ละคนใช้

อิงลิช (English and English, 1958 : 35) ได้กล่าวถึงลักษณะของ
ความวิตกกังวลซึ่งพอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ความวิตกกังวลหมายถึง ความไม่สบายใจอันเนื่องมาจากความ
ปรารถนาและแรงขับถูกชักขวาง จนไม่สามารถที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการได้
2. ความวิตกกังวลหมายถึง ความกลัวที่เกิดจากความสับสนวุ่นวายต่าง ๆ
เช่น กลัวว่าจะเกิดสิ่งเลวร้ายขึ้นในอนาคต เป็นความกลัวในระดับต่ำ
3. ความวิตกกังวลหมายถึง ความรู้สึกว่าคุณถูกขู่เข็ญ แต่ไม่สามารถ
ที่จะทราบได้ว่าสิ่งที่มาขู่เข็ญนั้นคืออะไร °°

อ่ำพล โองเคลือบ (2515 : 14) กล่าวสรุปไว้ว่า ความวิตกกังวลก็มีลักษณะ
ที่สำคัญ 3 ประการดังนี้คือ

1. ความวิตกกังวลหมายถึง สภาวะทางอารมณ์ซึ่งคนเรารู้สึกไม่สบายใจ
ถึงขีดสุด รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยเนื่องจากตน (self) ถูกข่มขู่ทำให้รู้สึกวุ่นวายสับสน
เกิดความหวาดกลัว สภาวะเหล่านี้บุคคลต้องการที่จะหลีกเลี่ยงหรือขจัดให้หมดไป
2. ความวิตกกังวลมีลักษณะคล้ายกับความกลัว แต่เป็นความกลัวอย่าง
อ่อน ๆ เป็นความกลัวที่เลือนลาง ไม่มีสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความกลัวปรากฏให้เห็น หรือ
ไม่อาจจะบอกได้ว่า อะไรคือสาเหตุที่ทำให้เกิดความกลัว
3. อาจถือได้ว่าความวิตกกังวลเป็นแรงขับซึ่งมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ

แอล เอเบท (L' Abate, อ้างจาก อ่ำพล โองเคลือบ, 2515, 30) ทำ
การศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชายหญิงเกรด 4 - 8 จำนวน 97 คน พบว่า ความวิตกกังวลใน
เด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน

ไร (Rie, 1963 : 1003 - 1017) ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กชายและ
เด็กหญิงเกรด 1 - 7 จำนวน 344 คน พบว่า ความวิตกกังวลในเด็กชายและเด็กหญิง
ไม่แตกต่างกัน

เคลเลอร์ (Keller) และโรวเล (Rowley) (Maccoby, 1966 : 270) ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กชั้นประถมศึกษา (grade 4 - 6) จำนวน 311 คน และมัธยมต้น (grade 7 - 9) จำนวน 415 คน พบว่า เด็กชั้นประถมศึกษาทั้งชายและหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ส่วนเด็กในชั้นมัธยมต้นเด็กชายและเด็กหญิงมีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ซาราสันและคณะ (Sarason and Others, 1960 : 250 - 261) ทำการศึกษาความวิตกกังวลในเด็กชายและเด็กหญิงชั้นประถมศึกษา พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

เพนนี่ (Penny, 1965 : 697 - 702) ศึกษาความอยากรู้อยากเห็นและความวิตกกังวลของเด็กชายและเด็กหญิงเกรด 4 - 6 พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

กัสตาเนตาและแมคแคนเลส (Castaneda and McCannless, 1956 : 317 - 326) ทำการศึกษาเรื่องความวิตกกังวลของเด็กชายและเด็กหญิงเกรด 4 - 6 จำนวน 386 คน พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฟลด์ฮูเซน (Feldhusen, 1965 : 442 - 447) ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กชายหญิงเกรด 7 - 9 จำนวน 77 คน พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (Nuanpen Kosolsreth Wichharajote : 1968) ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมและบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทย 97 คน และวัยรุ่นอเมริกัน 91 คน พบว่าทั้งเด็กวัยรุ่นไทยและอเมริกัน เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

วัลลภ กันทรพิชัย (2513) ศึกษาความวิตกกังวลของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตร-วิชาการศึกษาปีที่ 1 แห่งวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครจำนวน 500 คน พบว่า นักศึกษาหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาชาย

อภพล โองเคลือบ (2515) ศึกษาความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่นบางประการ พบว่า เด็กที่มีลักษณะเก็บตัวมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะแสดงตัว เด็กชั้นประถมปีที่ 4 มีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชั้นประถมปีที่ 7

ทั้งเด็ก ป.4 และเด็ก ป.7 เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

จากการศึกษาดังกล่าวพอสรุปได้ว่า พวกหนึ่งพบว่า เด็กชายและเด็กหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความวิตกกังวล และอีกพวกหนึ่งพบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย ผู้เขียนต้องการจะทราบว่าความวิตกกังวลของเด็กชายและเด็กหญิงที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2514 ในภาคศึกษา 11 มีลักษณะเป็นเช่นไร

ความเชื่อมั่นในตนเอง

สมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America, 1952 : 185 - 186) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เสมอ ๆ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไร ย่อมมีความเชื่อมั่นในตนเองมากเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง - เขาจะรู้สึกได้ว่าตัวเองไม่ถูกข่มขู่หรือขู่เข็ญจากคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจต่าง ๆ ลดลงหรือหมดไป อันเป็นผลให้มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำนิยมของผู้อื่นได้ด้วยลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์แล้ว

เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge, 1955:80,249) อ้างถึงการศึกษาของ สโตรทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) ซึ่งพบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่องการนับถือตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง / เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบและสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย / สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้แก่ การฝึกฝนเพิ่มเติมเป็นพิเศษอยู่เสมอ ๆ จนมีทักษะและความสามารถสูง ในที่สุดจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ ระดับพัฒนาการ และกลุ่มที่เด็กร่วมเล่นหรือร่วมทำงาน ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ / เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือเด็กที่ไม่บรรลुวุฒิภาวะทางอารมณ์ ไม่กระปรี้กระเปร่าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง

นอกจากนี้ เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge, 1950) ยังได้ศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง อาจไม่ทำให้เกิดผลดีเสมอไป จากการศึกษาพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ปรากฏว่า เกิดจากบุคคล 2 ประเภท คือ

1. พวกที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป
2. พวกที่รู้สึกว่าตนเองขาดความรัก ความอบอุ่น และความปลอดภัย

บาร์ช (Baruch, 1949 4-5) พบว่า ผู้ที่จะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง/ วินัยทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข วินัยจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง/ ดังนั้นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงน่าจะเป็นบุคคลที่อยู่ในสังคมได้ด้วยความสงบสุข

สมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America, 1952 : 132 - 135) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของวินัยคือเพื่อการระงับหรือควบคุมความโกรธ ความรู้สึกต่ำต้อย ความรู้สึกที่ตัวเองมีความผิดอยู่ตลอดเวลาและมีความกลัวต่าง ๆ เพราะว่าความรู้สึกต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การลดหรือขจัดความรู้สึกดังกล่าวให้หมดไป จึงเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นได้

การลงโทษเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความกลัวและความวิตกกังวล ซึ่งเป็นต้นเหตุของการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นผลทำให้บุคคลขาดวินัย ดังนั้นถ้าต้องการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล จะต้องสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นเสียก่อน แต่พึงระลึกไว้เสมอว่า จะต้องไม่ใช่วิธีลงโทษหรือวิธีรุนแรงอื่น ๆ เป็นอันขาด มิฉะนั้นการสร้าง ความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จแต่อย่างใด

จากการศึกษาค้นคว้าพอสรุปได้ว่า สังคมใดที่มีความร่มเย็นเป็นสุข คนในสังคมนั้นย่อมมีระเบียบวินัย และประพฤติตนเป็นพลเมืองดี สภาพเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ก็เนื่องจากองค์ประกอบหลายอย่าง ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในองค์ประกอบเหล่านั้น ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็ก ถ้าผู้ปกครองให้การยอมรับเด็กและส่งเสริมเด็กให้ประสบความสำเร็จบ้าง เด็กก็ย่อมจะพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นได้

วิษุทธ และนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (กันยายน 2513) ศึกษาคนในสังคมไทย พบว่า ความเกรงใจเป็นก่านิยมอย่างหนึ่งที่เก็บกดและควบคุมพฤติกรรมทางสังคมให้อยู่ในกรอบของความเหมาะสมที่สังคมยอมรับ ผลอันนี้คล้าย ๆ กับที่บลันชาร์ด (Blanchard, 1970) ได้พบว่า ความเกรงใจเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของคนไทย ทำให้ยุ่งยากในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพราะกลัวว่าจะนำความผิดหวังมาสู่ตนเองและผู้อื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นคนในสังคมไทยจะทำอะไรก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับความเกรงใจ คนไทยที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงย่อมมีลักษณะความเกรงใจรวมอยู่ด้วย ถึงแม้ว่าตนจะมีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนกระทำว่าถูกต้อง เหมาะสมแต่ก็ไม่วายที่จะเกรงใจหรือไม่สบายใจ เมื่อการกระทำของตนเป็นเหตุให้คนอื่นได้รับความเดือดร้อน

ดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817 - A) ศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำและไม่เป็นผู้นำ พบว่า ผู้นำจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และมีบุคลิกภาพแสดงตัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสไตรส์ (Starks, 1970 : 3511 - A) ที่ว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ยิ่งมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมากเท่าไรก็ยิ่งได้รับศรัทธาจากคนอื่นมากเท่านั้น และจากการศึกษาของ วันเพ็ญ อายุการ (2512) พบว่า ผู้นำจะมีลักษณะแสดงตัว ดังนั้นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงน่าจะมีลักษณะแสดงตัวรวมอยู่ด้วย

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะการศึกษาของบุคคลเหล่านี้ จะพบว่าความเชื่อมั่นในตนเองน่าจะมีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล และความเกรงใจ ผู้เขียนได้นำผลอันนี้ไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองซึ่ง จะกล่าวในบทต่อไป

บุคลิกภาพแสดงตัว

* วันเพ็ญ อายุการ (2512) ศึกษาเด็กวัยรุ่นชายจำนวน 184 คน หญิง 123 คน อายุระหว่าง 13 - 20 ปี โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพและมาตราส่วนประมาณค่าการยอมรับตนเอง พบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง และผู้ที่มีลักษณะแสดงตัว สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ง่าย และเป็นผู้นำที่ดี

ริดดิง (Ridding, อ้างจาก วันเพ็ญ อายุการ, 2512) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพแสดงตัว และเก็บตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงจำนวน 600 คน อายุ 12 ปี ขึ้นไปพบว่า เด็กหญิงมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กชาย

จากการศึกษาของ วันเพ็ญ อายุการ และริดดิง จะเห็นว่าเด็กชายและเด็กหญิงมีบุคลิกภาพแสดงตัวแตกต่างกัน ผู้เขียนอยากจะทราบว่า บุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2514 ในภาคศึกษา 11 เหมือนกันหรือแตกต่างกัน

เหตุผลเบื้องหลังสมมติฐาน

สแตรง (Strang, 1958 : 14 - 15) กล่าวถึงการค้นคว้าของเบอร์ก (Burks) ที่ทำกับนิสิตกลุ่มที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีและกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวเข้ากับสังคมกลุ่มละ 26 คน พบว่า ผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีจะมีอารมณ์ขัน มีความรู้สึกอบอุ่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น ฉลาด และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ไขสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ เป็นคนเปิดเผย ซื่อสัตย์ ระลึกในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ ปรับปรุงตัวให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม, เมื่อพิจารณาแล้ว คุณธรรมบางอย่างมีลักษณะคล้ายคลึงกับที่ ชาลี ลัทธิ และสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (2509) ได้ทำการศึกษาไว้ ผู้เขียนเชื่อว่าคนที่ปรับตัวได้ดีน่าจะเป็นพลเมืองดีของสังคม และเขาน่าจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีทั้ง 10 ประการดังกล่าวแล้ว

ไรส์และโคลแมน (Reiss and Coleman, 1962 : 4) ได้ศึกษาคุณธรรมบางประการของวัยรุ่นจากโรงเรียน 10 แห่ง พบว่า เด็กชายนิยมเล่นกีฬาเก่งมากกว่าเรียนเก่ง เด็กหญิงนิยมทတ်วายเป็นที่รู้จักแพร่หลายในกลุ่มชายมากกว่าการเรียนเก่ง เด็กชายอยากเรียนเก่งมากกว่าเด็กหญิง มิลเลอร์ (Miller, 1961 : 386) กล่าวถึงการค้นพบของรอธแมน (Rothman) เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม 8 ด้าน คือ ความคิด ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความสนใจ ความรู้สึก การกระทำ ความมุ่งมั่น ความคาดหวัง และความเชื่อของเด็กนักเรียนชั้นปีที่ 9 โดยแบ่งศึกษาตามระดับชั้นและตาม

ระดับความเป็นอยู่ของบุคคล พบว่า เด็กชายที่เป็นชนชั้นต่ำระดับสูง (Upper- Lower Class) จะเลือกทำงานอดิเรกที่มีคุณค่า มีความคิดในการเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยตั้งใจเป็นพิเศษ ส่วนเด็กหญิงในระดับเดียวกับสนใจกีฬาและกิจกรรมที่เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เด็กชายชนชั้นกลางชอบใช้เวลาว่างในการพบปะสังสรรค์ ขอมดนตรี เต้นรำ หาเงินพิเศษ และการศึกษาต่อ จากการค้นพบของไรส์กับโคลแมน และรอธแมน เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า เด็กชายและเด็กหญิงมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีในคนต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน

ครอนบัค (Cronbach, 1954 : 30 - 32) กล่าวถึงการศึกษาของมีด (Mead) ไว้ว่า ผู้ใหญ่มุ่งจะฝึกเด็กให้เป็นตัวของตัวเอง ให้อยู่ด้วยตัวเองได้ ให้ความสำคัญในการเรียนและอาชีพ และให้ความสำคัญในขนบธรรมเนียมประเพณี ตามความเป็นจริงผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองของเด็กจะมีระดับความเป็นอยู่และอาชีพแตกต่างกัน เป็นที่น่าสนใจว่า บุค มุ่งหมายในการอบรมเด็กของผู้ปกครองแต่ละอาชีพจะเหมือนกันหรือต่างกัน เช่น แสงสิงแก้ว (2509 : 5) กล่าวว่า ".... เด็กที่มีศีลธรรมดีนั้นไม่สำคัญที่ฐานะ สำคัญที่พ่อแม่รักใคร่กับหรือไม่...." ผู้เขียนอยากจะทราบขอเท็จจริงว่า ฐานะและอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีหรือไม่

✓ ออลพอร์ต (Allport, 1961 : 427 - 428) กล่าวถึงการศึกษาของจุง (Jung) ในเรื่องบุคลิกภาพว่ามี 2 แบบ คือบุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) และบุคลิกภาพเก็บตัว (Introvert) คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว จะเป็นคนที่พุ่งความสนใจออกนอกตัวตัวเอง สนใจบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม ชอบแสดงออก ชอบสมาคมกับบุคคลอื่น เป็นคนเปิดเผย กล้าหาญ ชอบเผชิญภัยและกระทำการต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริง และจากการศึกษาของดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817 - A) และวันเพ็ญ อายุการ (2515) พบว่า คนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีลักษณะเป็นผู้นำ โดยที่สังคมไทยเราบุคคลที่เป็นผู้นำมักจะเป็นชายมากกว่าหญิง ดังนั้นชายไทยจึงน่าจะมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าหญิง

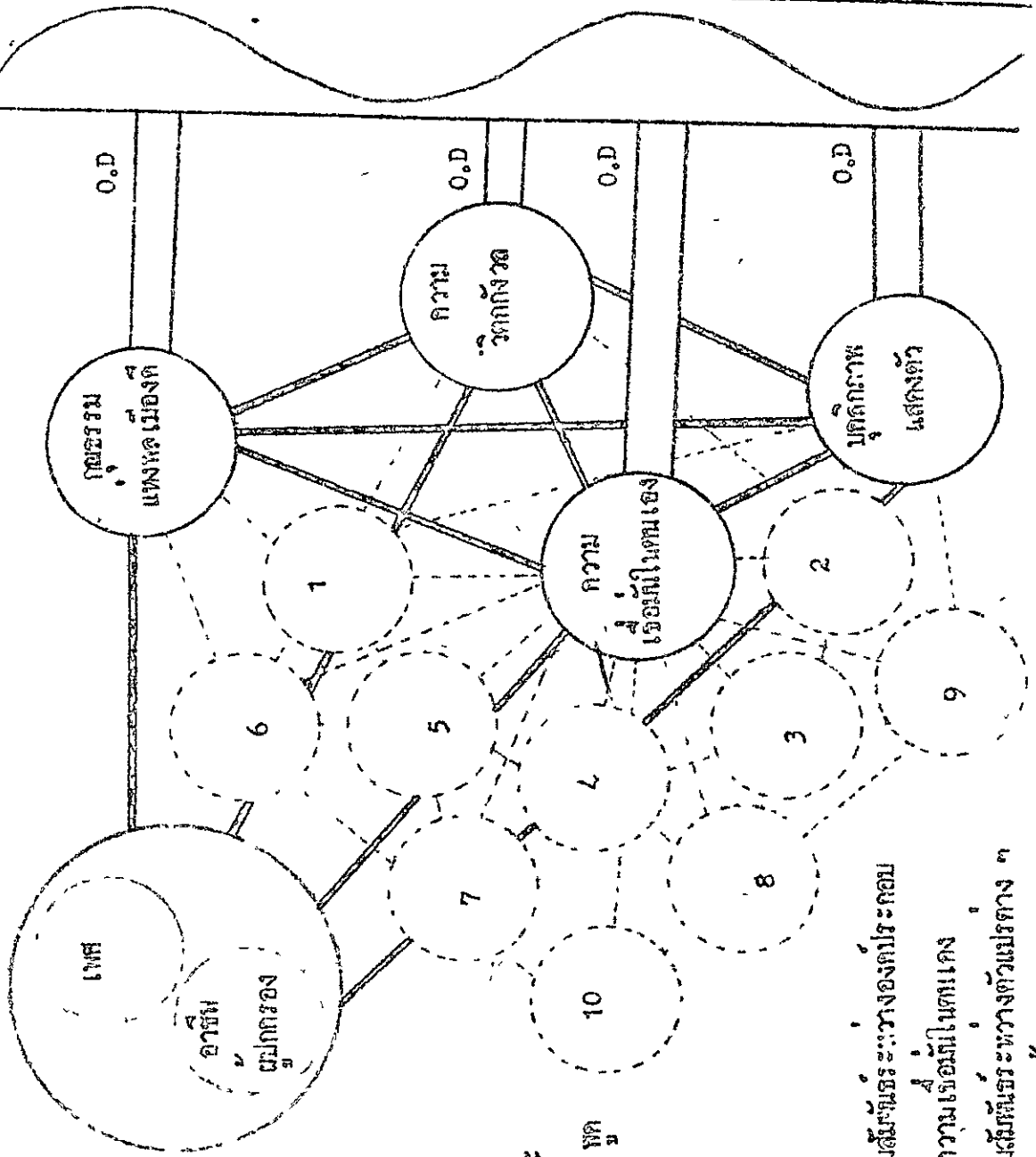
จากการศึกษาบุคลิกภาพของคนที่เป็ผู้นำพบว่า ผู้นำจะมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีการปรับตัวทางสังคมและอารมณ์ได้ดี (สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2513 : 57) เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของดักเกอร์คนที่มีความ

เชื่อมั่นในตนเอง น่าจะมีบุคลิกภาพแสดงตัว และช่ายน่าจะมีเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าหญิง

✓ แคทเทิลและซาราสัน (อ้างจาก ชงชัย ชีวปรีชา, 2513 : 21 - 23) ศึกษาพบว่า คุณลักษณะอย่างหนึ่งของเด็กที่เป็นผู้นำคือมีความวิตกกังวลต่ำ เพนเตอร์ (Painter, 1968 : 760 - B) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจูงใจกับความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชายระดับวิทยาลัยจำนวน 109 คน พบว่า ระดับความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการจูงใจ กล่าวคือ คนที่มีความสามารถในการจูงใจก็จะได้เป็นผู้นำ ฮอร์เรส (Horace, 1961 : 364) กล่าวถึงการค้นพบของเจนนิง (Jennings) เกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจึงจะมีคนนับถือมาก ถ้าพิจารณาจากผลการศึกษาคักเกอร์ ลีทวี่โซค วรานูสันติกุล แคทเทิลกับซาราสัน และเจนนิง จะเห็นว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวล และบุคลิกภาพแสดงตัวน่าจะมีความสัมพันธ์กัน

เมื่อประมวลความคิดเห็นจากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนเชื่อว่าคนที่มีคุณธรรมแห่งพลเมืองก็น่าจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวล และบุคลิกภาพแสดงตัวรวมอยู่ด้วย ดังจะเขียนถึงทฤษฎีแทนลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ
2. เก่งใจ
3. ระเบียบวินัย
4. ความเมตตา
5. ความดี
6. ความสุภาพ
7. ความรอบคอบ
8. ความซื่อสัตย์
9. การช่วยเหลือ
10. ความกล้าหาญ

--- : ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ
ของความเชื่อในตนเอง
: ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ
ที่ศึกษาในกรณี

O.D นิยามปฏิบัติการ (Operational Definition)

ภาพประกอบ 1 ผังทฤษฎี (Theoretical space)

DATA

แหล่งข้อมูล
(Empirical-
space)

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2514 น่าจะมีความคิดเห็นในการวัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่แตกต่างกันไปจากนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2505
- 2 ✓ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง น่าจะมีคะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองที่แตกต่างกัน
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง น่าจะมีคะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวแตกต่างกัน
4. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง น่าจะมีคะแนนความวิตกกังวลแตกต่างกัน
- 5.* นักเรียนชายและนักเรียนหญิง น่าจะมีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน น่าจะมีความแตกต่างกันในเรื่อง
 - 6.1 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 6.2 ความวิตกกังวล
 - *6.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 6.4 คุณธรรมแห่งพลเมืองดี
7. นักเรียนกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กับกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ น่าจะมีความแตกต่างกันในเรื่อง
 - 7.1 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 7.2 ความวิตกกังวล
 - 7.3 คุณธรรมแห่งพลเมืองดี
8. คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัว น่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดี
9. คะแนนความวิตกกังวล น่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดี
10. คะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง น่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณธรรมแห่ง—
พลเมืองดี

11. คะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง น่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนบุคลิกภาพ
แสดงตัว
12. คะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง น่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนความวิตกกังวล
13. คะแนนความวิตกกังวล น่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนบุคลิกภาพแสดงตัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เขียนไม่สามารถใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ เพราะความไม่สะดวกในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านกำลังคน ด้านความร่วมมือของโรงเรียนที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดเวลาในการวิจัย ผู้เขียนจึงเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษารังนี้แบบ Purposive Sampling โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

1. เป็นโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษาที่สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7

ในภาคศึกษา 11

2. โรงเรียนไม่ได้จัดนักเรียนเข้าชั้นโดยอาศัยผลการเรียนเป็นเกณฑ์ ดังนั้นนักเรียนในห้องเรียนหนึ่ง ๆ จึงมีความสามารถในการเรียนไม่เท่ากัน

3. เป็นโรงเรียนสหศึกษา

4. ทางโรงเรียนให้ความร่วมมือในการทดสอบเป็นอย่างดี

โดยอาศัยเกณฑ์ดังกล่าว ผู้เขียนได้เลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตาราง 1

๑๒. เครื่องมือ

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศ และอาชีพ
ผู้ปกครอง

อาชีพผู้ปกครอง	ชาย	หญิง	รวม
รับราชการ	55	62	117
ค้าขาย	48	60	108
อาชีพอื่น	31	44	75
รวม	134	166	300

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ก. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ผู้เขียนได้สร้างแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น โดยดำเนินการ
เป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. หาสังกรณ (Construct) ของความเชื่อมั่นในตนเองและ
สังกรณที่เกี่ยวข้อง
2. หาลักษณะพฤติกรรม (Behavioral Universe) ของ
ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. จัดกลุ่มพฤติกรรมของความเชื่อมั่นในตนเอง
4. นิยามปฏิบัติการ (Operational Definition)
ของความเชื่อมั่นในตนเอง และผังทฤษฎี
5. สร้างแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้
7. วิเคราะห์ข้อสอบ

หาลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเองและสิ่งารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาของดักเกอร์ (Dugger, 1969 · 1817-A) แคทเทิลกับซาราสัน (อ้างจาก ชงชัย ชิวปรีชา, 2513 : 21 - 23) สไตร์ส (Stires, 1970 : 3551-A) บลันชาร์ค (Blanchard, 1967) แบลร์ (Blair, 1963 · 138) วีระบุทธรและนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ และวันเพ็ญ อายุกกร (2512) ซึ่งได้กล่าวไว้ใน บทที่ 2 จะพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพแสดงถึงความวิตกกังวล และความเกรงใจ

หาลักษณะพฤติกรรมของความเชื่อมั่นในตนเอง โดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีสังเกต ผู้เขียนใช้เวลาสังเกตผู้นำบางคน เช่น หัวหน้าชั้น หัวหน้าหน่วยงานที่ผู้เขียนคุ้นเคย บุคคลเหล่านั้นนับเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ผลจากการสังเกตพบว่า ผู้นำมีพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองดังต่อไปนี้คือ

- ไม่เป็นทุกข์เป็นร้อนว่าใครจะวิพากษ์วิจารณ์ตน
- ไม่สะทกสะท้านเมื่อออกไปหน้าชั้น
- มั่นใจในการกระทำของตนเอง
- กล้าแสดงความคิดเห็น
- ไม่ขี้อาย ประหม่า หรือหวาดกลัว
- ไม่กลัวใครคอยจับผิด
- กล้าตัดสินใจ
- กล้าเผชิญความจริง
- ไม่หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
- มีความพอใจในสภาพของคน ไม่มีปมค้อย
- ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่าย
- คิดว่าจะพบความสำเร็จในสิ่งที่ตนกระทำ

2. วิธีสำรวจ สัมภาษณ์แบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนที่เชื่อมั่นในตนเอง ไปยังนิสิตปริญญาโท สาขาการวัดผลการศึกษา และสาขาจิตวิทยาทั้งชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 40 คน ครูโรงเรียนทับกวาง ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนวัดพระพุทธราย อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี จำนวน 10 คน ให้บุคคลดังกล่าวบอกถึงพฤติกรรมของคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อนำคำตอบมาหาความถี่แล้วได้เลือกเอาแต่พฤติกรรมที่มีความถี่สูงไว้ 30 พฤติกรรม ดังนี้

1. ทำสิ่งใดไม่ลังเลด้วยความรวดเร็ว	2. ชอบแสดงตัว
3. กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง	4. ไม่ทำตามความคิดเห็นของคนอื่นง่าย ๆ
5. มีเหตุผล	6. กล้ากระทำในสิ่งต่าง ๆ
7. มีความคิดริเริ่ม	8. ใจคอหนักแน่นมั่นคง
9. รับผิดชอบในผลงานของตน	10. ประสบผลสำเร็จในการทำงาน
11. เป็นผู้นำ	12. ไม่วิตกกังวล
13. ฉลาดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	14. พยายามแข่งขันไม่หลบหน้าคู่แข่ง
15. ไม่ประหม่าคะนอง	16. ชอบทำงานตามลำพัง
17. รอบคอบ	18. กระฉับกระเฉงคล่องแคล่ว
19. มีอารมณ์รุนแรง	20. ปรับตัวดี
21. มานะ พยายาม อุตสาหะ	22. ชอบช่วยเหลือคนอื่น
23. มีปัญหาใหม่เสมอ ๆ	24. ชอบหาแนวทางของตนเอง
25. ชอบทดสอบสมรรถภาพของตนเอง	26. รักความยุติธรรม
27. ตั้งใจมุ่งมั่นสูง	28. ไม่ชอบโอ้อวด
29. เชื่อว่าตนจะประสบความสำเร็จ	30. ชอบอิสระ

3. Critical Incident Technique ผู้เขียนใช้วิธีสนทนากับผู้นำในหมู่บ้าน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ครูใหญ่ และผู้อื่นที่ผู้เขียนเชื่อว่ามี ความเชื่อมั่นในตนเอง โดยขอร้องให้เขาเล่าถึงเหตุที่ได้รับเลือกเป็นผู้นำและสาเหตุที่ประสบผลสำเร็จในการงาน แล้วนำผลไปเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของบุคคลธรรมดา และของคนที่ไม่

ประสบผลสำเร็จในการทำงาน จากการเปรียบเทียบสรุปได้ว่า ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงาน และผู้นำซึ่งเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะแสดงพฤติกรรมดังนี้

กล้าพูด กล้าคิด และกล้ากระทำ
 ไม่เชื่อคนอื่นโดยไร้เหตุผล
 มีใจคอกันแน่นมั่นคง
 มีความรับผิดชอบ
 พุดจาแข็งขันไม่ประหม่า
 ทำงานเป็นระเบียบ
 มีอารมณ์รุนแรง
 กล้าเสี่ยง (กล้าได้กล้าเสีย)
 โอบอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือคนอื่น
 มั่นใจในการกระทำของตนว่าถูกต้องเหมาะสม
 รักความยุติธรรม
 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จัดกลุ่มพฤติกรรมของความเชื่อมั่นในตนเอง

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้จากชั้นต่าง ๆ เราสามารถจัดรวมเป็นกลุ่มของพฤติกรรมได้ 13 กลุ่ม ดังนี้

1. กล้าในการคิด การพูด และการกระทำ
2. ใจคอกันแน่น ไม่เชื่อคนง่าย มีเหตุผล
- ✓ 3. รอบคอบ มั่นในงาน
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
- ✓ 5. กล้าเสี่ยง (กล้าได้กล้าเสีย)
6. ชอบแสดงตัว
7. ไม่วิตกกังวลจนเกินไป
8. เป็นผู้นำ

9. รักความยุติธรรม
10. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
11. ชอบอิสระ ไม่โอ้อวด
12. ตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูงและคิดว่าจะทำให้สำเร็จ
13. มีความเกรงใจและเห็นใจผู้อื่น

นิยามปฏิบัติการและผังทฤษฎี

ประมวลจากผลการค้นคว้าต่าง ๆ และพฤติกรรมที่ได้จากการหาลักษณะของพฤติกรรม (Behavioral Universe) จึงสามารถสร้างนิยามปฏิบัติการ (กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ) ของความเชื่อมั่นในตนเองและผังทฤษฎีขึ้นได้ ดังปรากฏอยู่ในบทที่ 1 และ 2

สร้างแบบสอบถาม

พิจารณาลักษณะพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองแล้วนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนแบบสอบถามได้ทั้งหมด 69 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ ในข้อหนึ่ง ๆ ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบเท่านั้น

ตัวอย่างแบบสอบถาม

- ๐) เวลาทำเลขนักเรียนชอบคิดเองหรือทำตามที่คุณครูทำให้ดู ?
 - ก. ทำตามครูถูกต้องที่สุด
 - ข. บางครั้งก็คิดเอง
 - ค. มักคิดทำเองตามวิธีของตนเอง
- ๐๐) นักเรียนอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกหรือไม่ ?
 - ก. อยากเป็นเด็กอีก
 - ข. บางครั้งก็อยากเป็น
 - ค. ไม่อยากเป็นเด็กอีก

๐๐๐) นักเรียนรู้สึกว่าคุณแม่พี่น้องเข้าใจนักเรียนหรือไม่ ?

- ก. รู้สึกว่าเข้าใจดี
- ข. รู้สึกว่าไม่ค่อยเข้าใจนัก
- ค. รู้สึกว่าไม่เข้าใจนักเรียนเลย

ลักษณะของกระดาษคำตอบ

ข้อที่	ก.	ข.	ค.
1			
2			
3			
.			
.			
.			

วิธีให้คะแนน

แบบสอบถามแต่ละข้อมีคะแนนเต็ม 2 คะแนนเท่ากัน คำตอบใด (ก, ข หรือ ค) ตรงกับพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ให้ 2 คะแนน คำตอบที่ตรงกับพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงครึ่งเดียว ให้ 1 คะแนน ถ้าไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ก็ไม่ได้คะแนน ทั้งตัวอย่าง

ในข้อ ๐) แบบสอบถามข้อนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการวัดพฤติกรรมของผู้ตอบในด้านความกล้าในการคิด พูด และกระทำ (เป็นพฤติกรรมกลุ่มหนึ่งของคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองดังแสดงไว้ในผังทฤษฎี) ถ้านักเรียนคนใดตอบข้อ ก. "มักคิดทำอะไรตามวิธีของตนเอง" ก็ให้ 2 คะแนน เพราะตรงกับจุดมุ่งหมายของข้อนี้ ถ้าตอบข้อ ข. ก็ให้ 1 คะแนน ตอบข้อ ค. ก็ไม่ได้คะแนน

ในข้อ 00) มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบถึงความเป็นผู้นำของผู้ตอบ ถ้าตอบข้อ ก. คือ "อยากเป็นเด็กอีก" ให้ 0 คะแนน เพราะแสดงว่าผู้ตอบไม่มีความสามารถที่จะเป็นผู้นำได้ ถ้าตอบ ข้อ ข. ให้ 1 คะแนน และถ้าตอบข้อ ค. ก็ให้ 2 คะแนน ดังนี้ เป็นต้น

หลังจากนำแบบสอบถามทั้ง 69 ข้อ มาพิจารณาตรวจสอบความโดยวิธี Prototype Test Items แล้วเห็นว่าตรงกับตามจุดมุ่งหมายที่จะวัด จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองสอบต่อไป

การนำแบบสอบถามไปทดลองสอบ

ได้นำแบบสอบถามไปทดลองสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 คน โดยให้เวลาทำแบบสอบถาม 40 นาที ปรากฏว่าทุกคนทำเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดให้

การวิเคราะห์ข้อสอบ

นำคำตอบที่ได้จากการทดลองสอบมาแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
2. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
3. หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

การหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ได้ทรวจให้คะแนนแล้วรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคน แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยถือเอา 27 % ของนักเรียนทั้งหมดที่ได้คะแนนสูงจากแบบสอบถามกลุ่มหนึ่ง และ 27 % ของนักเรียนทั้งหมดที่ได้คะแนนต่ำจากแบบสอบถามอีกกลุ่มหนึ่ง นักเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำก็เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ นักเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนสูง คือผู้ที่มีความ

เชื่อมั่นในตนเองสูง นักเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงก็เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จากนั้นจึงวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาว่าข้อหนึ่ง ๆ กลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีคะแนนเฉลี่ยเท่าไร และกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำมีคะแนนเฉลี่ยเท่าไร แล้วใช้ t -test (Gullford, 1965 : 185) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่มนี้ ค่า t ที่ได้จะแสดงถึงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ ใช้ค่า t ที่ได้เป็นเกณฑ์ในการเลือกแบบสอบถามแต่ละข้ออีกครั้งหนึ่ง ผู้เขียนได้เลือกแบบสอบถามที่มีค่า t สูงไว้ 40 ข้อ (อำนาจจำแนกของแบบสอบถามแสดงไว้ในภาคผนวก) จึงแน่ใจได้ว่าแบบสอบถามทั้ง 40 ข้อที่เลือกไว้มีอำนาจจำแนกสูงพอที่จะนำไปใช้ได้ ดังนั้นผู้ที่สอบได้คะแนนสูงจากแบบสอบถามนี้จึงหมายถึงผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำจึงหมายถึงผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ

หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ใช้วิธี Split - half Reliability (Gullford, 1965 : 97) โดยคิดคะแนนจากแบบสอบถาม 40 ข้อที่เลือกไว้ แบ่งคะแนนออกเป็น 2 พก คือ คะแนนของข้อคู่และคะแนนของข้อคี่ ได้ค่า r_{hh} (ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ) $= .76$ เมื่อหาค่า r_{tt} (ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ) โดยใช้สูตรของสเปียร์แมน - บราวน์ (Spearman - Brown) ได้ค่า $r_{tt} = .86$ นับว่าเป็นแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูงพอที่จะนำไปใช้ได้

หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

ใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์ (Kerlinger, 1964 : 450) ระหว่างคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองกับคะแนนของผู้ตอบคนเดียวกันในแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำและแบบสอบถามความเกรงใจ ได้ค่าสหสัมพันธ์ .79 และ .45 ตามลำดับและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($N = 70$)

พิจารณาตามผังทฤษฎี ความเชื่อมั่นในตนเองจะมีสหสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ได้ค่าสหสัมพันธ์ .79 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($N = 70$) แสดงว่าแบบสอบถามนี้วัดลักษณะบางอย่างร่วมกันกับแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำนี้ พรณี เลขกำแหง (2515, 27) ได้หาความเที่ยงตรงไว้แล้ว ปรากฏว่ามีความเที่ยงตรงสูง เมื่อแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองสามารถวัดลักษณะบางอย่างร่วมกันกับแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำก็แสดงว่าแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองมีค่า Construct Validity สมควรที่จะนำไปใช้ได้

สำหรับความเชื่อมั่นในตนเองกับความเกรงใจมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .45 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($N = 70$) และแบบสอบถามความเกรงใจนี้มีค่าความเที่ยงตรงสูง ดังนั้น แบบสอบถามทั้งสองฉบับนี้จึงวัดลักษณะบางอย่างร่วมกันได้จริง นั่นคือแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองมีค่า Construct Validity สูงพอที่จะนำไปใช้ได้

ตาราง 2 แสดงค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt})	ค่าความเที่ยงตรง
.86	$r_1 = .79$ $r_2 = .45$

** $P < .01$

r_1 = ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความเป็นผู้นำ
 r_2 = ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความเกรงใจ

ข. แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงลักษณะแสดงตัวและเก็บตัวมีความทั้งหมด 38 ข้อ แยกเป็นข้อความซึ่งมีความหมายในเชิงบวก (แสดงตัว) และข้อความซึ่งมีความหมายในเชิงลบ (เก็บตัว) อย่างละ 19 ข้อ วิธีตอบและเกณฑ์ในการให้คะแนนมีดังนี้

วิธีตอบ ในกระดาษคำตอบมีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่อง ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใด ถ้าข้อความในแบบสอบถามข้อใดไม่เป็นจริงสำหรับนักเรียนเลย ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ 1 ถ้าเป็นจริงสำหรับนักเรียนเพียงเล็กน้อยให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ 2 ถ้าเป็นจริงสำหรับนักเรียนเพียงครึ่งเดียวให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ 3 ถ้าส่วนใหญ่เป็นจริงสำหรับนักเรียนให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ 4 ถ้าข้อความทั้งหมดเป็นจริงสำหรับนักเรียนให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ 5

เกณฑ์ในการให้คะแนน ในข้อความซึ่งแสดงว่ามีลักษณะแสดงตัวจะให้คะแนน 0, 1, 2, 3 หรือ 4 เมื่อนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ 1, 2, 3, 4 หรือ 5 ตามลำดับ ส่วนข้อความซึ่งแสดงว่ามีลักษณะเก็บตัวจะให้คะแนน 4, 3, 2, 1 หรือ 0 เมื่อนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ 1, 2, 3, หรือ 5 ตามลำดับแล้วหาคะแนนรวมของแต่ละคน นักเรียนที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีลักษณะแสดงตัว สำหรับนักเรียนที่ได้คะแนนน้อยแสดงว่ามีลักษณะเก็บตัว

ค. แบบสอบถามความวิตกกังวล

เป็นแบบสอบถามที่ อ่ำพล โอ้งเคลือบ (2515) สร้างขึ้นสำหรับวัดความวิตกกังวลในเด็กชั้นประถมปีที่ 4 - 7 แบบสอบถามนี้มีอำนาจจำแนกสูง และมีความเชื่อมั่นสูง ($r = .8992$) และมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบสอบถามแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของแบบสอบถามวัดความวิตกกังวล โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับแบบสอบถาม มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ลักษณะแสดงตัว-ลักษณะเก็บตัว และลักษณะความเป็นผู้นำ

ตัวแปร	r
ความวิตกกังวล - มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง	*** - .2775
ความวิตกกังวล-การแสดงตัว-เก็บตัว	** - .1782
ความวิตกกังวล-ลักษณะผู้นำ	* - .1113

*** ค่า r มีนัยสำคัญที่ .001

** ค่า r มีนัยสำคัญที่ .01

* ค่า r มีนัยสำคัญที่ .05

ลักษณะของแบบสอบถามความวิตกกังวลและวิธีตอบ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล ให้นักเรียนเลือกตอบตามสภาพความเป็นจริงของตนเอง ดังตัวอย่างข้อความในแบบสอบถามและสเกลสำหรับตอบข้างล่างนี้

จริง		ไม่จริง	
มาก	น้อย	น้อย	มาก
(4)	(3)	(2)	(1)

1. ยิ่งใกล้สอบยิ่งรู้สึกไม่สบายใจ
2. เป็นคนใจร้อน

เกณฑ์ในการให้คะแนน

ให้คะแนนตามน้ำหนัก (Weight) ที่กำกับแต่ละช่องในกระดาษคำตอบ
คะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทั้งหมดถือว่าเป็นคะแนนความวิตกกังวลของเด็ก
แต่ละคน

ง. เครื่องมือสำหรับวัดคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

เป็นแบบทดสอบมีทั้งหมด 45 เรื่องราว แต่ละเรื่องมีทางที่จะให้นักเรียน
แสดงความคิดเห็นสองทางในแต่ละทางมีช่องให้เลือกตอบ 4 ช่อง เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องราว
แต่ละเรื่องแล้วมีความรู้สึกอย่างไรก็ให้แสดงความคิดเห็นลงไป

ตัวอย่างข้อทดสอบ

ดาและแดงชวนกันไปบ้านเพื่อน เพื่อชวนเพื่อนไปรับประทานอาหารข้างนอกด้วยกัน
เมื่อไปถึงไม่พบเพื่อน พบแต่พ่อแม่ของเพื่อนกำลังนั่งรับประทานอาหารอยู่ พ่อแม่ของเพื่อน
คนนั้นจึงบอกให้ดาและแดงนั่งคอยอยู่ก่อน พร้อมกับชวนให้รับประทานอาหารข้าวสวย เชอคิคอย่างไรถ้า

คำตอบว่า "ไม่ละครับ ผมรับประทานอาหารมาแล้ว"

สมควรอย่างยิ่ง สมควร ไม่สมควร ไม่สมควรอย่างยิ่ง

แดงตอบว่า "ขอบคุณครับ" แล้วเข้าไปนั่งรับประทานอาหารด้วยกันจนน้อยพอเป็นพิธี

สมควรอย่างยิ่ง สมควร ไม่สมควร ไม่สมควรอย่างยิ่ง

ในแต่ละทางเลือกของแต่ละเรื่องมีคุณธรรมแฝงอยู่ 1 คุณธรรม ผู้ที่ตอบช่องสมควร
อย่างยิ่ง และสมควร หมายถึงผู้ที่มีคุณธรรมค่านที่แฝงอยู่ในทางเลือกนั้น คุณธรรมค่านต่าง ๆ
ที่แฝงอยู่ในทางออกของการแก้ปัญหาแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงคุณธรรมที่แฝงอยู่ในทางเลือกแบบต่าง ๆ ของแต่ละสถานการณื

คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม	คุณธรรม
$\frac{1-2}{1}$	$\frac{1-3}{17}$	$\frac{1-4}{21}$	$\frac{1-5}{44}$	$\frac{1-6}{20}$	$\frac{1-7}{2}$	$\frac{1-8}{18}$	$\frac{1-9}{32}$	$\frac{1-10}{41}$
	$\frac{2-3}{9}$	$\frac{2-4}{3}$	$\frac{2-5}{28}$	$\frac{2-6}{6}$	$\frac{2-7}{14}$	$\frac{2-8}{4}$	$\frac{2-9}{37}$	$\frac{2-10}{39}$
		$\frac{3-4}{7}$	$\frac{3-5}{31}$	$\frac{3-6}{8}$	$\frac{3-7}{38}$	$\frac{3-8}{35}$	$\frac{3-9}{45}$	$\frac{3-10}{43}$
			$\frac{4-5}{33}$	$\frac{4-6}{10}$	$\frac{4-7}{26}$	$\frac{4-8}{22}$	$\frac{4-9}{42}$	$\frac{4-10}{40}$
				$\frac{5-6}{5}$	$\frac{5-7}{34}$	$\frac{5-8}{19}$	$\frac{5-9}{25}$	$\frac{5-10}{12}$
					$\frac{6-7}{16}$	$\frac{6-8}{15}$	$\frac{6-9}{27}$	$\frac{6-10}{11}$
						$\frac{7-8}{30}$	$\frac{7-9}{23}$	$\frac{7-10}{13}$
							$\frac{8-9}{24}$	$\frac{8-10}{29}$
								$\frac{9-10}{36}$

หมายเหตุ

ตัวเลขคู่บนหมายถึงเลขประจำคุณธรรมที่แฝงอยู่ในสถานการณืเดียวกัน ตัวเลข
 ข้างล่างใต้เส้น หมายถึงหมายเลขประจำข้อหรือหมายเลขประจำสถานการณื เช่น $\frac{1-2}{1}$
 หมายถึงคุณธรรมที่ 1 อยู่คู่กับคุณธรรมที่ 2 แฝงไว้ในทางออกของการแก้ปัญหาในสถานการณืที่ 1

การหาความถี่ของคำตอบ

นำสมุคคำตอบทั้งหมดมาตรวจที่ระดับ แต่ละระดับตรวจดูสถานการณ์ที่ละเอียด
แต่ละข้อตรวจดูข้อย่อยที่เป็นทางออกของการแก้ปัญหาที่ละเอียดแบบว่าผู้ตอบคนนั้นลงความเห็นใน
ข้อใด เมื่อครบทุกฉบับจะทราบว่าในข้อต่าง ๆ (สมควรอย่างยิ่ง สมควร ไม่สมควร
และไม่สมควรอย่างยิ่ง) มีผู้ลงความเห็นไว้กี่คน

การหาอัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญของคุณธรรม

1. เอาจำนวนความถี่ (จำนวนผู้ลงความเห็น) ในข้อสมควรอย่างยิ่งรวมกับ
จำนวนผู้ลงความเห็นในข้อสมควรของแต่ละข้อย่อย เป็นจำนวนผู้เห็นความสำคัญในคุณธรรม
ที่แฝงอยู่ในข้อย่อยนั้น

2. เอาจำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่างไปหารจำนวนผู้เห็นความสำคัญในคุณธรรม
ที่แฝงอยู่ในข้อย่อยแต่ละข้อ จะได้อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญของคุณธรรมที่แฝงอยู่ใน
แต่ละข้อย่อยนั้น

ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 300 คน ได้ลงความเห็นการกระทำ
อันแรกของสถานการณ์ที่ 1 ว่า สมควรอย่างยิ่ง 230 คน เห็นว่าสมควร 40 คน
ดังนั้นอัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญของคุณธรรมที่แฝงอยู่ในการกระทำอันนี้

$$\begin{aligned}
 &= \frac{230 + 40}{300} \\
 &= \frac{270}{300} \\
 &= .90
 \end{aligned}$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้านักเรียนเลือกตอบข้อสมควรอย่างยิ่ง, สมควร, ไม่สมควร หรือ
ไม่สมควรอย่างยิ่ง ให้คะแนน 3, 2, 1 หรือ 0 ตามลำดับ

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 300 คน แล้วได้วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบ-ทดสอบโดยวิธี Split - half โดยใช้สูตรของ สเปียร์แมน - เบราร์น (Spearman - Brown) (Gullford, 1965 : 97) แต่เนื่องจากแบบทดสอบนี้เมื่อแบ่งครึ่งแล้วมีจำนวนไม่เท่ากัน จึงต้องใช้สูตรแก้ของฮอร์สท์ (Horst, อ้างจาก พจน์ สะเพียรชัย, 2515 : 3) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ .6596 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แบบทดสอบนี้จึงมีความเชื่อมั่นสูงพอสมควร

สำหรับค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบได้อธิบายไว้ในบทที่ 5

ขั้นและลำดับในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ t - test (Gullford, 1965 : 186) เปรียบเทียบอัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ
2. ใช้ Rank - difference coefficient of correlation (Gullford, 1965 : 305) หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนที่เรียนสำเร็จชั้น ป.4 ปีการศึกษา 2505 กับ 2514 ในเรื่องของคุณธรรมแห่งพลเมืองคือ
 - คุณธรรมแห่งพลเมืองคือ
 - บุคลิกภาพแสดงตัว
 - ความวิตกกังวล
 - ความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ใช้ S - test (Gullford, 1965 : 175) ทดสอบความแตกต่างระหว่างผลของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อเด็กต่างเพศกัน ตัวแปรต่าง ๆ คือตัวแปรในข้อ 3

5. ใช้ z - test ทดสอบความแตกต่างของ คุณธรรมแห่งพลเมืองที่
 ความวิตกกังวล และบุคลิกภาพแสดงตัวระหว่าง
 กลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มีความเชื่อมั่น
 ในตนเองต่ำ

6. ใช้ Product Moment Correlation, (Guilford, 1965 : 97)
 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในข้อ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมมาและแปลความหมายประกอบเป็นตอน ๆ ไป ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองกับความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวล บุคลิกภาพแสดงตัวกับเพศและอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่อไปนี้คือ

คุณธรรมแห่งพลเมืองกับความเชื่อมั่นในตนเอง

↳ คุณธรรมแห่งพลเมืองกับความวิตกกังวล

คุณธรรมแห่งพลเมืองกับบุคลิกภาพแสดงตัว

ความเชื่อมั่นในตนเองกับความวิตกกังวล

ความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคลิกภาพแสดงตัว

↳ ความวิตกกังวลกับบุคลิกภาพแสดงตัว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	Z - Statistic
F	แทน	F - Statistic
.SS.	แทน	Sum Square

MS แทน Mean Square

df แทน Degree of freedom

ρ แทน Rank - difference coefficient of Correlation

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Product - moment correlation)

1. เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ ผลการเปรียบเทียบแสดงไว้ใน ตาราง 5 - 49

ตาราง 5 / เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)
กับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 1	คุณธรรม 2			
ชาย	.92	.11	.05	16.20***	1 > 2
หญิง	.87	.16	.0509	13.49***	1 > 2
รวม	.90	.14	.0346	21.96***	1 > 2

$P < .001$

ผลจากตาราง 5 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) สำคัญกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 6 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7) กับคุณธรรม
ด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 7	คุณธรรม 1			
ชาย	.12	.83	.0489	14.51***	1 > 7
หญิง	.07	.91	.0519	16.18***	1 > 7
รวม	.09	.87	.0346	22.54***	1 > 7

 $P < .001$

ผลจากตาราง 6 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) สำคัญกว่าคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

ตาราง 7 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียน (4) กับคุณธรรม
ที่มีต่อตนเอง (2)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 4	คุณธรรม 2			
ชาย	.24	.76	.0489	10.63***	2 > 4
หญิง	.26	.82	.0519	10.78***	2 > 4
รวม	.25	.79	.0360	15.00***	2 > 4

 $P < .001$

ผลจากตาราง 7 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านการเรียน (4)

ตาราง 8 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)
กับคุณธรรมค่านิยมชุมชน (8)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 2	คุณธรรม 8			
ชาย	.09	.72	.0489	12.88***	8 > 2
หญิง	.04	.82	.0519	15.32***	8 > 2
รวม	.06	.77	.0360	20.52***	8 > 2

 $P < .001$

ผลจากตาราง 8 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านิยมชุมชน (8) มีความสำคัญว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 9 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)
กับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 6	คุณธรรม 5			
ชาย	.94	.20	.0489	15.13***	6 > 5
หญิง	.97	.25	.0500	14.40***	6 > 5
รวม	.95	.22	.0346	21.09***	6 > 5

 $P < .001$

ผลจากตาราง 9 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6) มีความสำคัญว่าคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

ตาราง 10 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)
กับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 6	คุณธรรม 2			
ชาย	.94	.05	.0500	17.80***	6 > 2
หญิง	.92	.04	.0519	16.95***	6 > 2
รวม	.93	.05	.0346	25.43***	6 > 2

$$P < .001$$

ผลจากตาราง 10 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 11 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมด้านการเรียน (4)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 4			
ชาย	.90	.89	.0300	0.33	3 = 4
หญิง	.95	.95	.0223	0	3 = 4
รวม	.93	.92	.0173	0.578	3 = 3

ผลจากตาราง 11 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) กับคุณธรรมด้านการเรียน (4) มีความสำคัญเท่า ๆ กัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 6			
ชาย	.72	.32	.0500	8.00***	3 > 6
หญิง	.70	.46	.0509	4.71***	3 > 6
รวม	.71	.39	.0424	7.54***	3 > 6

 $P < .001$

ผลจากตาราง 12 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

ตาราง 13 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 2			
ชาย	.71	.26	.0500	9.00***	3 > 2
หญิง	.75	.20	.0519	10.59***	3 > 2
รวม	.73	.23	.0360	14.45***	3 > 2

 $P < .001$

ผลจากตาราง 13 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) มีความสำคัญกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 14 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)
กับคุณธรรมด้านการเรียน (4)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 6	คุณธรรม 4			
ชาย	.21	.81	.0500	12.00***	4 > 6
หญิง	.15	.87	.0547	13.16***	4 > 6
รวม	.18	.84	.0360	18.33***	4 > 6

$$P < .001$$

จากตาราง 14 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านการเรียน (4) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

ตาราง 15 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)
กับคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 10	คุณธรรม 6			
ชาย	.71	.92	.0387	5.42***	6 > 10
หญิง	.83	.96	.0316	4.11***	6 > 10
รวม	.76	.94	.0244	7.37***	6 > 10

$$P < .001$$

ผลจากตาราง 15 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

ตาราง 16 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)
กับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 10	คุณธรรม 5			
ชาย	.67	.47	.0489	4.08***	10 > 5
หญิง	.62	.39	.0509	4.51***	10 > 5
รวม	.65	.43	.0346	6.37***	10 > 5

 $P < .001$

ผลจากตาราง 16 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

ตาราง 17 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)
กับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 10	คุณธรรม 7			
ชาย	.84	.26	.0489	11.86***	10 > 7
หญิง	.90	.14	.0509	14.93***	10 > 7
รวม	.87	.20	.0346	19.36***	10 > 7

 $P < .001$

ผลจากตาราง 17 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

ตาราง 18 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)
กับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 7	คุณธรรม 2			
ชาย	.78	.34	.0489	8.99***	7 > 2
หญิง	.76	.28	.0509	9.43***	7 > 2
รวม	.77	.31	.0346	13.29***	7 > 2

 $P < .001$

ผลจากตาราง 18 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 19 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)
กับคุณธรรมค่านิยมมนุษยธรรม (8)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 6	คุณธรรม 8			
ชาย	.22	.92	.0489	14.31***	8 > 6
หญิง	.17	.95	.0509	15.32***	8 > 6
รวม	.20	.96	.0346	21.96***	8 > 6

 $P < .001$

ผลจากตาราง 19 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านิยมมนุษยธรรม (8) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

ตาราง 20 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)
กับคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 7	คุณธรรม 6			
ชาย	.61	.44	.0500	3.40***	7 > 6
หญิง	.58	.46	.0509	2.35**	7 > 6
รวม	.59	.45	.0346	4.04***	7 > 6

 $P < .001$

**

 $P < .01$

ผลจากตาราง 20 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

ตาราง 21 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 1			
ชาย	.15	.76	.0489	12.47***	1 > 3
หญิง	.10	.85	.0519	14.45***	1 > 3
รวม	.18	.80	.0346	19.36***	1 > 3

 $P < .001$

ผลจากตาราง 21 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)

ตาราง 22 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)
กับคุณธรรมด้านมนุษยธรรม (8)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 1	คุณธรรม 8			
ชาย	.86	.28	.0489	11.86***	1 > 8
หญิง	.89	.25	.0489	13.08***	1 > 8
รวม	.87	.27	.0346	16.48***	1 > 8

 $P < .001$

ผลจากตาราง 22 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านมนุษยธรรม (8)

ตาราง 23 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านมนุษยธรรม (8)
กับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 8	คุณธรรม 5			
ชาย	.52	.65	.0489	2.65**	5 > 8
หญิง	.37	.73	.0509	7.07***	5 > 8
รวม	.44	.69	.0364	6.86***	5 > 8

**
 $P < .01$

 $P < .001$

ผลจากตาราง 23 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านมนุษยธรรม (8)

ตาราง 24 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)
กับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 6	คุณธรรม 1			
ชาย	.21	.81	.0489	12.26***	1 > 6
หญิง	.19	.82	.0509	12.37***	1 > 6
รวม	.20	.81	.0346	17.63***	1 > 6

 $P < .001$

ผลจากตาราง 24 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

ตาราง 25 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียน (4)
กับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 4	คุณธรรม 1			
ชาย	.07	.71	.0489	13.08***	1 > 4
หญิง	.03	.80	.0509	15.12***	1 > 4
รวม	.05	.75	.0349	20.23***	1 > 4

 $P < .001$

ผลจากตาราง 25 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านการเรียน (4)

ตาราง 26 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านมนุษยธรรม (8)
กับคุณธรรมค่านการเวียน (4)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 8	คุณธรรม 4			
ชาย	.15	.88	.0489	14.92***	4 > 8
หญิง	.08	.97	.0509	17.48***	4 > 8
รวม	.12	.92	.0346	23.12***	4 > 8

$$*** P < .001$$

ผลจากตาราง 26 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านการเวียน (4) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมค่านมนุษยธรรม (8)

ตาราง 27 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านอำนาจ (9)
กับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 9	คุณธรรม 7			
ชาย	.78	.19	.0489	12.06***	9 > 7
หญิง	.85	.09	.0519	14.64***	9 > 7
รวม	.81	.15	.0346	19.07***	9 > 7

$$*** P < .001$$

ผลจากตาราง 27 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านอำนาจ (9) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

ตาราง 28 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านิยมคุณธรรม (8)
กับคุณธรรมค่านานาใจ (9)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 8	คุณธรรม 9			
ชาย	.64	.49	.0479	3.06**	8 > 9
หญิง	.80	.46	.0500	6.80***	8 > 9
รวม	.71	.48	.0346	6.64***	8 > 9

**

P < .01

P < .001

ผลจากตาราง 28 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านิยมคุณธรรม (8) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมค่านานาใจ (9)

ตาราง 29 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)
กับคุณธรรมค่านานาใจ (9)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 5	คุณธรรม 9			
ชาย	.74	.55	.0479	3.96***	5 > 9
หญิง	.71	.57	.0489	2.69**	5 > 9
รวม	.72	.48	.0346	17.91***	5 > 9

**

P < .01

P < .001

ผลจากตาราง 29 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมค่านานาใจ (9)

ตาราง 30 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียน (4)
กับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 4	คุณธรรม 7			
ชาย	.89	.12	.0500	15.40***	4 > 7
หญิง	.88	.09	.0519	15.22***	4 > 7
รวม	.88	.11	.0360	21.38***	4 > 7

 $P < .001$

ผลจากตาราง 30 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านการเรียน (4) มีความสำคัญกว่าคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

ตาราง 31 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านอำนาจ (9)
กับคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 9	คุณธรรม 6			
ชาย	.88	.12	.0509	14.93***	9 > 6
หญิง	.87	.09	.0519	15.02***	9 > 6
รวม	.88	.11	.0346	22.25***	9 > 6

 $P < .001$

ผลจากตาราง 31 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านอำนาจ (9) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อครอบครัว (6)

ตาราง 32 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)
กับคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 5	คุณธรรม 2			
ชาย	.91	.28	.0500	12.60***	5 > 2
หญิง	.96	.20	.0519	14.64***	5 > 2
รวม	.93	.24	.0346	19.94***	5 > 2

 $P < .001$

ผลจากตาราง 32 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 33 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)
กับคุณธรรมค่านิยมชุมชน (8)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 10	คุณธรรม 8			
ชาย	.47	.60	.0500	2.60**	8 > 10
หญิง	.47	.61	.0519	2.69**	8 > 10
รวม	.47	.60	.0346	3.75***	8 > 10

**
 $P < .01$

 $P < .001$

ผลจากตาราง 33 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านิยมชุมชน (8) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

ตาราง 34 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)
กับคุณธรรมค่านิยมคุณธรรม (8)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 7	คุณธรรม 8			
ชาย	.72	.36	.0489	7.36***	7 > 8
หญิง	.72	.35	.0509	7.26***	7 > 8
รวม	.72	.36	.0346	10.40***	7 > 8

P < .001

ผลจากตาราง 34 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมค่านิยมคุณธรรม (8)

ตาราง 35 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)
กับคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 5	คุณธรรม 3			
ชาย	.83	.34	.0489	10.02***	5 > 3
หญิง	.78	.39	.0509	7.66***	5 > 3
รวม	.81	.37	.0346	12.71***	5 > 3

P < .001

ผลจากตาราง 35 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)

ตาราง 36 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านอำนาจ (9)
กับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 9	คุณธรรม 1			
ชาย	.31	.54	.0489	4.70***	1 > 9
หญิง	.17	.62	.0509	8.84***	1 > 9
รวม	.24	.58	.0346	9.82***	1 > 9

P < .001

ผลจากตาราง 36 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านอำนาจ (9)

ตาราง 37 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียน (4)
กับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 4	คุณธรรม 5			
ชาย	.69	.56	.0479	2.71**	4 > 5
หญิง	.82	.52	.0489	6.12***	4 > 5
รวม	.75	.54	.0331	6.34***	4 > 5

**
P < .01

P < .001

จากตาราง 37 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านการเรียน (4) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

ตาราง 38 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)
กับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 7	คุณธรรม 5			
ชาย	.59	.60	.0489	0.20	7 = 5
หญิง	.59	.67	.0500	1.60	7 = 5
รวม	.59	.63	.0346	1.15	7 = 5

ผลจากตาราง 38 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7) มีความสำคัญเท่า ๆ กันกับคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

ตาราง 39 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมค่านิยมคุณธรรม (8)
กับคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 8	คุณธรรม 3			
ชาย	.79	.47	.0469	6.82***	8 > 3
หญิง	.78	.53	.0489	5.11***	8 > 3
รวม	.78	.50	.0331	8.45***	8 > 3

 $P < .001$

ผลจากตาราง 39 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมค่านิยมคุณธรรม (8) สำคัญกว่าคุณธรรมค่านิยมศาสนา (3)

สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป. 4) ปีการศึกษา 2505 กับ 2514
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับ
 - 2.1 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 2.2 ความวิตกกังวล
 - 2.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับ
 - 3.1 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 3.2 ความวิตกกังวล
4. เพื่อศึกษาผลของเพศและของอาชีพผู้ปกครองที่มีต่อ
 - 4.1 คุณธรรมแห่งพลเมืองดี
 - 4.2 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 4.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 4.4 ความวิตกกังวล
5. สร้างแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กระทำกับนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2515 ในโรงเรียนรัฐบาล ภาคศึกษา 11 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 5 จังหวัด คือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ จำนวน 300 คน เป็นชาย 133 คน และหญิง 167 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง (ผู้เขียนสร้างขึ้นเอง)
2. แบบสอบถามความวิตกกังวล (ของ อาพล โองเคลือบ)
3. แบบสอบถามลักษณะแสดงตัว - เก็บตัว (ของ ชูศักดิ์ ชัมภลจิต นิสิตปริญญาโทสาขา การวัดผลการศึกษา พ.ศ. 2513 ซึ่งสิทธิโชค วรานุสันติกุล ได้นำมาปรับปรุงใช้กับเด็ก)
4. แบบทดสอบคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี (ของ ชาลี ลหวี)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ Z - test ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีต่างกันต่าง ๆ
2. ใช้ Rank - difference Coefficient of Correlation หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียน
3. ใช้ F - test ทดสอบผลของอาชีพผู้ปกครองที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองและบุคลิกภาพแสดงตัว
4. ใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างระหว่างผลของตัวแปรต่าง ๆ เมื่อ F มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ใช้ z - test ทดสอบผลของเพศที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพแสดงตัว และทดสอบความแตกต่างในด้านความวิตกกังวล บุคลิกภาพแสดงตัว คุณธรรมแห่งพลเมืองดี ของกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ
6. ใช้ Product Moment Correlation หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

1.1 เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514 จัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีต่างกันต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- ลำดับที่ 1 คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
 ลำดับที่ 2 คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน
 ลำดับที่ 3 คุณธรรมที่มีต่อศาสนา คุณธรรมด้านมนุษยธรรม
 ลำดับที่ 4 คุณธรรมที่มีต่อชุมชน
 ลำดับที่ 5 คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ
 ลำดับที่ 6 คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบะประเพณี
 ลำดับที่ 7 คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว
 ลำดับที่ 8 คุณธรรมที่มีต่อตนเอง

1.2 เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน ๗ คล้ายคลึงกัน ($\chi^2 = .81, P < .01$)

1.3 เด็กชายและเด็กหญิงมีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไม่แตกต่างกัน ($Z = 0.9333$ ไม่นับสำคัญทางสถิติ)

1.4 เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไม่แตกต่างกัน ($P = 0.71$ ไม่นับสำคัญทางสถิติ)

2. เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1 เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 1.7797, P = .05$)

2.2 เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.96, P < .01$) เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น (ยกเว้นค้าขาย) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.69, P < .01$) และเด็กที่ผู้ปกครองค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น (ยกเว้นรับราชการ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.54, P < .05$) แต่ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการและค้าขายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.0271$ ไม่นับสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

2.3 ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความวิตกกังวล ($r = -0.1561, P < .01$) และกับบุคลิกภาพแสดงตัว ($r = 0.3004, P < .01$) แต่ไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ($r = -0.1089$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

3. เกี่ยวกับความวิตกกังวล

3.1 เด็กชายและเด็กหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ($Z = 1.4024$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

3.2 เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ($F = 1.18$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

4. เกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว

4.1 เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.2064, P < .01$)

4.2 เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องบุคลิกภาพแสดงตัว ($F = .07$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

4.3 บุคลิกภาพแสดงตัวกับความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง ($r = -0.1950, P < .01$)

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ Purposive Sampling จึงไม่อาจเป็นตัวแทนที่ดีของมวลหมู่ประชากร (Population) ทั้งหมด ซึ่งเป็นเด็กที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาคศึกษา 11 การอภิปรายผลจึงอยู่ภายในขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาเท่านั้น

1. การจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดี คำนึงถึงนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 ได้จัดลำดับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีต่างกันไว้ดังนี้คือ คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน คุณธรรมที่มีต่อศาสนาและคุณธรรมด้านมนุษยธรรม คุณธรรมที่มีต่อชุมชน คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่นและ

คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบประเพณี คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว และคุณธรรมที่มีต่อตนเองตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505 ซึ่งสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า เรื่องเด็กได้ทำการศึกษาไว้ จัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกันต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน คุณธรรมที่มีต่อศาสนา คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ คุณธรรมด้านมนุษยธรรม คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว และคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบประเพณี คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น และคุณธรรมที่มีต่อตนเองตามลำดับ จะแยกอภิปรายเรื่องนี้เป็นข้อ ๆ ไปดังนี้

1.1 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ เด็กที่จบ ป.4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านนี้มากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของครูและ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ว่า "คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านอื่น ๆ " (สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2509 : 64) ครูจึงได้พยายามอบรมสั่งสอนให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ด้านนี้มากกว่าด้านอื่น จึงเป็นผลให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ด้านนี้มากกว่าด้านอื่น จึงเป็นผลให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มากกว่าคุณธรรมด้านอื่น ๆ ดังกล่าว

1.2 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเอง เด็กที่จบ ป.4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมที่มีต่อตนเองมีความสำคัญน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากสังคมไทยมักจะอบรมสั่งสอนให้สมาชิกนึกถึงตัวเองน้อยที่สุด จะทำอะไรต้องนึกถึงคนอื่นก่อน เช่น ต้องนึกถึงพ่อแม่ พี่น้อง ตลอดจนคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องพิจารณาเสียก่อนว่าการกระทำของตนจะเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ ถ้าเป็นก็ไม่ว่าทั้ง ๆ ที่การกระทำนั้น ๆ เป็นสิ่งที่มีความสมควรที่จะกระทำ เด็กย่อมต้องการที่จะอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข ไม่อยากให้คนอื่นตำหนิว่าเป็นคนเห็นแก่ตัว ทำให้ไม่พยายามนึกถึงตนเอง จึงจัดคุณธรรมที่มีต่อตนเองให้มีความสำคัญในระดับต่ำที่สุด

1.3 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา เด็กที่จบ ป.4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมที่มีต่อศาสนามีความสำคัญเป็นอันดับสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำรงชีวิตของคนไทยนั้นส่วนใหญ่ต้องเกี่ยวข้องกับศาสนาอยู่ตลอดเวลา ผู้ใดปฏิบัติตามหลักของศาสนาก็ว่า

เป็นคนดี ครูหรือผู้ปกครองยอมรับต้องการให้เด็กเป็นคนดี จึงได้ปลูกฝังให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา เพื่อให้เด็กได้ยึดถือหลักทางศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อความสุขความเจริญของตัวเขาเองต่อไป เด็กจึงได้เลือกคุณธรรมที่มีต่อศาสนาเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญในระดับสูงถึงกล่าว

1.4 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียนมีความสำคัญเป็นอันดับสอง เมื่อพิจารณาลักษณะของสังคมไทยจะพบว่า ข้าราชการมักได้รับการยกย่องนับถือ มีความเป็นอยู่ดีกว่าคนที่ประกอบอาชีพอื่น บิดามารดามักตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่าจะให้ลูกหลานของตนได้เข้ารับราชการ เด็กได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่ว่านี้ตลอดเวลา แม้แต่จะให้พรก็มักจะกล่าวว่า "ขอให้ได้เป็นเจ้าคนนายคน" เด็กจึงอยากที่จะเข้าไปรับราชการ แต่การที่จะเข้าไปรับราชการได้นั้นจำต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ซึ่งย่อมได้มาจากการศึกษาเล่าเรียน จึงไม่น่าแปลกเลยที่เด็กเลือกคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียนเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับสอง

1.5 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชน เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 ได้จัดให้คุณธรรมที่มีต่อชุมชนมีความสำคัญเป็นอันดับเจ็ด ส่วนเด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514 ได้จัดให้มีความสำคัญเป็นอันดับห้า แสดงว่าเด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514 เห็นความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันรัฐบาลได้ดำเนินโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบทขึ้นเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ผู้เขียนศึกษาทั้งหมดอยู่ในเขตโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงอาจกล่าวได้ว่าเด็กเหล่านั้นน่าจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เห็นความสำคัญของชุมชนและประโยชน์ที่จะได้จากการร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชน เด็กจึงมองเห็นความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น

1.6 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านอื่น ๆ เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 ต่างก็จัดคุณธรรมด้านมนุษยธรรม คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบระเพณีและคุณธรรมที่มีต่อครอบครัวให้อยู่ในอันดับความสำคัญที่ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าจุดมุ่งหมายในการอบรมให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

กล่าวโดยสรุปจะได้ว่าเด็กที่จบ ป.4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน คล้ายคลึงกัน ($\rho = .81, P < .01$) ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรเดียวกัน ความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาที่สอนจึงเหมือนกันเมื่อเรียนจบหลักสูตร เด็กจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน สอดคล้องกัน

2. การจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน ของเด็กชายและเด็กหญิง
ได้พบว่าเด็กชายและเด็กหญิงจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน วัคล้ายคลึงกัน ($\rho = .88, P < .01$) และเมื่อได้พิจารณาคะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนทั้งสองเพศปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($z = 0.9333$) สาเหตุที่ทำให้เด็กจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีและได้คะแนนคุณธรรมดังกล่าวไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะเด็กชายและเด็กหญิงได้รับการอบรมสั่งสอนมาเหมือน ๆ กัน จากหลักสูตรเดียวกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายใหญ่ ๆ ก็ต้องการให้เด็กทั้งชายและหญิงอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข จึงได้ปลูกฝังคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน ให้เกิดกับเด็กเหมือนกัน ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง เด็กทั้งสองเพศจึงจัดอันดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีไว้เหมือน ๆ กัน และได้คะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดีไม่แตกต่างกัน

3. คะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย หรืออาชีพอื่น ได้คะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.71$) นั่นคือเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีเหมือนกัน ผลนี้สอดคล้องกับที่ ผน. แสงสิงแก้ว (2509 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า "... เด็กที่มีศีลธรรมอันดีนั้นไม่สำคัญที่ฐานะ สำคัญที่พ่อแม่รักใคร่กันหรือไม่ ..." ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้ปกครองทุกคนไม่ว่าประกอบอาชีพใด ต่างก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดีอยู่ในศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของประเทศไทย ดังนั้นการอบรมบุตรหลานของตนจึงมีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกัน เมื่อเด็กทำแบบทดสอบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีจึงได้คะแนนไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 6.4 ที่ว่า "นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะมีความแตกต่างกันในเรื่องคุณธรรมแห่งพลเมืองดี" อย่างไรก็ตามไม่สามารถให้ข้อยุติได้ว่าคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะไม่มี ความแตกต่างกัน เพราะยัง

ไม่มีผลการศึกษาของท่านผู้ใดมาเปรียบเทียบเนื่องจากในเมืองไทยยังไม่มีใครได้ทำการศึกษาไว้ก่อน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับบุคลิกภาพแสดงตัว ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ -0.0377 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่จากค่า r ตัวแปรทั้งสองน่าจะมีความสัมพันธ์กัน แต่จะสัมพันธ์กันในแบบใดนั้นไม่ได้อยู่ในจุดมุ่งหมายของการศึกษารั้งนี้ จึงไม่ได้ทำการวิเคราะห์ต่อไป เช่นเดียวกับข้อ 3 ผลการค้นคว้านี้ไม่สามารถจะลงข้อยุติได้ เพราะไม่มีผลการศึกษาของท่านผู้ใดมาเปรียบเทียบ การค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกสารต่าง ๆ ที่นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานมีไม่มากพอ และเอกสารเหล่านั้นก็มิได้กล่าวถึงเรื่องนี้โดยตรง จึงทำให้สมมติฐานข้อนี้ขัดแย้งกับผลการค้นพบดังกล่าว

5. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความวิตกกังวล ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ 0.0479 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่จะสัมพันธ์กันในแบบอื่นหรือไม่นั้นไม่อยู่ในจุดมุ่งหมายของการค้นคว้านี้ อย่างไรก็ตามผลการค้นพบนี้ขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 9 เหตุผลก็เหมือนกับข้อ 4 ที่กล่าวแล้ว

6. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความเชื่อมั่นในตนเอง ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ -0.1089 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่อย่างไรก็ตามก็มีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กันในทางกลับ ($\alpha = .05$, $r = -.0.113$) ซึ่งถ้าสัมพันธ์กันจริงก็จะสนับสนุนผลการค้นพบของเบรเคนริดจ์ (Brekenridge, 1950 : 455) ที่ว่า คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไปจะกลายเป็นคนก้าวร้าว ไม่เป็นพลเมืองดีของสังคม ที่ผลการศึกษาคัดแย้งสมมติฐานข้อ 10 เช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าวในข้อ 4 อย่างไรก็ตามควรจะไต่หาความสัมพันธ์แบบอื่นดูบ้างว่าตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันในแบบนั้น ๆ หรือไม่

7. บุคลิกภาพแสดงตัวของเด็กชายและเด็กหญิง ผลจากการค้นคว้าปรากฏว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวแตกต่างกับเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ($\chi^2 = 3.2064$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 และจากการวิเคราะห์ต่อไปพบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง ผลนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ อายุการ (2512) เรื่องบุคลิกภาพแสดงตัว -

ไม่มีผลการศึกษาของท่านผู้ใดมาเปรียบเทียบเนื่องจากในเมืองไทยยังไม่มีใครได้ทำการศึกษาไว้ก่อน

4. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองกับบุคลิกภาพแสดงตัว ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ -0.0377 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่จากค่า r ตัวแปรทั้งสองน่าจะมีความสัมพันธ์กัน แต่จะสัมพันธ์กันในแบบใดนั้นไม่ได้อยู่ในจุดมุ่งหมายของการศึกษารั้งนี้ จึงไม่ได้ทำการวิเคราะห์ต่อไป เช่นเดียวกับข้อ 3 ผลการค้นคว้านี้ไม่สามารถจะลงข้อยุติได้ เพราะไม่มีผลการศึกษาของท่านผู้ใดมาเปรียบเทียบ การค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกสารต่าง ๆ ที่นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานมีไม่มากพอ และเอกสารเหล่านั้นก็มีกล่าวถึงเรื่องนี้โดยตรง จึงทำให้สมมติฐานข้อนี้ขัดแย้งกับผลการค้นพบดังกล่าว

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองกับความวิตกกังวล ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ 0.0479 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่จะสัมพันธ์กันในแบบอื่นหรือไม่ก็ไม่อยู่ในจุดมุ่งหมายของการค้นคว้านี้ อย่างไรก็ตามผลการค้นคว้านี้ขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 9 เหตุผลก็เหมือนกับข้อ 4 ที่กล่าวแล้ว

6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองกับความเชื่อมั่นในตนเอง ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ -0.1089 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่อย่างไรก็ตามก็มีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กันในทางกลับ ($\alpha = .05$, $r = -.0.13$) ซึ่งถ้าสัมพันธ์กันจริงก็จะสนับสนุนผลการค้นพบของเบรคเคนริดจ์ (Brekenridge, 1950 : 455) ที่ว่า คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไปจะกลายเป็นคนก้าวร้าว ไม่เป็นพลเมืองดีของสังคม ที่ผลการศึกษาคัดแย้งสมมติฐานข้อ 10 เช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าวในข้อ 4 อย่างไรก็ตามควรจะไต่หาความสัมพันธ์แบบอื่นดูบ้างว่าตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันในแบบนั้น ๆ หรือไม่

7. บุคลิกภาพแสดงตัวของเด็กชายและเด็กหญิง ผลจากการค้นคว้าปรากฏว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวแตกต่างกับเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ($\chi^2 = 3.2064$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 และจากการวิเคราะห์ต่อไปพบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง ผลนี้ได้อสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ อายุการ (2512) เรื่องบุคลิกภาพแสดงตัว -

ตาราง 40 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)
กับคุณธรรมกานอำนาจ (9)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 10	คุณธรรม 9			
ชาย	.24	.80	.0500	11.20***	9 > 10
หญิง	.15	.87	.0519	13.87***	9 > 10
รวม	.20	.83	.0500	12.60***	9 > 10

 $P < .001$

ผลจากตาราง 40 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมกานอำนาจ (9) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

ตาราง 41 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)
กับคุณธรรมกานอำนาจ (9)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 2	คุณธรรม 9			
ชาย	.17	.86	.0489	14.11***	9 > 2
หญิง	.04	.89	.0519	16.37***	9 > 2
รวม	.11	.87	.0346	21.96***	9 > 2

 $P < .001$

ผลจากตาราง 41 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมกานอำนาจ (9) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 42 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 7			
ชาย	.62	.52	.0500	2.00*	3 > 7
หญิง	.64	.56	.0509	1.57	3 = 7
รวม	.63	.54	.0346	2.60**	3 > 7

* $P < .05$

** $P < .01$

ผลจากตาราง 42 แสดงว่าเด็กชายมีความเห็นว่าคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7) ส่วนเด็กหญิงเห็นว่ามีความสำคัญเท่ากัน ถ้ารวมกันทั้งชายและหญิงต่างก็เห็นพ้องกันว่าคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น (7)

ตาราง 43 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)
กับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 2	คุณธรรม 10			
ชาย	.13	.91	.0500	15.60***	10 > 2
หญิง	.06	.95	.0519	17.14***	10 > 2
รวม	.09	.93	.0360	23.33***	10 > 2

*** $P < .001$

ผลจากตาราง 43 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่าคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อตนเอง (2)

ตาราง 44 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียน (4)
กับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 4	คุณธรรม 10			
ชาย	.67	.69	.0458	0.40	4 = 10
หญิง	.69	.77	.0458	0.65	4 = 10
รวม	.68	.73	.0346	1.44	4 = 10

ผลจากตาราง 44 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านการเรียน (4) กับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10) มีความสำคัญเท่ากัน

ตาราง 45 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)
กับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 10	คุณธรรม 1			
ชาย	.46	.57	.0489	2.24**	1 > 10
หญิง	.33	.69	.0519	6.93***	1 > 10
รวม	.40	.63	.0346	6.64***	1 > 10

**

P < .01

P < .001

ผลจากตาราง 45 แสดงว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

ตาราง 46 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมด้านการเรียน (4)
กับคุณธรรมค่านานาใจ (9)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 4	คุณธรรม 9			
ชาย	.82	.34	.0489	8.38***	4 > 9
หญิง	.79	.39	.0509	7.85***	4 > 9
รวม	.80	.39	.0346	11.84***	4 > 9

$$P < .001$$

ผลจากตาราง 46 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านการเรียน (4) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมค่านานาใจ (9)

ตาราง 47 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	Z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 10			
ชาย	.82	.34	.0489	9.81***	3 > 10
หญิง	.91	.37	.0489	11.04***	3 > 10
รวม	.86	.35	.0346	14.73***	3 > 10

$$P < .001$$

ผลจากตาราง 47 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติ (10)

๑

ตาราง 48 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)
กับคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 5	คุณธรรม 1			
ชาย	.43	.73	.0489	6.13***	1 > 5
หญิง	.42	.79	.0500	7.40***	1 > 5
รวม	.43	.76	.0346	9.53***	1 > 5

P < .001

ผลจากตาราง 48 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ (1) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่มีต่อชุมชน (5)

ตาราง 49 เปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3)
กับคุณธรรมด้านอำนาจ (9)

กลุ่มตัวอย่าง	อัตราส่วนของผู้เห็นความสำคัญ		S.D	z	เปรียบเทียบคุณธรรม
	คุณธรรม 3	คุณธรรม 9			
ชาย	.83	.34	.0500	9.80***	3 > 9
หญิง	.90	.30	.0509	11.78***	3 > 9
รวม	.86	.32	.0346	15.60***	3 > 9

P < .001

ผลจากตาราง 49 แสดงว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา (3) มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมด้านอำนาจ (9)

การพิจารณาความสำคัญของคุณธรรมของเด็ก

เด็กชายและเด็กหญิงมีความเห็นสอดคล้องกันในคุณธรรมต่อไปนี้

คุณธรรมที่ 1	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
คุณธรรมที่ 2	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	4
คุณธรรมที่ 3	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 6, 9, 10 และเท่ากับ 4
คุณธรรมที่ 4	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	5, 6, 7, 8, 9 และเท่ากับ 3, 10
คุณธรรมที่ 5	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 3, 8, 9 และเท่ากับ 7
คุณธรรมที่ 6	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 5, 10
คุณธรรมที่ 7	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 6, 8 และเท่ากับ 5
คุณธรรมที่ 8	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 3, 6, 9, 10
คุณธรรมที่ 9	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 6, 7, 10
คุณธรรมที่ 10	มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่	2, 5, 7 และเท่ากับ 4

เด็กชายและเด็กหญิงมีความเห็นแตกต่างกันในคุณธรรมที่ 7 และ 3 ดังนี้

เด็กชายมีความเห็นว่า คุณธรรมที่ 3 มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมที่ 7

เด็กหญิงมีความเห็นว่า คุณธรรมที่ 3 มีความสำคัญเท่ากับคุณธรรมที่ 7

การหาค่าความสำคัญของคุณธรรม

จากการพิจารณาความสำคัญของคุณธรรมทำให้ทราบว่า คุณธรรมใดสำคัญกว่าคุณธรรมใด
ในการหาค่าความสำคัญของคุณธรรมจะใช้เครื่องหมายดังต่อไปนี้ กำหนดความสำคัญของคุณธรรม
ต่าง ๆ คือ

เครื่องหมาย + แทนคุณธรรมที่มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมอื่น
 เครื่องหมาย - แทนคุณธรรมที่มีความสำคัญน้อยกว่าคุณธรรมอื่น
 เครื่องหมาย 0 แทนคุณธรรมที่มีความสำคัญเท่ากับคุณธรรมอื่น
 กำหนดให้ เครื่องหมาย + 1 อันมีค่าเท่ากับ 1
 เครื่องหมาย 0 1 อันมีค่าเท่ากับ $\frac{1}{2}$
 เครื่องหมาย - ไม่มีค่า

ตาราง 50 แสดงค่าความสำคัญของคุณธรรมจากการพิจารณาของเด็กชาย

หมายเลข คุณธรรม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ค่าความสำคัญของคุณธรรม
1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	9
2	-		→	+	-	-	-	-	-	-	1
3	-	+		0	-	+	+	-	+	+	$5\frac{1}{2}$
4	-	-	0		+	+	+	+	+	0	6
5	-	+	+	-		-	0	+	+	-	$4\frac{1}{2}$
6	-	+	-	-	+		-	-	-	+	3
7	-	+	-	-	0	+		+	-	-	$3\frac{1}{2}$
8	-	+	+	-	-	+	-		+	+	5
9	-	+	-	-	-	+	+	-		+	4
10	-	+	-	0	+	-	+	-	-		$3\frac{1}{2}$

ตาราง 51 แสดงค่าความสำคัญของคุณธรรมจากการพิจารณาของเด็กหญิง

หมายเลข คุณธรรม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ค่าความสำคัญของคุณธรรม
1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	9
2	-		-	+	-	-	-	-	-	-	1
3	-	+		0	-	+	0	-	+	+	5
4	-	-	0		+	+	+	+	+	0	6
5	-	+	+	-		-	0	+	+	-	$4\frac{1}{2}$
6	-	+	-	-	+		-	-	-	+	3
7	-	+	0	-	0	+		+	+	-	4
8	-	+	+	-	-	+	-		-	+	5
9	-	+	-	-	-	+	+	-		+	4
10	-	+	-	0	+	-	+	-	-		$3\frac{1}{2}$

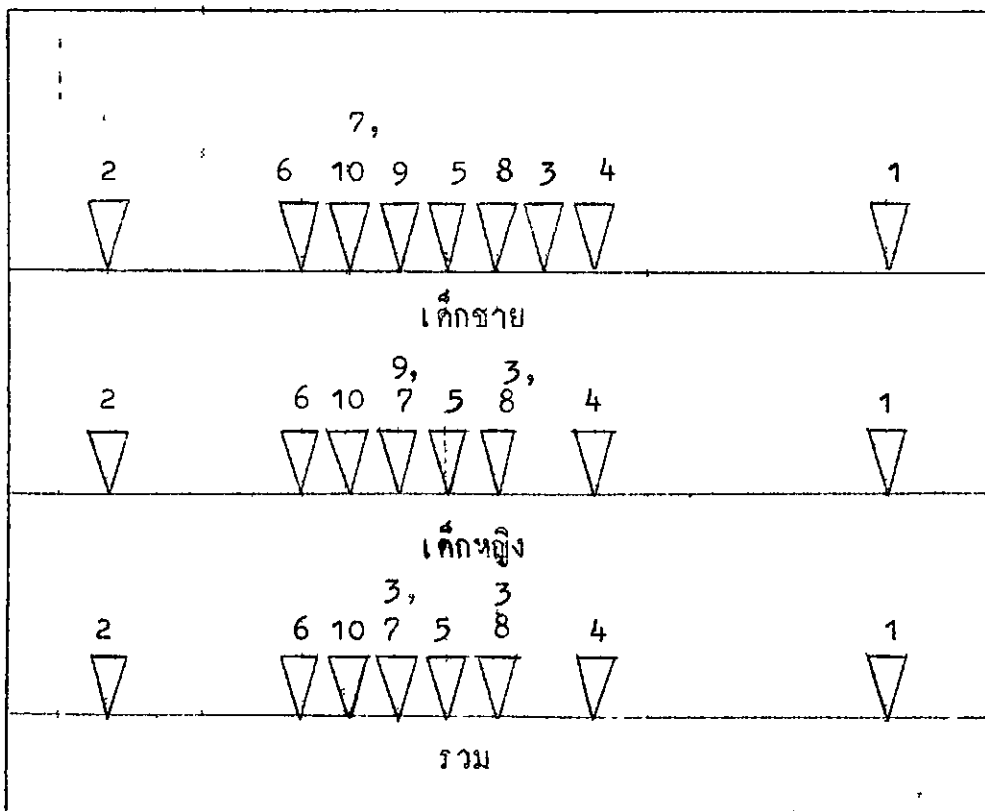
ตาราง 52 แสดงค่าความสำคัญของคุณธรรมจากการพิจารณาของเด็กทั้งหมด

หมายเลข คุณธรรม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ค่าความสำคัญของคุณธรรม
1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	9
2	-		+	+	-	-	-	-	-	-	1
3	-	+	0	0	-	+	0	-	+	+	5
4	-	-			+	+	+	+	+	0	6
5	-	+	-	-		-	0	+	+	-	$4\frac{1}{2}$
6	-	+	-	-	+		-	-	-	+	3
7	-	+	-	-	0	+		+	-	-	4
8	-	+	-	-	-	+	-		+	+	5
9	-	+	-	-	-	+	+	-		+	4
10	-	+	0	0	+	-	+	-	-		$3\frac{1}{2}$

เปรียบเทียบค่าความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน

พิจารณาผลจากการาง 50 - 52 จะเห็นว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน
มีค่าความสำคัญไม่เท่ากัน เมื่อนำค่าความสำคัญของคุณธรรมทั้งหมดมาจัดลำดับบนเส้นตรง
ที่มีมาตราส่วนเท่ากันจะได้ภาพ ดังต่อไปนี้

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ภาพประกอบ 2 เปรียบเทียบการจัดลำดับค่าความสำคัญของคุณธรรมแห่ง

พลเมืองที่ต่างกัน จากการศึกษาของเด็กชายและเด็กหญิง

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นว่าทั้งเด็กชายและเด็กหญิงต่างก็จัดให้คุณธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคุณธรรมด้านการเรียน สำหรับคุณธรรม
ที่มีต่อศาสนานั้น เด็กชายให้ความสำคัญมากกว่าเด็กหญิง เด็กชายและเด็กหญิงจัดให้
คุณธรรมที่มีต่อตนเองเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญน้อยที่สุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตาราง 53 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

	ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ			
	นักเรียนที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505		นักเรียนที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์	1	1	1	1
คุณธรรมที่มีต่อตนเอง	10	10	10	10
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา	3	3	3	3.5
คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน	2	2	2	2
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน	9	7	5	5
คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว	4.5	8	9	9
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น	8	9	7.5	6.5
คุณธรรมด้านมนุษยธรรม	6.5	4	4	3.5
คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่	4.5	5	6	6.5
คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและ ชนบประเพณี	6.5	6	7.5	8
○ ระหว่างคำตอบของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง	** .99		** .88	

**
 $P < .01$

ผลตามตาราง 53 แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน

ตาราง 54 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียน ที่เรียน
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514

	ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ			
	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง	
	ปีการศึกษา 2505	ปีการศึกษา 2514	ปีการศึกษา 2505	ปีการศึกษา 2514
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์	1	1	1	1
คุณธรรมที่มีต่อตนเอง	10	10	10	10
คุณธรรมที่มีต่อศาสนา	3	3	3	3.5
คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน	2	2	2	2
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน	9	5	7	5
คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว	4.5	9	8	9
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น	8	7.5	9	6.5
คุณธรรมด้านมนุษยธรรม	6.5	4	4	3.5
คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่	4.5	6	5	6.5
คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและ ชนบประเพณี	6.5	7.5	6	8
ระหว่างคำตอบของนักเรียนชาย	.72*			
ระหว่างคำตอบของนักเรียนหญิง	.89**			

*
P < .05

**
P < .01

ผลตามตาราง 54 แสดงว่านักเรียนชายที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน สำหรับ เด็กหญิงก็เช่นเดียวกัน ผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษาทั้งสอง ต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน

ตาราง 55 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียนที่เรียนจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514

	ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ	
	นักเรียนที่จบ ป. 4 ปีการศึกษา 2515	นักเรียนที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514
คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์	1	1
คุณธรรมที่มีต่อตนเอง	10	10
คุณธรรมที่มีต่อกำหนด	3	3.5
คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน	2	2
คุณธรรมที่มีต่อชุมชน	8	5
คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว	6.5	.9
คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น	9	6.5
คุณธรรมด้านมนุษยธรรม	5	3.5
คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่	4	6.5
คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและ ชนบประเพณี	6.5	8
ระหว่างคำตอบของนักเรียน	**.81	

**
P < .01

ผลตามตาราง 55 แสดงว่านักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา
2505 และ 2514 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน

3. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตาราง 56 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	z
ชาย	133	107.4360	1.2397	3.2064 * *
หญิง	167	103.4610		

**
P < .01

ผลตามตาราง 56 แสดงว่าคะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 และเมื่อได้ทดสอบแบบทางเดียว (One - tailed Test) แล้ว ปรากฏว่านักเรียนชายมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตาราง 57 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	z
ชาย	133	181.6240	2.7287	1.4024
หญิง	167	177.7964		

$$P < .05 \text{ เมื่อ } z \geq 1.64$$

ผลตามตาราง 57 แสดงว่าคะแนนความวิตกกังวลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4

5. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตาราง 58 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	z
ชาย	133	57.0601	0.6865	1.7797*
หญิง	167	55.8383		

$$* P < .05$$

ผลตามตาราง 58 แสดงว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 และเมื่อได้ทดสอบแบบทางเดียว (One - tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ตาราง 59 เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	z
ชาย	133	151.6240	1.7337	4.9333
หญิง	167	150.0059		

$$P < .05 \quad \text{เมื่อ} \quad z > 1.64$$

ผลตามตาราง 59 แสดงว่าคะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

7. เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพต่างกัน

ตาราง 60 เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการ ค้าขาย และอื่น ๆ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	309.0989	154.5495	.71
Within Group	297	63830.6389	219.9179	
Total	299	64139.7378		

$$F = 3.02$$

$$.05(2, 297)$$

ผลตามตาราง 60 แสดงว่าคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการ ค้าขาย และอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6.4

8. เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพต่างกัน

ตาราง 61 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการ ค้าขาย และอื่น ๆ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	425.3255	212.6628	** 5.96
Within Group	297	10580.3412	35.6240	
Total	299	20005.6667		

$$** \quad P < .01$$

ผลตามตาราง 61 แสดงว่าความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่เหมือนกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($F = 5.96$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 6.3 แต่เนื่องจากไม่สามารถบอกได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กพวกไหนแตกต่างกัน จึงต้องใช้ $t - test$ ทดสอบดูอีกครั้งหนึ่ง ดังในตาราง 62 - 64

ตาราง 62 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการและค้าขาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sqrt{MS_W(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2})}$	t
ผู้ปกครองรับราชการ	117	57.5641	.778	1.0271
ผู้ปกครองค้าขาย	108	— 9 —		

$$t_{.05(df= \infty)} = 1.645$$

ผลตามตาราง 62 แสดงว่าความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการ และค้าขาย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 63 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการ และอาชีพอื่น ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sqrt{MS_W(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2})}$	t
ผู้ปกครองรับราชการ	117	57.5641	.823	3.69**
ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น	75	54.5200		

$$** P < .01$$

ผลตามตาราง 63 แสดงว่าความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
รับราชการและอาชีพอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 3.69$)
และเมื่อได้ทดสอบแบบทางเดียว (One - tailed Test) แล้ว ปรากฏว่า นักเรียนที่
ผู้ปกครองรับราชการมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 64 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครองค้าขาย
และอาชีพอื่น ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sqrt{MS_W(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2})}$	t
ผู้ปกครองค้าขาย	108	56.5370	.823	2.54*
ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น	75	54.5200		

* $P < .05$

ผลตามตาราง 64 แสดงว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครองค้าขายและอาชีพอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.54$) และเมื่อใช้ทดสอบแบบหางเดียว (One - tailed Test) แล้วปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลตามตาราง 62 - 64 จะได้ว่านักเรียนที่ผู้ปกครองรับราชการและค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ

9. เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ
ต่างกัน

ตาราง 65 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ผู้ปกครองรับราชการ
ค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	1410.2062	705.1031	1.18
Within Group	297	177533.5743	597.7561	
Total	299	178943.7805		

$$F = \frac{705.1031}{597.7561} = 3.02$$

$.05(2,297)$

ผลตามตาราง 65 แสดงว่า ความวิตกกังวลของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้อง
กับสมมติฐานข้อ 6.2

10. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน

ตาราง 66 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment	2	17.0295	8.5148	.07
Within Group	297	36127.8072	121.6424	
Total	299	36144.8367		

$$F = 3.02$$

$$.05(2, 297)$$

ผลตามตาราง 66 แสดงว่าบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6.1

11. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ

ตาราง 67 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัว		
		$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
กลุ่มความเชื่อมั่นในตนเองสูง	83	110.5421	1.9787	** 2.6415
กลุ่มความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ	83	105.3253		

**

$P < .01$

ผลตามตาราง 67 แสดงว่า บุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($Z = 2.6415$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 7.1 และเมื่อได้ทดสอบแบบทางเดียว (One-tailed Test) แล้ว ปรากฏว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่านักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

12. เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง-
สูงและต่ำ

ตาราง 68 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง-
สูงและต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ความวิตกกังวล		
		$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
กลุ่มความเชื่อมั่นในตนเองสูง	83	173.8915	3.8613	2.5523**
กลุ่มความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ	83	183.7469		

$$** \quad P < .01$$

ผลตามตาราง 68 แสดงว่า ความวิตกกังวลของนักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($Z = 2.5523$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 7.2 และเมื่อได้ทดสอบแบบทางเดียว (One - tailed test) แล้วปรากฏว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีความวิตกกังวลต่ำกว่านักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

13. เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองคือนักเรียนที่มีความเชื่อมั่น
ในตนเองสูงและต่ำ

ตาราง 69 เปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองคือนักเรียนที่มีความเชื่อมั่น
ในตนเองสูงและต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	N	คุณธรรมแห่งพลเมืองคือนักเรียน		
		$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
กลุ่มความเชื่อมั่นในตนเองสูง	83	149.8795	2.1810	.7568
กลุ่มความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ	83	151.5301		

$$P \leq .05 \text{ เมื่อ } Z \geq 1.64$$

ผลตามตาราง 69 แสดงว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองคือนักเรียนที่มีความเชื่อมั่น
ในตนเองสูงและต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

14. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตาราง 70 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

ตัวแปร	ความเชื่อมั่น ในตนเอง	ความวิตก กังวล	บุคลิกภาพ แสดงตัว	คุณธรรมแห่ง พลเมืองดี
ความเชื่อมั่นในตนเอง	1,0000	-.1561**	.3004**	-.1089
ความวิตกกังวล		1.0000	-.1950**	.0479
บุคลิกภาพแสดงตัว			1.0000	-.0377
คุณธรรมแห่ง พลเมืองดี				1.0000

**

$P < .01$

ผลจากตาราง 70 สรุปได้ดังนี้

14.1 ค่า r ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับบุคลิกภาพแสดงตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นความสัมพันธ์ของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับบุคลิกภาพแสดงตัวจึงไม่เป็นเส้นตรง

14.2 ค่า r ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความวิตกกังวลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความวิตกกังวลจึงไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง

14.3 ค่า r ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความเชื่อมั่นในตนเองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง

14.4 ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคลิกภาพแสดงตัว มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .3004, P < .01$) นั่นคือความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีลักษณะแสดงตัวมาก ส่วนคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ จะมีลักษณะแสดงตัวน้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 11

14.5 ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความวิตกกังวล มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0561, P < .01$) นั่นคือ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความวิตกกังวล แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ($-.1561$) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน คือคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความวิตกกังวลต่ำและคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ จะมีความวิตกกังวลสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 12

14.6 ค่า r ระหว่างความวิตกกังวลกับบุคลิกภาพแสดงตัว มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0950, P < .01$) นั่นคือ ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ($-.1950$) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกันคือ คนที่มีความวิตกกังวลสูง จะมีลักษณะแสดงตัวน้อย คนที่มีความวิตกกังวลต่ำ จะมีลักษณะแสดงตัวมากซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 13

14. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตาราง 70 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

ตัวแปร	ความเชื่อมั่น ในตนเอง	ความวิตก กังวล	บุคลิกภาพ แสดงตัว	คุณธรรมแห่ง พลเมืองดี
ความเชื่อมั่นในตนเอง	1.0000	-.1561**	.3004**	-.1089
ความวิตกกังวล		1.0000	-.1950**	.0479
บุคลิกภาพแสดงตัว			1.0000	-.0377
คุณธรรมแห่ง พลเมืองดี				1.0000

**

P < .01

ผลจากตาราง 70 สรุปได้ดังนี้

14.1 ค่า r ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับบุคลิกภาพแสดงตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นความสัมพันธ์ของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับบุคลิกภาพแสดงตัวจึงไม่เป็นเส้นตรง

14.2 ค่า r ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความวิตกกังวลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความวิตกกังวลจึงไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง

14.3 ค่า r ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความเชื่อมั่นในตนเองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง

14.4 ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคลิกภาพแสดงตัว
มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .3004, P < .01$) นั่นคือความเชื่อมั่นในตนเองมีความ
สัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว หรืออีกนัยหนึ่ง คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
จะมีลักษณะแสดงตัวมาก ส่วนคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ จะมีลักษณะแสดงตัวน้อย
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 11

14.5 ค่า r ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความวิตกกังวล
มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0561, P < .01$) นั่นคือ ความเชื่อมั่นในตนเองมีความ
สัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความวิตกกังวล แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ($-.1561$) ความ
สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกัน คือคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
จะมีความวิตกกังวลต่ำและคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ จะมีความวิตกกังวลสูง ซึ่งเป็น
ไปตามสมมติฐานข้อ 12

14.6 ค่า r ระหว่างความวิตกกังวลกับบุคลิกภาพแสดงตัว
มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0950, P < .01$) นั่นคือ ความวิตกกังวลมี
ความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว แต่เนื่องจากค่า r เป็นลบ ($-.1950$)
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจึงเป็นไปในทางกลับกันคือ คนที่มีความวิตกกังวลสูง
จะมีลักษณะแสดงตัวน้อย คนที่มีความวิตกกังวลต่ำ จะมีลักษณะแสดงตัวมากซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานข้อ 13

สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป. 4) ปีการศึกษา 2505 กับ 2514
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับ
 - 2.1 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 2.2 ความวิตกกังวล
 - 2.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับ
 - 3.1 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 3.2 ความวิตกกังวล
4. เพื่อศึกษาผลของเพศและของอาชีพผู้ปกครองที่มีต่อ
 - 4.1 คุณธรรมแห่งพลเมืองดี
 - 4.2 บุคลิกภาพแสดงตัว
 - 4.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 4.4 ความวิตกกังวล
5. สร้างแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กระทำกับนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2515 ในโรงเรียนรัฐบาล ภาคศึกษา 11 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 5 จังหวัด คือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ จำนวน 300 คน เป็นชาย 133 คน และหญิง 167 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง (ผู้เขียนสร้างขึ้นเอง)
2. แบบสอบถามความวิตกกังวล (ของ อำพล โองเกลือบ)
3. แบบสอบถามลักษณะแสดงตัว - เก็บตัว (ของ ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต นิสิตปริญญาโทสาขา การพัฒนการศึกษา พ.ศ. 2513 ซึ่งสิทธิโชค วรานุสันติกุล ได้นำมาปรับปรุงใช้กับเด็ก)
4. แบบทดสอบคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี (ของ ชาลี ลหวี)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ Z - test ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีต่างกันต่าง ๆ
2. ใช้ Rank - difference Coefficient of Correlation หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบของนักเรียน
3. ใช้ F - test ทดสอบผลของอาชีพผู้ปกครองที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองและบุคลิกภาพแสดงตัว
4. ใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างระหว่างผลของตัวแปรต่าง ๆ เมื่อ F มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ใช้ g - test ทดสอบผลของเพศที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพแสดงตัว และทดสอบความแตกต่างในด้านความวิตกกังวล บุคลิกภาพแสดงตัว คุณธรรมแห่งพลเมืองดี ของกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ
6. ใช้ Product Moment Correlation หากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

1.1 เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514 จัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีต่างกันต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- ลำดับที่ 1 คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
 ลำดับที่ 2 คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน
 ลำดับที่ 3 คุณธรรมที่มีต่อศาสนา คุณธรรมด้านมนุษยธรรม
 ลำดับที่ 4 คุณธรรมที่มีต่อชุมชน
 ลำดับที่ 5 คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ
 ลำดับที่ 6 คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบประเพณี
 ลำดับที่ 7 คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว
 ลำดับที่ 8 คุณธรรมที่มีต่อตนเอง

1.2 เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน ๗ คล้ายคลึงกัน ($\chi^2 = .81, P < .01$)

1.3 เด็กชายและเด็กหญิงมีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไม่แตกต่างกัน ($Z = 0.9333$ ไม่นับสำคัญทางสถิติ)

1.4 เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ มีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไม่แตกต่างกัน ($F=0.71$ ไม่นับสำคัญทางสถิติ)

2. เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1 เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 1.7797, P < .05$)

2.2 เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.96, P < .01$) เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น (ยกเว้นค้าขาย) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.69, P < .01$) และเด็กที่ผู้ปกครองค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น (ยกเว้นรับราชการ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.54, P < .05$) แต่ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการและค้าขายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.0271$ ไม่นับสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

2.3 ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความวิตกกังวล ($r = -0.1561$, $P < .01$) และกับบุคลิกภาพแสดงตัว ($r = 0.3004$, $P < .01$) แต่ไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ($r = -0.1089$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

3. เกี่ยวกับความวิตกกังวล

3.1 เด็กชายและเด็กหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ($Z = 1.4024$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

3.2 เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ($F = 1.18$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

4. เกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว

4.1 เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.2064$, $P < .01$)

4.2 เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องบุคลิกภาพแสดงตัว ($F = .07$, ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

4.3 บุคลิกภาพแสดงตัวกับความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง ($r = -0.1950$, $P < .01$)

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ Purposive Sampling จึงไม่อาจเป็นตัวแทนที่ดีของมวลหมู่ประชากร (Population) ทั้งหมด ซึ่งเป็นเด็กที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาคศึกษา 11 การอภิปรายผลจึงอยู่ภายในขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาเท่านั้น

1. การจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกันต่าง ๆ นักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 ได้จัดลำดับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกันต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน คุณธรรมที่มีต่อศาสนาและคุณธรรมด้านมนุษยธรรม คุณธรรมที่มีต่อชุมชน คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่นและ

คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบระเพณี คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว และคุณธรรมที่มีต่อตนเอง ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2505 ซึ่งสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการคนควาเรื่อเด็กได้ทำการศึกษาไว้ จักลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งใดเมืองดี กานทาง ๆ ไว้ดังนี้คือ คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคุณธรรม ที่เกี่ยวกับการเรียน คุณธรรมที่มีต่อศาสนา คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ คุณธรรมกาน มนุษยธรรม คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว และคุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบระเพณี คุณธรรม ที่มีต่อครอบครัว คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น และคุณธรรมที่มีต่อตนเองตามลำดับ จะแยกฉบับรายไว้ว่ งนี้เป็นขอ ๆ ไปดังนี้

๑.๑.๑ 1.1 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ เด็กที่จบ ป. 4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เด็กได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านนี้มากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นไปตามความ เห็นของครูและบุพการีคุณิที่ว่า "คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มีความสำคัญมากกว่าคุณธรรมกาน อื่น ๆ" (สถาบันระหว่างชาติสำหรับการคนควาเรื่อเด็ก, 2509 : 64) ครูจึงได้พยายาม อบรมสั่งสอนให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีด้านนี้มากกว่าด้านอื่น จึงเป็ผล ให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองดีด้านนี้มากกว่าด้านอื่น

๑.๑.๒ 1.2 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อตนเอง เด็กที่จบ ป. 4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมที่มีต่อตนเองมีความสำคัญนอยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากสังคมไทยมัก จะอบรมสั่งสอนให้สมาชิกนึกถึงตัวเองนอยที่สุด จะทำอะไรตองนึกถึงคนอื่นก่อน เช่น ตองนึก ถึงพ่อแม่ พี่น้อง ตลอดจนคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตองพิจารณาเสียก่อนว่าการกระทำของตน จะเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ ถ้าเป็นก็ไมทำทั้ง ๆ ที่การกระทำนั้น ๆ เป็นสิ่งที่ผู้มีประ โยชนสมควรที่จะกระทำ เด็กย่อมตองการที่จะอยู่ในสังคมใดด้วยความเป็นสุข ไม่อยากใหคนอื่นตำหนิว่าเป็นคนเห็นแก่ตัว ทำให้ไม่พยายามนึกถึงตนเอง จึงจัดคุณธรรมที่มี วดตนเองให้มีความสำคัญในระดับต่ำที่สุด

๑.๑.๓ 1.3 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา เด็กที่จบ ป. 4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมที่มีต่อศาสนามีความสำคัญเป็นอันดับสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำรง ชีวิตของคนไทยนั้นส่วนใหญตองเกี่ยวข้องกับศาสนาอยู่ตลอดเวลา ผู้ใหญปฏิบัติตามหลักของศาสนาถือว่า

เป็นคนดี ครูหรือผู้ปกครองต้องการให้เด็กเป็นคนดี จึงได้ปลูกฝังให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อศาสนา เพื่อให้เด็กได้ยึดถือหลักทางศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อความสุขความเจริญของตัวเองต่อไป เด็กจึงได้เลือกคุณธรรมที่มีต่อศาสนาเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญในระดับสูงดังกล่าว

๒ 1.4 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 ได้จัดให้คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียนมีความสำคัญเป็นอันดับสอง เมื่อพิจารณาลักษณะของสังคมไทยจะพบว่า ข้าราชการมักได้รับการยกย่องนับถือ มีความเป็นอยู่ดีกว่าคนที่ประกอบอาชีพอื่น บิดามารดามักตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่าจะให้ลูกหลานของตนได้เข้ารับราชการ เด็กได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่ว่านี้ตลอดเวลา แม้แต่จะให้พรก็มักจะกล่าวว่า "ขอให้ได้เป็นเจ้าคนนายคน" เด็กจึงอยากที่จะเข้าไปรับราชการ แต่การที่จะเข้าไปรับราชการได้นั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ซึ่งย่อมได้มาจากการศึกษาเล่าเรียน จึงไม่น่าแปลกเลยที่เด็กเลือกคุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียนเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับสอง

๔ 1.5 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชน เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 ได้จัดให้คุณธรรมที่มีต่อชุมชนมีความสำคัญเป็นอันดับเจ็ด ส่วนเด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514 ได้จัดให้มีความสำคัญเป็นอันดับห้า แสดงว่าเด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2514 เห็นความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันรัฐบาลได้ดำเนินโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบทขึ้นเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ผู้เขียนศึกษาทั้งหมดอยู่ในเขตโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงอาจกล่าวได้ว่าเด็กเหล่านั้นน่าจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เห็นความสำคัญของชุมชนและประโยชน์ที่จะได้จากการร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชน เด็กจึงมองเห็นความสำคัญของคุณธรรมที่มีต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น

1.6 ลำดับความสำคัญของคุณธรรมด้านอื่น ๆ เด็กที่จบ ป.4 ปีการศึกษา 2505 และ 2514 ต่างก็จัดคุณธรรมด้านมนุษยธรรม คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและชนบประเพณีและคุณธรรมที่มีต่อครอบครัวให้อยู่ในอันดับความสำคัญที่ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าจุดมุ่งหมายในการอบรมให้เด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

กล่าวโดยสรุปจะได้ว่าเด็กที่จบ ป.4 ในปีการศึกษา 2505 และ 2514 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน คล้ายคลึงกัน ($\rho = .81, P < .01$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรเดียวกัน ความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาที่สอนจึงเหมือนกันเมื่อเรียนจบหลักสูตร เด็กจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน สอดคล้องกัน

2. การจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน ของเด็กชายและเด็กหญิง
ได้พบว่าเด็กชายและเด็กหญิงจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน วัคล้ายคลึงกัน ($\rho = .88, P < .01$) และเมื่อได้พิจารณาคะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ของนักเรียนทั้งสองเพศปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($z = 0.9333$) สาเหตุที่ทำให้เด็กจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองได้คะแนนคุณธรรมดังกล่าวไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะเด็กชายและเด็กหญิงได้รับการอบรมสั่งสอนมาเหมือนกัน จากหลักสูตรเดียวกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายใหญ่ ๆ ก็ต้องการให้เด็กทั้งชายและหญิงอยู่ในสังคมได้ด้วยความสุข จึงได้ปลูกฝังคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ต่างกัน ๖ ให้เกิดกับเด็กเหมือนกัน ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง เด็กทั้งสองเพศจึงจัดอันดับความสำคัญของคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไวเหมือนกัน และได้คะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไม่แตกต่างกัน

3. คะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองของเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย หรืออาชีพอื่น ได้คะแนนคุณธรรมแห่งพลเมืองที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.71$) นั่นคือเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะมีคุณธรรมแห่งพลเมืองที่เหมือนกัน ผลนี้สอดคล้องกับที่ ผน. แสงสิงแก้ว (2509 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า "... เด็กที่มีศีลธรรมอันดีนั้นไม่สำคัญที่ฐานะ สำคัญที่พ่อแม่รักใคร่กับหรือไม่ ..." ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้ปกครองทุกคนไม่ว่าประกอบอาชีพใด ต่างก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดีอยู่ในศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานของตนจึงมีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกัน เมื่อเด็กทำแบบทดสอบคุณธรรมแห่งพลเมืองก็จึงได้คะแนนไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 6.4 ที่ว่า "นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะมีความแตกต่างกันในเรื่องคุณธรรมแห่งพลเมือง" อย่างไรก็ตามไม่สามารถให้ข้อยุติได้ว่าคุณธรรมแห่งพลเมืองของเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะไม่มี ความแตกต่างกัน เพราะยัง

ไม่มีผลการ ศึกษาของท่านผู้ใดมาเปรียบเทียบเนื่องจากในเมืองไทยยังไม่มีใครได้ทำการศึกษาไว้ก่อน

4. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับบุคลิกภาพแสดงตัว ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ -0.0377 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่จากค่า r ตัวแปรทั้งสองน่าจะมีความสัมพันธ์กัน แต่จะสัมพันธ์กันในแบบใดนั้นไม่ได้อยู่ในจุดมุ่งหมายของการศึกษารั้งนี้ จึงไม่ได้ทำการวิเคราะห์ต่อไป เช่นเดียวกับข้อ 3 ผลการค้นคว้านี้ไม่สามารถจะลงข้อยุติได้ เพราะไม่มีผลการศึกษาของท่านผู้ใดมาเปรียบเทียบ การค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกสารต่าง ๆ ที่นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานมีไม่มากพอ และเอกสารเหล่านั้นก็ได้กล่าวถึงเรื่องนี้โดยตรง จึงทำให้สมมติฐานข้อนี้ขัดแย้งกับผลการค้นพบดังกล่าว

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความวิตกกังวล ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ 0.0479 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่จะสัมพันธ์กันในแบบอื่นหรือไม่นั้นไม่อยู่ในจุดมุ่งหมายของการค้นคว้านี้ อย่างไรก็ตามผลการค้นคว้านี้ขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 9 เหตุผลก็เหมือนกับข้อ 4 ที่กล่าวแล้ว

6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับความเชื่อมั่นในตนเอง ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสองเท่ากับ -0.1089 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง แต่อย่างไรก็ตามก็มีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กันในทางกลับ ($\alpha = .05$, $r = -.0.113$) ซึ่งถ้าสัมพันธ์กันจริงก็จะสนับสนุนผลการค้นพบของเบรเคนริดจ์ (Brekenridge, 1950 : 455) ที่ว่า คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไปจะกลายเป็นคนก้าวร้าว ไม่เป็นพลเมืองดีของสังคม ที่ผลการศึกษาคัดแย้งสมมติฐานข้อ 10 เช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าวในข้อ 4 อย่างไรก็ดีตามควรจะได้หาความสัมพันธ์แบบอื่นดูบ้างว่าตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันในแบบนั้น ๆ หรือไม่

7. บุคลิกภาพแสดงตัวของเด็กชายและเด็กหญิง ผลจากการค้นคว้าปรากฏว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวแตกต่างกับเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ($\chi^2 = 3.2064$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 และจากการวิเคราะห์ต่อไปพบว่า เด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง ผลนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ อายุการ (2512) เรื่องบุคลิกภาพแสดงตัว -

เก็บตัว ของเด็กชายและเด็กหญิงไทยวัยรุ่น ที่ว่าเด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง แต่ขัดแย้งกับผลการค้นคว้าของริดดิ้ง (Ridding, อ้างจาก วันเพ็ญ อายุการ, 2512) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ของนักเรียนชายและหญิง จำนวน 600 คน อายุ 12 ปีขึ้นไป ซึ่งพบว่าเด็กหญิงมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กชาย อย่างไรก็ตามการศึกษารังนี้ทำกับเด็กไทยชายและหญิง เหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่วันเพ็ญ อายุการ ดังนั้นจึงน่าจะลงข้อยุติได้ว่าเด็กชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเด็กหญิง

8. บุคลิกภาพแสดงตัวของนักเรียน ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ปรากฏว่าเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น มีลักษณะแสดงตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.07$) ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 6 เนื่องจากเรื่องนี้ยังไม่มีใครศึกษาไว้ก่อน จึงไม่มีผลการศึกษามาเปรียบเทียบ จึงยังไม่สามารถให้ข้อยุติได้ว่า เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะมีความแตกต่างกันในเรื่องบุคลิกภาพแสดงตัวหรือไม่

9. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวกับความวิตกกังวล ค่า r ระหว่างตัวแปรทั้งสอง เท่ากับ -0.1950 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แสดงว่าลักษณะแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นแบบเส้นตรงกับความวิตกกังวลและสนับสนุนสมมติฐานข้อ 13 แต่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองเป็นไปในทางกลับ (ค่า r เป็นลบ) ซึ่งหมายถึงเด็กที่ได้คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวสูงจะมีความวิตกกังวลต่ำ และคนที่ได้คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวต่ำจะมีความวิตกกังวลสูง ผลการศึกษาที่พบในครั้งนี สอดคล้องกับผลจากการศึกษาเด็กไทยในระดับชั้นเดียวกันของอำพล โองเคลือบ (2515) ซึ่งพบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว ($r = -0.190, p < .01$) จึงเชื่อได้ว่าบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นแบบเส้นตรงกับความวิตกกังวล ที่เป็นเช่นนี้อาจอธิบายได้ว่าเนื่องจากผู้ที่มิได้มีลักษณะแสดงตัวนั้นเป็นคนที่ชอบแสดงออก เปิดเผย ทำอะไรตรงกับสภาพความเป็นจริง กล่าวหาญ ส่วนลักษณะของคนที่มีความวิตกกังวล คือ เกร็งเครียด ไม่สบายใจ ซึมเศร้า ไม่กล้าแสดงออก มีความกลัวและความกังวลใจตลอดเวลา จะเห็นว่าบุคคลทั้งสองประเภทคือคนที่มิได้บุคลิกภาพแสดงตัวและคนที่มีความวิตกกังวล มีลักษณะเกือบจะเป็นตรงกันข้าม ดังนั้นถ้าใครมีลักษณะอย่างหนึ่งมาก อีกอย่างหนึ่งก็ต้องน้อย หรือถ้ามีลักษณะอย่างหนึ่งน้อยอีกอย่างหนึ่งก็ต้องมาก คะแนนบุคลิกภาพแสดงตัวกับคะแนนความวิตกกังวลจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรงในทางลบดังกล่าว

10. ความวิตกกังวลของนักเรียนชายและหญิง จากผลการศึกษาพบว่าความวิตกกังวลของเด็กชายและเด็กหญิงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.4024$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ผลนี้สอดคล้องกับผลการค้นคว้าในต่างประเทศของ แอด เอเบท (L' Abate) โร (Rie, 1963 : 1003 - 1017) เคลเลอร์ (Keller) และโรวเล (Rowley) แต่ขัดแย้งกับการค้นพบของ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (2511) วัลลภ กันทรพย (2513) และอำพล โอ่งเคลือบ (2515) ซึ่งได้ทำการศึกษากับเด็กไทย พบว่าเด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย อันที่จริงผลการศึกษาของผู้เขียนน่าจะสอดคล้องกับผลการศึกษากับเด็กไทยมากกว่าในต่างประเทศที่ขัดแย้งกัน อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ผู้เขียนศึกษาอายุยังน้อย (10 - 11 ปี) ลักษณะและองค์ประกอบต่าง ๆ ทางจิตวิทยาและทางร่างกายยังไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบกับเด็กในวัยนี้ก็ยังไม่ได้รับอิทธิพลทางบ้านมากนัก จึงอาจทำให้ความวิตกกังวลของเด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน แต่นวลเพ็ญและวัลลภศึกษากับเด็กวัยรุ่น เด็กพวกนี้มีความเจริญทางร่างกายและจิตใจแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เด็กหญิงจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายซึ่งเป็นเครื่องหมายของความเป็นสาว ต้องรับภาระทางบ้านเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความกลัวในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของร่างกาย มีความวิตกกังวลตลอดเวลา ส่วนเด็กชายในวัยเดียวกันยังไม่เปลี่ยนแปลงอะไรมากนัก ความวิตกกังวลจึงมีน้อยกว่า ดังนั้นในระยะวัยรุ่นเด็กหญิงจึงมีความวิตกกังวลมากกว่าเด็กชาย อย่างไรก็ตาม ผลการค้นคว้าของผู้เขียนยังสอดคล้องกับที่อำพล โอ่งเคลือบ พบในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กต่างจังหวัดว่า เด็กที่จบ ป.4 ทั้งชายและหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างของผู้เขียนก็เป็นเด็กในต่างจังหวัดเหมือนกัน จึงพอจะสรุปได้ว่าเด็กชายและเด็กหญิงที่จบชั้น ป.4 ในต่างจังหวัดมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

11. ความวิตกกังวลของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ผลจากการศึกษาพบว่าเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย หรืออาชีพอื่น ๆ มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.18$) ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานข้อ 4 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองในต่างจังหวัดไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ระดับความเป็นอยู่และสภาพทางเศรษฐกิจก็ไม่แตกต่างกันมากนัก ความวิตกกังวลในการที่จะแข่งขันกันในด้านประกอบอาชีพก็มีน้อย อาชีพต่าง ๆ ได้กระทำติดต่อกันเป็นเวลานาน เช่น ทำไร่ ทำนา ค้าขาย ฯลฯ คนจึงไม่ค่อยจะเปลี่ยนอาชีพ ทำ

ให้ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ลักษณะดังกล่าวอาจจะถ่ายทอดไปยังเด็ก เป็นเหตุให้เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่าง ๆ กันมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามผลการค้นคว้านี้ไม่สามารถลงข้อยุติได้จนกว่าจะมีผลการวิจัยของผู้อื่นมาเปรียบเทียบ

12. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชายและเด็กหญิง ผลจากการค้นคว้าพบว่า เด็กชายและเด็กหญิงมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 1.7797, P < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 และยังพบต่อไปอีกว่า เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิงที่เป็นเช่นนี้อาจอธิบายได้ว่า เนื่องจากสังคมไทยนิยมยกย่องให้ผู้ชายเป็นใหญ่หรือเป็นผู้นำ สังเกตได้จากหัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ เป็นผู้ชาย แม้แต่ในครอบครัวก็ยกให้ผู้ชายเป็นผู้นำ และจากการค้นคว้าของสไตรส์ (Stires, 1970 : 3551-A) แจค (Jack) (อ้างจาก Breckenridge, 1955 : 80) บารุช (Baruch, 1149 : 4 - 5) และ ดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817-A) พบว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จากการศึกษาของผู้เขียนเองก็พบว่าลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์เป็นแบบเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเอง ($r = .79, P < .01$) ในเมื่อชายไทยได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำมากกว่าหญิง จึงย่อมมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าหญิง โดยที่เด็กชายจะต้องไปเป็นผู้นำในภายหลัง เขาจึงได้รับการเตรียมตัวสำหรับเป็นผู้นำ คือ ให้ได้มีโอกาสพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น จึงทำให้เด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กหญิงดังกล่าว

13. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ผลการค้นคว้าพบว่า เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการ ค้าขาย และอาชีพอื่น มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.96, P < .01$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 6 - 3 เมื่อใช้ t -test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันที่ละคู่ พบว่าเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกับเด็กที่ผู้ปกครองค้าขาย เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.69, P < .01$) และเด็กที่ผู้ปกครองค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.54, P < .05$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพต่างกัน น่าจะมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน เช่น

ผู้ที่ เป็นข้าราชการน่าจะมีความเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการตัดสินใจหรือปฏิบัติงานในหน้าที่ เช่นเดียวกับพ่อค้าจะต้องตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้าขายซึ่งจะนำมาซึ่งผลกำไรหรือขาดทุน ตรงข้ามกับผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่นทำไร่ทำนาหรือรับจ้าง ไม่จำเป็นต้องใช้การตัดสินใจมากเหมือนข้าราชการหรือพ่อค้า เคยทำอย่างไรก็ทำอย่างนั้น ใครทำอะไรได้ผลดีก็มักจะเอาเป็นแบบอย่างโดยไม่ได้ตัดสินใจด้วยความริเริ่มอะไรเลย เช่น เห็นคนอื่นปลูกปอแก้วได้ราคาดีก็ลงมือปลูกตามกันทั่วไปให้สุดผลผลิตปอต้นตลาดทำให้ราคาตกต่ำถึงกับขาดทุนหมดเนื้อหมดตัวไปก็มี การที่คอยแต่ตามคนอื่นโดยไม่คอยยอมทำตามความคิดของตนเองนั้น เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้อาจได้รับการถ่ายทอดไปยังเด็ก จึงทำให้เด็กที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าเด็กที่ผู้ปกครองรับราชการหรือค้าขายดังกล่าว

14. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับบุคลิกภาพแสดงตัว จากการศึกษพบว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำจะมีลักษณะแสดงตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.6415, P < .01$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน 7.1 และปรากฏว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นแบบเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว ($r = 0.3004, P < .01$) นั่นคือลักษณะความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพแสดงตัว คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีความกล้าในการตัดสินใจและกล้าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เชื่อมั่นในสิ่งที่ตนแสดงออกว่าถูกต้องจึงทำให้ไม่ประหม่าเคอะเขิน อันเป็นลักษณะประการหนึ่งของบุคลิกภาพแสดงตัว ตรงข้ามกับคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำซึ่งจะทำการใดก็ไม่กล้า แม้แต่จะแสดงตัวต่อหน้าคนอื่นก็เกิดความกลัว ประหม่า จึงทำให้ชอบเก็บตัวอยู่เงียบ ๆ นั่นคือมีลักษณะแสดงตัวน้อยนั่นเอง และจากการค้นพบของอำพล โองเถลิบ (2515) วันเพ็ญ อายุการ (2512) และ สโตกคิลล์ (Stogdill, อ้างจาก อำพล โองเถลิบ, 2515) พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะแสดงตัว และเมื่อลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเอง จึงอาจกล่าวได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับบุคลิกภาพแสดงตัว ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 11

* 15. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับความวิตกกังวล พบว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ มีความวิตกกังวลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.6415, P < .01$) ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อ 7.2 และเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีความวิตกกังวลต่ำกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ซึ่งสนับสนุนผลการค้นคว้าที่ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความวิตกกังวล ($r = -0.1561, P < .01$) นั่นคือ ความวิตกกังวลขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นในตนเอง ในทางกลับกัน ความเชื่อมั่นในตนเองก็ขึ้นอยู่กับความวิตกกังวล นั่นคือ เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีความวิตกกังวลต่ำ ส่วนเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำจะมีความวิตกกังวลสูง และจากผลการค้นคว้าของแคทเทิลกับซาราสัน (อ้างจาก ชงชัย ชิวปรีชา, 2513) ที่ว่า ผู้นำจะมีความวิตกกังวลต่ำ และลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงในทางบวกกับความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจึงมีความวิตกกังวลต่ำดังกล่าว จึงเชื่อได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงในทางลบกับความวิตกกังวล

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง พิจารณาจากการหาความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งมีทฤษฎีหรือเหตุผลสนับสนุนว่ามีลักษณะบางอย่างรวมกับความเชื่อมั่นในตนเอง จากการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองและบุคลิกภาพแสดงตัว ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง ($r = 0.3004, P < .01, N = 300$) และความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นแบบเส้นตรงกับความวิตกกังวล ($r = -0.1561, P < .01, N = 300$) จากการทดลองสอบ ปรากฏว่าความเชื่อมั่นในตนเองกับความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์กันเป็นแบบเส้นตรง ($r = 0.89, P < .01, N = 70$) และความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความเกรงใจ ($r = 0.45, P < .01, N = 70$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทุกประการ และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านความวิตกกังวลและบุคลิกภาพแสดงตัวของกลุ่มที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและต่ำ ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความวิตกกังวลและบุคลิกภาพแสดงตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.6415, P < .01, Z = 2.5523, P < .01$ ตามลำดับ) ด้วยเหตุผลดังกล่าวแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเองจึงมี Construct Validity สูงพอสมควร (Adam, 1964 : 129)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงหลักสูตร จากการศึกษาที่ปรากฏว่าเด็กเห็นความสำคัญของคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มากที่สุด ซึ่งเหมือนกับที่สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กได้รายงานไว้ แสดงว่าเด็กที่จบ ป.4 น่าจะมีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์มากกว่าด้านอื่น แต่จากเหตุการณ์ที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้คงทักท้วงไปแล้วในบทที่ว่า เรื่องหลักขโมยของวัยรุ่นที่จบการศึกษาในระดับนี้สถิติสูง จึงอาจเป็นไปได้ว่าคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่มีในเด็กที่จบชั้น ป.4 นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เด็กเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตได้ ดังนั้นจึงควรจัดหลักสูตรให้เน้นหนักในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตให้มากยิ่งขึ้น สำหรับคุณธรรมที่มีต่อศาสนาและคุณธรรมด้านมนุษยธรรมนั้น ก็ควรได้รับการเน้นหนักกว่าปัจจุบัน เพราะสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำร้ายร่างกายหรือทะเลาะวิวาทที่อยู่ในอันดับสูง ซึ่งแสดงว่าเด็กขาดคุณธรรมด้านนี้ สำหรับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่บรรจุลงในหลักสูตร ควรจะได้มีการศึกษาและวิจัยกันอย่างละเอียดกว่าควรที่จะบรรจุเรื่องอะไรเน้นหนักลงไป จึงจะทำให้เด็กมีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ คุณธรรมที่มีต่อศาสนาและมนุษยธรรมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้ปกครอง ต้องพยายามสอนเด็กในเรื่องคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ คุณธรรมที่มีต่อศาสนาและมนุษยธรรมให้มากยิ่งขึ้น ควรให้เด็กได้ทราบถึงบาปบุญคุณโทษที่จะได้รับเนื่องจากการประพฤติปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ พยายามหาหนังสืออ่านพิเศษที่จะช่วยปลูกฝังคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ คุณธรรมที่มีต่อศาสนาและคุณธรรมด้านมนุษยธรรม อาจเป็นในรูปของหนังสือนิทานหรือเรื่องเล่าอื่น ๆ นอกจากนี้ยังควรสนับสนุนให้เด็กได้เข้าวัดเพื่อฟังเทศน์อบรมจิตใจให้สะอาด ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม อันจะคิดเป็นนิสัยเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในภายหน้า

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคือไป

3.1 ทำการวิจัยซ้ำเพื่อเปรียบเทียบผลกับการศึกษาครั้งนี้

3.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าบุคคลที่มีคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ควรมีบุคลิกภาพและลักษณะทางจิตวิทยาประการใด ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นพลเมืองดีต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จำรัส บุญญานันต์ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประสบผล
คล้อยตามและที่ขัดกับสังคม ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ด้วย
ความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก 2515, 119 หน้า.
- ชาลี ลัทธิ การศึกษาเรื่องคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีบางประการของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ด้วยความร่วมมือของสถาบัน
ระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก 2507, 111 หน้า.
- ชิงชัย ชิวปรีชา การศึกษาแบบการคิด (Cognitive Styles) ของนักเรียนฝึกหัดครูระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นปีที่ 1 และ 2 ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2513, 99 หน้า.
- พจน์ สะเพียรชัย การหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ, 2514, 9 หน้า (อค์สำเนา)
- พรณี เดชกำแหง ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ความวิตก
กังวล และพฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ชั้นปีที่ 1 และ 2 ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515,
81 หน้า.
- วันเพ็ญ อายุกาญ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัว
(Introvert Personality) หรือแสดงตัว (Extrovert Personality) กับการ
ยอมรับตนเอง (Self Acceptance) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น
ในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2512, 163 หน้า.

วัลลภ กันทรัพย์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเรียน ระดับความปรารถนาในการสอบ และความวิตกกังวลในการเรียน ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 155 หน้า.

วีรยุทธ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทย ฉบับที่ 1 ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ กันยายน 2513, 23 หน้า (อัครสำเนา)

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ ความเป็นมาของแผนการศึกษา เอกสารของกรมวิชาการ ชุดพัฒนาการทางการศึกษา โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2504, 173 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น การช่างอุตสาหกรรม, ธนบุรี, 2503, 59 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 2504, 74 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา เอกสารแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาปัญหาสุขภาพจิตของเด็ก ฉบับที่ 3 2509, 35 หน้า.

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก การวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น โครงการวิจัย หลักสูตรประถมศึกษา 2506, 2509, 399 หน้า.

สิทธิโชค วรานุสันติกูล การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตน และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 72 หน้า.

อิสระ พันธุศ "ถามไถ่ในนักเรียนชายวัยรุ่น" วิทยาสาร 1 มิถุนายน 2515.

อำนวยการ โดย ความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่านและลักษณะอื่นบางประการของบุคลิกภาพ
 ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 246 หน้า.

Adam, Gegia Sachs, Measurement and Evaluation in Education Psychology and Guidance, Holt Rinehart and Winston, New York, 1964, 654 pp.

Allport, Gordon W., Pattern and Growth in Personality, Holt, Rinehart and Winston, New York, 1961, 593 pp.

Baruch, D., New Ways in descipline, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1949, 280 pp.

✓ Blair, Glenn Myers, Educational Psychology, The Macmillan Company, New York, 1968, 650 pp

✓ Blanchard, Benjamin S., Taxonomy of Educational Objective, David McKay Company, Inc., New York, 1969, 207 pp.

✓ Breckenridge, Marian Edgar, Child Development, W.B. Saunders Company, Philadelphia, London, 1955, 497 pp.

Castaneda, A., and McCandless, B. R., "The Children's form of Manifest Anxiety Scale," Child Development, 27 317 - 326, 1956.

Child Study Assoc. of America, Our Children Today, The Viking Press, New York, 1952, 366 pp.

Cronbach, Lee Joseph, Educational Psychology, Harcourt, Brace, New York, 1954, 628 pp.

Dugger, Jame A., "A Study of Mecesurable Personal Factors of Leaders and Non - Leaders Among University Woman," Dissertation Abstract 30 : 1817-A, 1969.

English, Horace B., A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalitical Terms, Longmans, Green and Co., New York, 394 pp.

Feldhusen, J. F., and T. Denny, "Teacher's and Children's Perception of Creativity in High - Low - Anxious Children," Journal of Educational Research 58 : 442 - 47, 1965.

Guilford, J. P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, McGraw-Hill, Inc., New York, 1965, 605 pp.

Horace B. English, Dynamics of Child Development, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1961, 461 pp.

- Kerlinger, Fred N., Foundation of Social Research, Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York, 1964, 739 pp.
- Lindquist, E. F., Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education, Houghton Mifflin, Boston, 1953, 393 pp.
- Maccoby, Eleanor E., Developmental of Sex Differences, Stanford University Press, Stanford, California, 1962, 351 pp.
- Miller, Carroll H., Foundation of Guidance, Harper & Brothers, New York, 1961, 348 pp.
- Monroe, Walter S., Encyclopedia of Educational Research, The Macmillan Company, New York, 1960, 1520 pp.
- Nuanpen Kosolsreth Vichiarajote, A Cross - Cultural Study of Societal Values and Personality of Thai and American Adolescents, Doctor's Thesis, University of Illinois, 1968, 251 pp.
- Painter, J. J., "An Investigation of the Relationship Between Self-Confidence, Persuasibility and Related Behavior Among Males," Dissertation Science 29 : 7608, 1968.
- Penny, R. K., "Reactive Curiosity and Manifest Anxiety in Children," Child Development 36 : 697 - 702, 1965.
- Reiss, A. J., and Coleman J. S., "Effect of Adolescent Culture," Journal of Children 4 : Jan. - Feb., 1962.
- Rie, H. E., "An Exploratory Study of the GMAS Lie Scale," Child Development 34 : 1003 - 1007, 1963.
- Sarason, Mayour B., and others, Anxiety in Elementary School Children, John Wiley and Sons, New York, 1960, 351 pp.
- Stires, Kenneth Loyd, "Leadership Designation and Perceived Ability as Determinant of Tactical Use of Modesty and Self Enhancement," Dissertation Abstract, 30 : 3551-A, 1970.
- Strang, Ruth M., Group Work in Education, Harper & Brothers, New York, 1958, 322 pp.
- Thompson, Gorge G., et. al., Educational Psychology, Appleton-Century-Crofts, New York, 1959, 535 pp.

ภาคผนวก

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วน

$$Z = \frac{p_1 - p_2}{S.D}$$

$$= \frac{p_1 - p_2}{\sqrt{\bar{p}_e \bar{q}_e \left[\frac{N_1 + N_2}{N_1 N_2} \right]}}$$

เมื่อ p_1, p_2 = อัตราส่วนที่นำมาเปรียบเทียบ

$$\bar{p}_e = \frac{N_1 p_1 + N_2 p_2}{N_1 + N_2}$$

$$\bar{q}_e = 1 - \bar{p}_e$$

N_1 และ N_2 = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

2. ค่า ρ

$$\rho = \frac{1 - 6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

ρ = Rank - difference coefficient of correlation

D = ค่าความแตกต่างของตำแหน่ง

N = จำนวนลำดับทั้งหมด

3. ค่า r

$$= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

4. เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ z - test

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}}$$

5. เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t - test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}} \dots \dots \dots (1)$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{MS_W \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}} \dots \dots \dots (2)$$

สูตร (2) ใช้เมื่อ F มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ถ้า F

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

MS_A = Mean Square Treatment

MS_W = Mean Square Within

แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ถามความรู้สึกของนักเรียนถึงสถานการณ์หรือเรื่องราวต่างๆซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ถ้านักเรียนประสบกับสถานการณ์หรือเรื่องราวต่างๆเหล่านั้น นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไรในสถานการณ์นั้นๆ

วิธีทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามจะมีคำถามเป็นข้อๆ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบคือ ก. ข. และ ค. ให้นักเรียนเลือกเอาเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่ตรงกับความเป็นจริงที่นักเรียนเคยกระทำอยู่เสมอๆ หรือที่นักเรียนคิดว่าจะกระทำจริงๆเมื่อนักเรียนประสบเหตุการณ์นั้น เมื่อเลือกได้ข้อใดก็นำไปเขียนลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ต่างหาก

ตัวอย่าง

๑) เวลาชมภาพยนตร์ เมื่อถึงบทโศกนักเรียนเคยร้องไห้ตามนางเอกหรือไม่.

ก. เคยร้องไห้ตาม ข. ถ้าโศกมากๆจึงจะร้องไห้ ค. ไม่เคย

ถ้านักเรียนเลือกข้อ ก. คือ ร้องไห้ตามก็ขีดเครื่องหมาย ✕ ลงไปที่ข้อ ก.

ในกระดาษคำตอบของนักเรียนดังนี้

ก	ข	ค
✕		

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้เขียน ~~✕~~ ทับข้อที่ไม่ต้องการ แล้วขีด ✕ ลงในข้อที่ต้องการ เช่นถ้าต้องการเปลี่ยนจากข้อ ก. เป็นข้อ ค. ก็ทำดังนี้

ก	ข	ค
✕		✕

คำตอบของนักเรียนไม่มีผลกระทบบอะไรถึงการสอบวิชาอื่นและจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดๆเป็นรายบุคคล จึงขอให้นักเรียนตอบอย่างสบายใจและให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ขอขอบใจในความร่วมมือของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

๑. นักเรียนเคยคิดทำของเล่นด้วยตัวของนักเรียนเองบ้างหรือไม่ ?

ก. เคยบ่อย ๆ

ข. บางครั้งก็เคย

ค. ไม่เคยคิดเลย

๒. ขณะทำงานนักเรียนรู้สึกอย่างไร ?

ก. รู้สึกเหนื่อยไม่อยากทำ

ข. บางครั้งก็เหนื่อย

ค. อยากทำต่อไปไม่รู้สึกเหนื่อย

๓. ถ้านักเรียนกำลังเลี้ยงน้องอยู่แล้วมีเพื่อนมาชวนไปเที่ยวเล่น นักเรียนจะทำอย่างไร ?

ก. ไปเที่ยวกับเพื่อน

ข. บางทีอาจจะไป

ค. ไม่ไป

๔. ถ้านักเรียนมาโรงเรียนไม่ทันเพราะมัวสนุกสนานกับเพื่อน ถ้าครูถามนักเรียนจะบอกว่าอย่างไร ?

ก. บอกว่าแม่ไม่ปลุก

ข. ให้ครูคิดเอง

ค. บอกว่ามัวแะเล่นกับเพื่อน

๕. ขณะคุยกับเพื่อนหรือกับคนอื่น นักเรียนมองหน้าเขาหรือไม่ ?

ก. ไม่กล้ามอง

ข. ไม่อยากมอง

ค. มองด้วยคุยกัวย

๖. ถ้าเพื่อนเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น นักเรียนจะเป็นได้หรือไม่ ?

ก. เป็นไม่ได้

ข. จะพยายามเป็นให้ได้

ค. เป็นได้อย่างดี

๗. ถ้านักเรียนพบหมานักเรียนจะทำอย่างไร ?

ก. ยืนเฉย ๆ

ข. ร้องให้คนช่วย

ค. วิ่งหนี

๘. นักเรียนชอบทำงานคนเดียวหรือไม่ ?

ก. ชอบทำงานคนเดียว

ข. บางครั้งก็ชอบ

ค. ชอบทำงานกับเพื่อน

๙. นักเรียนเคยช่วยเหลือคนอื่นทำงานบ้างหรือไม่ ?

ก. ช่วยทำบ่อย ๆ

ข. ไม่ค่อยได้ช่วย

ค. ไม่ช่วย

๑๐. นักเรียนอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกหรือไม่ ?

ก. อยากเป็นเด็กอีก

ข. บางครั้งก็อยาก

ค. ไม่อยากเป็นเด็กอีก

- ค. สนุกดี

- ค. ไม่พยายามเอาเปรียบเพื่อน

๒๒. นักเรียนรู้สึกว่าคุณแม่พี่น้องเข้าใจนักเรียนดีหรือไม่ ?

- ก. รู้สึกว่าเข้าใจดี
- ข. รู้สึกว่าไม่ค่อยเข้าใจนัก
- ค. รู้สึกว่าไม่เข้าใจนักเรียนเลย

๒๓. เวลาทำเลข นักเรียนชอบคิดเองหรือทำตามครูทำให้ ?

- ก. ทำตามครูจนที่สุด
- ข. บางครั้งก็คิดเอง
- ค. มักคิดวิธีทำเอาเอง

๒๔. เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องอะไรให้เพื่อน ๆ ฟัง พวกเพื่อน ๆ เชื่อหรือไม่ ?

- ก. เชื่อ
- ข. ไม่ค่อยเชื่อ
- ค. ไม่เชื่อ

๒๕. นักเรียนชอบวิ่งแข่งกันหรือไม่ ?

- ก. ชอบ
- ข. ไม่ค่อยชอบ
- ค. ไม่ชอบเลย

๒๖. นักเรียนอยากสร้างสิ่งใหม่ ๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ ของเล่น ฯลฯ ขึ้นใช้เพื่อความสะดวกสบายหรือไม่ ?

- ก. ไม่คิดมีอยู่ก็แล้ว
- ข. บางครั้งก็คิด
- ค. คิดอยากทำสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นใช้

๒๗. ก่อนไปโรงเรียนตอนเช้า นักเรียนเคยคิดบ้างไหมว่าจะไปอย่างไร ?

- ก. คิด
- ข. บางครั้งก็คิด
- ค. ไม่เคยคิดเพราะไปทุกวัน

๒๘. หมาทอนเพราะมันเห็นผี นักเรียนว่าจริงหรือไม่ ?

- ก. จริง
- ข. ไม่ทราบ
- ค. ไม่จริง

๒๙. ขณะที่นักเรียนกำลังร้องไห้ ถ้ามีคนมาบอกว่าหยุดร้องเสียเพราะเกี่ยวตุ๊กแกจะมากินตัว นักเรียนจะหยุดหรือไม่ ?

- ก. หยุด
- ข. รอให้ตุ๊กแกมาก่อนจึงหยุด
- ค. ไม่หยุด

๓๐. นักเรียนเคยลงมือทำตามความคิดเห็นของนักเรียนหรือไม่ ?

- ก. ทำตามที่คิดไว้ทุกครั้ง
- ข. บางครั้งก็ทำ
- ค. ไม่ค่อยได้ทำบ่อย ๆ

๓๑. นักเรียนเชื่อหมอดูหรือไม่ ?

- ก. ไม่เชื่อ
- ข. บางครั้งก็เชื่อ
- ค. เชื่อ

๓๒. นักเรียนทำของหล่นหายบ่อย ๆ หรือไม่ ?

- ก. ไม่ค่อยหาย
- ข. หายเป็นบางครั้ง
- ค. หายบ่อย ๆ

๓๓. เวลาทำสิ่งที่ยาก ๆ นักเรียนรู้สึกอย่างไร ?

- ก. ไม่อยากทำ
- ข. บางครั้งก็อยากทำ
- ค. อยากทำให้เสร็จ

๓๔. เวลาคุยกับเพื่อนนักเรียนปฏิบัติอย่างไร ?

- ก. ถ้าเพื่อนพูดไม่เข้าใจก็ถาม
- ข. บางครั้งก็ถามบางครั้งก็ไม่ถาม
- ค. ไม่ถามกลัวเพื่อนโกรธ

๓๕. นักเรียนชอบนอนคนเดียวหรือไม่ ?

- ก. ไม่ชอบ กลัวผี
- ข. บางครั้งอยากนอนคนเดียว
- ค. ชอบนอนคนเดียว

๓๖. เวลาทำเลขผิด นักเรียนรู้สึกอย่างไร ?

- ก. ลองทำใหม่จนกว่าจะถูก
- ข. ลองทำใหม่อีกหนึ่งครั้ง
- ค. เลิกทำ

๓๗. นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองประสบความสำเร็จ
ในด้านการเรียนบ้างหรือไม่ ?

- ก. ไม่เคยได้รับผลสำเร็จเลย
- ข. เคยได้รับผลสำเร็จมาบ้าง
- ค. ได้รับผลสำเร็จเกือบทุกครั้ง

๓๘. เวลาออกไปพูดหน้าชั้น นักเรียนรู้สึกอย่างไร ?

- ก. ใจสั่น ขาสั่น
- ข. บางทีใจสั่น แต่ไม่ทุกครั้ง
- ค. เฉย ๆ

๓๙. นักเรียนรู้สึกพอใจในผลการเรียนของตนเอง
หรือไม่ ?

- ก. พอใจ
- ข. บางครั้งพอใจถ้าได้คะแนนดี
- ค. ไม่พอใจ

๔๐. เมื่อเห็นธงฉลาม นักเรียนจะทำอย่างไร ?

- ก. ยืนดูเฉย ๆ
- ข. ถานองบอกก็ช่วย
- ค. ไปช่วยดูทันทีไม่ต้องให้คนอื่นบอก

การตรวจให้คะแนน

สำหรับข้อ 1, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 24, 25
27, 30, 31, 32, 34, 36 และ 39 ถ้านักเรียนเลือกตอบข้อ ก. ให้ 2 คะแนน
ข้อ ข. ให้ 1 คะแนน ข้อ ค. ไม่ได้คะแนน

สำหรับข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 15, 17, 21, 23, 26, 28, 29,
33, 35, 37, 38 และ 40 ถ้านักเรียนเลือกตอบข้อ ก. ไม่ให้คะแนน ข้อ ข. ให้
1 คะแนน ข้อ ค. ให้ 2 คะแนน

-

อำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

แสดงอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อ ข้อที่	$\bar{X}_1$ (กลุ่ม ต่ำ)	$\bar{X}_2$ (กลุ่ม สูง)	S.D	t	ข้อ ข้อที่	$\bar{X}_1$ (กลุ่ม ต่ำ)	$\bar{X}_2$ (กลุ่ม สูง)	S.D	t
1	1.05	1.35	0.1661	1.829*	21	1.55	1.95	0.1581	2.520**
2	0.95	1.55	0.1766	3.409**	22	1.25	1.80	0.1920	2.860**
3	1.50	1.85	0.1216	2.960**	23	0.70	1.25	0.2133	2.570**
4	1.55	2.00	0.1516	2.960**	24	1.10	1.50	0.1676	2.380*
5	1.65	2.00	0.1664	2.500**	25	1.40	1.75	0.1964	1.780*
6	0.65	1.10	0.1802	2.640**	26	1.05	1.50	0.1915	2.340*
7	0.55	1.00	0.2461	1.800*	27	0.90	1.50	0.2360	2.540**
8	0.55	1.00	0.2231	2.250*	28	1.10	1.65	0.1822	3.010**
9	1.25	1.60	0.1664	2.500*	29	0.95	1.55	0.2410	2.480**
10	0.85	1.20	0.2165	1.750*	30	0.70	1.25	0.2184	2.510**
11	0.85	1.50	0.2381	2.950**	31	1.05	1.40	0.1783	1.960*
12	1.10	1.60	0.1315	5.000**	32	1.05	1.55	0.1769	2.820**
13	1.75	2.00	0.0848	2.940**	33	1.25	1.65	0.1849	2.160*
14	1.15	1.80	0.1763	3.680**	34	1.50	1.90	0.1685	2.370*
15	1.40	2.00	0.1944	3.080**	35	0.05	1.55	0.2408	2.060*
16	1.75	2.00	0.0836	2.980**	36	1.10	1.90	0.1178	6.770**
17	1.15	1.90	0.1462	5.110**	37	0.80	1.20	0.1296	3.080**
18	1.00	1.75	0.1757	4.260**	38	0.95	1.60	0.2200	2.950**
19	1.35	1.90	0.1941	2.830**	39	1.15	1.80	0.1600	4.050**
20	0.95	1.35	0.1959	2.040**	40	1.25	1.65	0.1819	2.190*

*P

.05

**

P

.01

แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว – เก็บตัว

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นบางประการ ของนักเรียน แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุดคือ คำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

การตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนตอบในกระดาษคำตอบ โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบ ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่อง แต่ละช่องมีตัวเลข ๑ - ๕ กำกับไว้ ดังนี้

	๑	๒	๓	๔	๕
(๐)					
(๐๐)					
(๐๐๐)					

หลักเกณฑ์ในการเลือกตอบ

- กาช่องที่ ๑ เมื่อข้อความนั้น ไม่เป็นความจริง สำหรับนักเรียนเลย
- กาช่องที่ ๒ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน เพียงเล็กน้อย
- กาช่องที่ ๓ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน ราวครึ่งหนึ่ง
- กาช่องที่ ๔ เมื่อข้อความนั้น ส่วนใหญ่เป็นความจริง สำหรับนักเรียน
- กาช่องที่ ๕ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

- (๐) ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจ ถ้าปีใดใครมาขอร้องให้ช่วยเหลือเขาในสิ่งที่ข้าพเจ้าถนัด

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว ก็พิจารณาตัว of นักเรียนเองว่า ข้อความนี้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน มากน้อยเพียงใด สมมติว่าข้อความนี้ตรงกับความเป็นจริง of นักเรียนมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้น

ก็ไปกาตอบในช่องที่ ๕ ดังนี้

(๖)

๑	๒	๓	๔	๕
				✓

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตอบ

๑. การเครื่องหมาย ✓ ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่อ่านในแบบสอบถาม ข้อหนึ่ง ๆ นักเรียนจะกาได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น
๒. นักเรียนไม่ควรจะเสียเวลาอยู่กับข้อใดข้อหนึ่งนานเกินไป จงตอบให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนที่เกิดขึ้นในครั้งแรก
๓. อย่าชี้หรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบสอบถาม
๔. คำตอบของนักเรียนจะไม่กระทบกระเทือนต่อบัณฑิตเรียนแต่อย่างใด ไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อม ขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

-
๑. ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยไม่อ้อมค้อม
 ๒. ข้าพเจ้าชอบอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ
 ๓. ข้าพเจ้าชอบไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม ๆ
 ๔. ข้าพเจ้าชอบการผจญภัยหรือเสี่ยงภัยเพื่อให้ตื่นเต้น
 ๕. ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดต่อหน้าคนมาก ๆ
 ๖. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจต่อตนเองเมื่อกระทำความผิด
 ๗. ข้าพเจ้าเกลียดการผูกโกรธ
 ๘. ข้าพเจ้าเป็นคนใจเสาะน้ำตาออกง่าย
 ๙. ข้าพเจ้าชอบเล่นทายปัญหา
 ๑๐. ระหว่างผ่านากับฝ่ายตาม ข้าพเจ้าเลือกเป็นฝ่ายนำ ~

๑๑. ตามปกติข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขันอยู่เสมอ
๑๒. ข้าพเจ้าเป็นคนเข้าสังคมได้ง่าย
๑๓. ข้าพเจ้ามักจะมีกระวังคำพูดไม่ให้กระทบกระเทือนใจผู้อื่น
๑๔. ข้าพเจ้ารู้สึกกระตือรือร้นเมื่อได้ยินเรื่องลาภกอนาจาร
๑๕. ตามธรรมชาติแล้วข้าพเจ้าไม่เชื่อใครง่าย ๆ นอกจากคนที่สนิทสนมกันมากที่สุด
๑๖. ข้าพเจ้ามักจะระวังสิ่งของที่เป็นสมบัติของตนเอง
๑๗. ข้าพเจ้าชอบแสดงความกตัญญูเมื่อมีการทดแทน
๑๘. ข้าพเจ้าชอบการขายของหน้าร้าน
๑๙. ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้น่าอยู่
๒๐. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับคนอื่นบ้าง
๒๑. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าอารมณ์ไม่ดี ทั้ง ๆ ที่ไม่มีสาเหตุสมควร
๒๒. เมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่จะหาเรื่องมาคุยกับคนอื่น
๒๓. ในการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็น ข้าพเจ้าเลือกเอาการเขียนมากกว่าการพูด
๒๔. เมื่อสนใจสิ่งใดเป็นพิเศษ ข้าพเจ้าจะมีความพยายามที่จะเรียนมากยิ่งขึ้น
๒๕. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองจะคบเพื่อนได้เร็วกว่าคนอื่น
๒๖. ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนเองไว้
๒๗. ข้าพเจ้ามักใจลอยแะฝันกลางวัน
๒๘. ข้าพเจ้าชอบอ่านนิยายเรื่องรักเรื่องใคร่
๒๙. ข้าพเจ้ามักจะอยู่ในกลุ่มคนที่เข้าหากันอย่างสนุกสนาน
๓๐. ข้าพเจ้าชอบทำตัวเด่น
๓๑. ข้าพเจ้ามักจะถามเพื่อนหรือคนอื่นเมื่อมีปัญหาสงสัย
๓๒. ข้าพเจ้าเคยทำอะไรที่เสี่ยงอันตรายเพื่อให้เกิดความหวาดเสียว

๓๓. ข้าพเจ้านึกเป็นห่วงว่าคนอื่นจะคิดไม่ดีต่อข้าพเจ้า
๓๔. ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่นเมื่อออกไปพบคนหน้าอื่น
๓๕. ข้าพเจ้ารังเกียจความสกปรกและความไม่มีระเบียบของการแต่งกาย
๓๖. เมื่อมีคนจ้องมองข้าพเจ้าเวลาทำงาน ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจ
๓๗. เมื่อหาความผิดในที่ชุมนุมชน ข้าพเจ้านึกไม่สบายใจ
๓๘. เมื่อมีเรื่องร้ายแรงที่ข้าพเจ้ามีส่วนเกี่ยวข้อง ข้าพเจ้ามักจะโทษตัวเองก่อนคนอื่น

แบบสอบถามความวิตกกังวล

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

๑. แบบทดสอบนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือการกระทำบางอย่างของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ และเรื่องทั่ว ๆ ไป โดยจะมีข้อความให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนพิจารณาข้อความเหล่านั้นว่า ตรงตามลักษณะ ความรู้สึก หรือการกระทำของนักเรียนหรือไม่ ดังนั้นคำตอบของนักเรียนจะไม่ถูก หรือผิด เพราะคนเราแต่ละคนย่อมมีความรู้สึก หรือการกระทำต่างกัน เพราะฉะนั้นขอให้ตอบให้ ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด

๒. วิธีตอบแบบทดสอบ ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแบบทดสอบดังนี้

๑. ข้อความนั้นตรงกับลักษณะ ความรู้สึก หรือการกระทำของนักเรียนหรือไม่ โดยตัดสินว่า จริง หรือ ไม่จริง

๒. ถ้าข้อความนั้นเป็นจริง สำหรับนักเรียน ให้พิจารณาว่า จริงมาก หรือ จริงน้อย

๓. ถ้าข้อความนั้นไม่เป็นจริง ซึ่งแสดงว่า ตรงข้าม กับลักษณะความรู้สึกหรือการกระทำ ของนักเรียน ให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงข้ามกับลักษณะหรือความรู้สึกของนักเรียน มาก หรือ น้อย

ตัวอย่างข้อ (๐) "เป็นคนขยันเรียน"

วิธีตอบ ๑. นักเรียนพิจารณาว่าข้อความนี้เป็นความจริงสำหรับนักเรียนหรือไม่ สมมติว่า จริง ให้นักเรียนดูที่ ของจริง

๒. พิจารณาต่อไปว่า จริงมากหรือจริงน้อย คือ (ขยันมากหรือขยัน)

สมมติว่า ถ้านักเรียนขยันมาก แสดงว่าจริงมาก ให้นักเรียนพิจารณา ของจริง, มาก แล้วกา ✓ กังตัวอย่าง

จริง		ไม่จริง	
มาก	น้อย	น้อย	มาก
(๔)	(๓)	(๒)	(๑)
(๐) ✓			

ตัวอย่างข้อ (๐๐) "ชอบร้องเพลง"

๑. นักเรียนก็พิจารณาว่า ตัวนักเรียนเองชอบร้องเพลงหรือไม่ สมมติว่า นักเรียนไม่ชอบ ก็แสดงว่าข้อความนั้น ไม่จริง สำหรับนักเรียน
๒. แล้วพิจารณาว่า ไม่จริง มากหรือน้อย (คือไม่ชอบมากหรือน้อย) ถ้าไม่ชอบเล็กน้อย (ไม่ถึงกับเกลียดมาก) นักเรียนก็ไปกา ✓ ในช่อง ไม่จริง, น้อย ดังตัวอย่าง

(๐๐)

จริง		ไม่จริง	
มาก (๔)	น้อย (๓)	น้อย (๒)	มาก (๑)
		✓	

๓. ถ้านักเรียนต้องการ เปลี่ยนคำตอบก็ให้ขีดเครื่องหมายเดิมทิ้งเสีย ทั้งนี้ แล้วไปกาช่องใหม่
๔. ขอความระวัง
 - ก. แต่ละข้อกาเครื่องหมาย ✓ อันเดียว
 - ข. เมื่อ (ครู) อ่านแล้ว นักเรียนต้องรีบตัดสินใจและตอบทันที
 - ค. ในกรณีที่รู้สึก กำกวมระหว่างมากหรือน้อย ให้ตัดสินใจเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - ง. ขอให้ทำตามความเป็นจริงมากที่สุด เพราะแบบสอบถามนี้ไม่เป็นผลเสียต่อคะแนนในการสอบของนักเรียน และจะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวนักเรียนแต่อย่างใด
 - จ. เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีทำแล้ว ให้นักเรียนกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนในกระดาษคำตอบก่อน

๑. รู้สึกว่าตนเองเป็นคนตื่นตัวง่าย
๒. เวลาที่ใจ รู้สึกดีใจมาก เวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก
๓. รู้สึกว่าตนเองเป็นคนขี้อาย
๔. เวลาทำงานมักจะรีบทำให้เสร็จเร็ว ๆ
๕. รู้สึกกังวลใจอยู่เสมอว่าจะสอบได้คะแนนสูงเพื่อนไม่ได้
๖. รู้สึกกลัวว่าตัวเองจะเจ็บป่วย
๗. มักมีอาการหงุดหงิด
๘. เมื่อเห็นเลือดออกมาก ๆ รู้สึกหวาดเสียว หรือหวี ๆ คล้ายจะเป็นลม
๙. มักมีคนพูดว่า เป็นคนขี้เขลาง
๑๐. เวลาคุยกับใคร ไม่ค่อยกล้าสู้หน้า หรือสบตาเขา
๑๑. เป็นคนคิดมาก
๑๒. มักทำตามใจตัวเองเสมอ
๑๓. ไม่ค่อยเชื่อฟังคำสั่งของคุณพ่อคุณแม่
๑๔. รู้สึกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย
๑๕. รู้สึกว่ากลัวบ่อย ๆ ซึ่งบางครั้งก็ไม่รู้กลัวอะไร
๑๖. รู้สึกอ่อนเพลียอยู่เสมอ
๑๗. ถูกห้ามไม่ให้ทำในสิ่งที่ต้องการบ่อย ๆ
๑๘. เข้ากับเพื่อน ๆ ไม่ค่อยได้
๑๙. ตกใจบ่อย ๆ เมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า
๒๐. บางครั้งรู้สึกอึดอัด อยากจะไถนออกไปด้ว ๆ
๒๑. เมื่อถูกเรียกให้ตอบคำถาม หรือออกไปเขียนกระดานดำ จะรู้สึกประหม่า
๒๒. เมื่อรู้สึกดีใจหรือเสียใจทั้ง ๆ ที่ไม่อยากแสดงให้คนอื่นรู้ แต่ก็ควบคุมอารมณ์ไว้ไม่ได้
๒๓. บังคับตนเองไม่ค่อยได้
๒๔. เวลาทำงาน ถ้าใครมาส่งเสียงก้างข้าง ๆ จะทำต่อไปไม่ได้
๒๕. มักจะรักษาความลับที่นำค้นเด่นไว้ไม่ค่อยได้

๒๖. ไม่ชอบการพุดาเล่น
๒๗. บางครั้งรู้สึกว่าคุณพ่อคุณแม่ไม่ยุติธรรม
๒๘. เมื่อเข้านอนตอนกลางคืน มักนอนไม่ค่อยหลับเพราะคิดอะไรต่าง ๆ นา ๆ
๒๙. รู้สึกว่าคนอื่น ๆ ต่างมุ่งร้ายต่อตัวเอง
๓๐. เมื่อโดนทำโทษ หรือโดนอะไรเจ็บมาก ๆ มักจะร้องไห้ หรือส่งเสียงแสดงความเจ็บปวด
๓๑. รู้สึกว่าตนเองคอยอะไรนาน ๆ ไม่คอยได้
๓๒. มักมีคนพูดว่าเป็นคนใจน้อย
๓๓. สิ่งที่เคยทำเป็นประจำมักต้องให้ผู้ใหญ่คอยเตือนอยู่เสมอ
๓๔. ไม่ค่อยกล้าเข้าไปหาผู้ใหญ่ที่มีความสำคัญ
๓๕. เพื่อน ๆ ไม่ค่อยอยากให้เล่นด้วย เพราะไม่ค่อยทำตามกติกา
๓๖. รู้สึกกลัวเมื่อจะต้องอยู่ในที่มืด ๆ คนเดียว
๓๗. เมื่อสอบได้คะแนนไม่ดี รู้สึกเสียใจ
๓๘. บางครั้งรู้สึกตัวเองเป็นคนไม่ดีเลย
๓๙. ถ้าทำอะไรไม่ได้ดังใจ จะโกรธทันที
๔๐. รู้สึกลำบากใจ ถ้าจะต้องตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง
๔๑. เมื่อรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจ มักจะอดกลั้นความโกรธไว้ไม่ได้
๔๒. เมื่อมีคนเอาของแข็งมาชูพื้นก้าง "กรีก" จะรู้สึกเสียว
๔๓. รู้สึกหวาดกลัวอยู่เสมอว่าคุณพ่อคุณแม่หรือครูจะลงโทษ
๔๔. รู้สึกกังวลใจว่าคุณพ่อคุณแม่อาจจะไม่รัก
๔๕. เวลาจะอธิบาย ชี้แจงหรือโต้แย้งอะไรมักพูดด้วยท่าทางเอาจริงเอาจัง
๔๖. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงแม้จะตอบได้แต่ก็ไม่อยากตอบ
๔๗. รู้สึกว่าตัวเองทำอะไรผิดอยู่เสมอ
๔๘. ถ้าจำเป็นต้องปีนบันได ปีนต้นไม้ หรือขึ้นที่สูง ๆ รู้สึกกลัวว่าจะตกลงมา
๔๙. บางครั้งไม่ชอบอยู่บ้าน เพราะไม่มีความสุข
๕๐. เวลานอนมักฝันร้าย

๕๑. ถ้ามีคนมารักใจ หรือยั่วเพียงเล็กน้อย จะโกรธเอาง่าย ๆ
๕๒. เมื่อถูกาพยนตร์หรือละครตอนบทเศร้า รู้สึกสงสารตัวละครในเรื่องและบักมีน้ำตาไหลโดยไม่รู้ตัว
๕๓. เคยมีอารมณ์เสียกับเรื่องบางเรื่อง ซึ่งมาคิดไถ่ภายหลังว่าเป็นเรื่องนิดเดียว
๕๔. รู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรไม่ไถ่นาน
๕๕. เมื่อมีเรื่องมากระทบจิตใจ มักจะร้องไห้ไถ่ง่าย ๆ
๕๖. รู้สึกเบื่ออะไร ๆ ไถ่ง่าย
๕๗. ขณะทำงานหรือทำการบ้าน ถ้าครุ่นมายนิดจะรู้สึกประหม่า ใจคอไม่ปกติ
๕๘. ต้องใช้เวลาานในการหาความรู้จักกับคนซึ่งไม่รู้จักมาก่อน
๕๙. เวลาคุยกับครู หรือผู้ใหญ่ที่ไม่คุ้นเคย รู้สึกว่าใจคอไม่ค่อยปกติ ประหม่าหรือพูดตะกุกตะกัก
๖๐. รู้สึกว่าคนอื่น ๆ ไม่ชอบสิ่งที่ตัวเองทำ
๖๑. เป็นคนใจร้อน
๖๒. ถ้าครูบอกว่ามีอะไรจะให้รู้ รู้สึกใจร้อน อยากจะคุไถ่เร็วที่สุด
๖๓. เวลานอนตอนกลางคืน จะสะดุ้งตกใจบ่อย ๆ เพราะรู้สึกเหมือนตกจากที่สูง
๖๔. เวลาทำอะไรชอบให้ผู้ใหญ่ เช่น พ่อแม่ หรือครู บอกว่าควรทำอย่างนั้นอย่างนี้
๖๕. ยิ่งใกล้สอบยิ่งรู้สึกไม่สบายใจ
๖๖. สอบไถ่คะแนนไม่ดี จะเสียใจอยู่เป็นเวลานาน

— หวังว่าคงทำได้ไถ่ไม่แพ้ใคร —

แบบทดสอบคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี

ตอนที่ 1

ำแนะนำ

เรื่องต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สมมติว่าเกิดขึ้นกับใครคนใดคนหนึ่ง หรือสองคน
ละในตอนท้ายของเหตุการณ์แต่ละเรื่อง จะมีการกระทำของคนคนนั้น หรือของสองคนนั้น
องแบบด้วยกัน ขอให้ทุกคนอ่านเหตุการณ์แต่ละเรื่องพร้อมด้วยการกระทำของคนที่เกี่ยวข้อง
นเหตุการณ์นั้น อย่างละเอียดถี่ถ้วน แล้วจึงคิดอย่างรอบคอบว่า การกระทำแต่ละอย่างนั้น
สมควร หรือ ไม่สมควร อย่างไร และแสดงความคิดเห็นโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ตอบลงใน
'อง ☐ ที่อยู่ข้างคำนั้น ๆ

ตัวอย่าง

ดำและแดงชวนกันไปบ้านเพื่อน เพื่อชวนเพื่อนไปรับประทานอาหารข้างนอกด้วยกัน
มือไปถึงบ้านเพื่อน ดำและแดงไม่พบเพื่อน พบแต่พ่อแม่ของเพื่อนกำลังนั่งรับประทานอาหาร
อยู่ พ่อแม่ของเพื่อนคนนั้นจึงบอกให้ดำและแดงนั่งคอยก่อน พร้อมกับชวนให้รับประทานอาหารข้าว
ด้วย เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. ดำ ตอบว่า “ไม่ละครับ ผมรับประทานอาหารมาแล้ว”

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดง ตอบว่า “ขอบคุณครับ” แล้วเข้าไปนั่งรับประทานอาหารด้วยนิดหน่อย
พอเป็นพิธี

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑

แดงอยากได้เสื้อสวยๆ สักตัวหนึ่ง แต่ไม่มีเงินซื้อ บังเอิญวันหนึ่งแดงเดินไปพบ กระเป๋าตังกีตกอยู่ริมถนน ในกระเป๋ามีเงินอยู่ ๕๐ บาท และไม่มีหลักฐานแสดงว่าเป็น กระเป๋าของใคร แแดงจึงเก็บกระเป๋านั้นไว้และไปปรึกษาเพื่อนๆ ว่าควรทำอย่างไร

เพื่อนคนที่ ๑ แนะนำให้เอาไปมอบไว้ที่สถานีตำรวจ ให้ตำรวจประกาศหาเจ้าของต่อไป

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เพื่อนคนที่ ๒ แนะนำว่า ควรเก็บไว้ซื้อเสื้อใส่ดีกว่า เพราะไม่มีอะไรแสดงว่าเป็น กระเป๋าของใคร ตำรวจก็คงหาเจ้าของไม่ได้

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒

ในตอนบ่ายวันหนึ่ง ครูมีธุระต้องออกไปติดต่องานนอกโรงเรียน จึงบอกให้นักเรียนทุกคนเอาหนังสือขึ้นมาอ่าน และอยู่กันเงียบๆ เมื่อครูไปแล้วสักครู่ เด็กหลายคนก็คุยกัน และเล่นกันสนุกสนาน และขอร้องคำซึ่งไม่ร่วมสนุกด้วยมิให้บอกครู บังเอิญเมื่อครูกลับจาก ธุระ ครูถามคำว่า ทุกคนปฏิบัติตามคำสั่งของครูหรือไม่ คำอาจตอบครูได้ ๒ อย่าง

๑. ปดครูว่าทุกคนปฏิบัติตามคำสั่งของครู ทั้งนี้เพราะถ้าบอกความจริง เพื่อนๆ อาจถูกลงโทษ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. บอกครูตามตรงว่า เพื่อนๆ มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของครู ทั้งนี้เพราะคำถือว่า การพูดปดเป็นสิ่งที่ไม่ดีงาม

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

องที่ ๓

บ่ายวันหนึ่ง แดงกับดำ กำลังเรียนบทเรียนที่สำคัญ แต่ทั้งสองคนกระหายน้ำมาก ระวังเล่นสนุกมากไปเมื่อตอนพักกลางวัน จึงขออนุญาตครูออกไปดื่มน้ำ แต่ที่ดื่มน้ำของโรงเรียนมีนักเรียนชั้นอื่นๆ ยืนเรียงลำดับคอยดื่มอยู่หลายคน เธอคิดอย่างไร ถ้า

แดง เปลี่ยนใจไม่ดื่ม กลับเข้าห้องเรียน ทั้งที่กระหายมาก

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

ดำ รีบเข้าไปยืนต่อท้ายคนอื่นๆ ที่ยืนเรียงคอยอยู่

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๔

ขณะที่เจี๋ยกำลังนั่งเรียนหนังสืออยู่ เพื่อนที่นั่งใกล้สลับหมึกออกจากปากกาบังเอิญ ระเบิดขึ้นมาเบือนเสือเจี๋ย มีทางที่เจี๋ยอาจทำได้ คือ

๑. สลับหมึกให้เบือนเสือเพื่อนคนนั้นบ้าง

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. พูดว่า “ไม่เป็นไร นิดหน่อยเท่านั้น”

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๕

ถ้าหลังบ้านแดงมีที่ดินขังอยู่แปลงหนึ่ง เพื่อนฝูงแนะนำให้แดงจัดการกับที่ดินแปลงนี้ ต่าง ๆ กัน เธอคิดอย่างไร ในคำแนะนำต่อไปนี้

คนที่ ๑ แนะนำให้ปลูกผัก ทำสวนครัว เพื่อช่วยประหยัดรายจ่ายของครอบครัว

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

คนที่ ๒ แนะนำให้ทำสนามเล่นสำหรับเด็ก ๆ ในหมู่บ้าน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๖

เด็ก ๒ คน สนใจในการเรียนอย่างมาก ทั้งสองเอาใจใส่ในการเรียน และทบทวนวิชาที่ครูสอนทุกวันตลอดเทอม พอถึงเวลาโรงเรียนปิดเทอม เด็กทั้งสองคิดจะให้เวลาที่ไม่เหมือนกัน

คนที่ ๑ คิดว่าจะช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

คนที่ ๒ คิดว่าจะเล่นและเที่ยวเตร่ให้สนุกสนาน เพราะเรียนหนักมาตลอดเทอม

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๗

ชาย ๒ คน ฐานะค่อนข้างดี ต่างก็ได้รับรางวัลในการชิงโชคคนละสองพันบาท เขาใช้เงินที่ได้มาต่างกัน เธอคิดอย่างไรกับการจ่ายเงินของชาย ๒ คนนี้

คนที่ ๑ จ่ายเงินนั้นสมทบทุนซ่อมแซมวัด

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

คนที่ ๒ จ่ายเงินนั้นสมทบทุนซ่อมแซมโรงเรียน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๘

วิจิตร เลี้ยงไก่ตัวผู้ไว้ตัวหนึ่ง สวยงามและแข็งแรงมาก เขาจึงรักมันมาก วันหนึ่งพ่อของเขาเอ่ยปากขอไก่ตัวนี้ไปชนไก่ แทนไก่ชนของพ่อตัวที่ตายไป มีทางที่วิจิตรอาจทำได้ คือ

๑. บอกพ่อว่า ให้ไม่ได้ เพราะการชนไก่เป็นบาป

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ยอมให้พ่อเอาไก่ไป เพราะลูกไม่ควรขัดใจพ่อ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๙

เจ๊วและขาว ได้รับค่าอาหารกลางวันคนละ ๑ บาท ซึ่งพอซื้อถ้วยเต๋วกินได้
มเต๋ว บังเอิญวันหนึ่งมีคนมาเรียไรเงินไปทำบุญที่วัดข้างโรงเรียน เจ๊วและขาวรู้ว่า ถ้า
บริจาคเงิน ก็จะมีสตางค์เหลือไม่พอซื้ออาหารกลางวันกิน เธอคิดอย่างไรกับการกระทำ
ทั้งสองคนนั้น

๑. เจ๊วบริจาคสตางค์ ๑ บาทนั้น และขอมอดอาหารกลางวันนั้น ๑ วัน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ขาวไม่ยอมบริจาค เก็บสตางค์ไว้ซื้ออาหารกลางวัน เพราะกลัวจะหิวในตอนบ่าย
สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๐

วันหนึ่งขาวกำลังเรียนหนังสืออยู่ แต่ขาวรู้สึกว่บทเรียนไม่น่าสนใจ ในขณะนั้น
ามองเห็นพ่อและแม่ซึ่งอยู่ต่างจังหวัดเดินเข้าประตูโรงเรียนมา เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. ขาวขออนุญาตครูออกไปหาทันที

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ขาวรอไว้ให้ครูสอนจบค่อยออกไปหา

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๑

ชาย ๒ คน ได้เถียงกันว่าผู้ชายควรบวชหรือไม่ และบวชเพื่ออะไร เธอเห็นอย่างไร
กับความเห็นของชายสองคนนั้น

คนที่ ๑ ผู้ชายทุกคนควรบวช เพื่อให้เป็นที่ถูกต้องตามประเพณีนิยม

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

คนที่ ๒ ผู้ชายทุกคนควรบวช เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๒

จู่เป็นหญิงที่มีความสามารถถึงสองประการ เธอมีความรู้ในทางพยาบาลอย่างดี และขณะนี้เธอได้ใช้ความรู้เป็นประโยชน์แก่คนในหมู่บ้านของเธออย่างมาก นอกจากความรู้ในทางพยาบาลแล้ว จู่ยังสามารถทำไทยได้ดีเป็นพิเศษอีกด้วย วันหนึ่งจู่ได้รับจดหมายเชิญชวนจากกรมศิลปากรให้ไปเป็นครูสอนรำไทย เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมดั้งเดิมของไทยไว้มิให้สูญหายไป จู่กำลังมีความยุ่งยากใจว่าควรจะรับเชิญดีหรือไม่ หากจู่ตัดสินใจกระทำอย่างหนึ่งใดต่อไปนี้ จะเป็นการสมควรหรือไม่สมควรอย่างไร

๑. จู่ตัดสินใจรับคำเชิญ เพื่อต้องการรักษาขนบธรรมเนียมของไทยมิให้สูญหายไป โดยเหตุนี้เธอจึงไม่อาจใช้ความรู้ทางพยาบาลให้เป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านของเธออีกต่อไป

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. จู่ตัดสินใจปฏิเสธคำเชิญ โดยคิดว่าการใช้ความรู้ในทางพยาบาลให้เป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านของเธอ สำคัญกว่าขนบธรรมเนียมของไทย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๓

เข้าวันหนึ่ง ดำมาหาแดงที่บ้านแต่เช้ามืด ขอร้องให้แดงช่วยไปรับลูกของเธอไปส่งโรงเรียน เพราะคำติตฐะสำคัญ แดงรีบปากกับดำแล้วรีบออกเดินทางจากบ้านไปเพื่อรับลูกดำไปโรงเรียน เมื่อแดงเดินผ่านที่ว่าการอำเภอแห่งหนึ่ง เขาเห็นธงชาติกำลังชักขึ้นพอดี ขณะนั้นก็จนถึงเวลาที่โรงเรียน ใกล้จะเข้าเต็มที เธอเห็นอย่างไร ถ้า

๑. แดงหยุดยืนตรงแสดงความเคารพธงชาติ และรับลูกของดำไปโรงเรียนไม่ทัน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดงรีบเดินผ่านที่ว่าการอำเภออย่างรวดเร็ว และรับลูกของดำไปส่งที่โรงเรียนทันเวลาพอดี

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๖

มาลีปลูกกุหลาบพันธุ์ดีไว้ต้นหนึ่ง วันหนึ่งกุหลาบออกดอก ๓ ดอกใหญ่ สวยงามมาก แม่ขอกุหลาบจากมาลีเอาไปขาย เพื่อเอาเงินมาช้อกับข้าว บังเอิญเช้าวันนั้น ครูประจำชั้นของมาลี ซึ่งมาลีรักเคารพมาก เดินผ่านมาเห็นกุหลาบและชอบใจกุหลาบทั้ง ๓ ดอกมาก จึงเอ่ยปากขอจากมาลี

๑. มาลีเกรงใจครูมาก จึงตัดให้ไปทั้ง ๓ ดอก

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. มาลีปฏิเสธ เพราะรู้ว่าถ้าให้ครูไปก็ไม่ได้เงินช้อกับข้าว

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๗

ศาลาวัดข้างบ้านของดำแก้วและทรุดโทรมมาก ทางวัดจึงบอกบุญมายังชาวบ้าน ให้ช่วยบริจาคเงินซ่อมแซม ดำมีจิตศรัทธาแก่กล้า อยากจะทำบุญมาก แต่ดำไม่มีสตางค์เลย ดำไม่กล้าขอแม่เพราะรู้ว่าแม่ยากจน ขอแม่ก็คงไม่ให้ หากดำต้องการจะทำบุญจริง ก็ต้องใช้วิธีแอบเอาสตางค์ของแม่ไปบ้างโดยไม่ให้แม่รู้ ดำรู้ว่าการทำอย่างนั้นเป็นของไม่ดี เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. ดำยอมประพฤตินี้ไม่ดีสักครั้งหนึ่ง โดยแอบเอาเงินแม่ไป ๑ บาท เพื่อบริจาคทำบุญ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ดำตกลงใจไม่ทำบุญ เพราะการแอบเอาเงินของแม่ไปโดยไม่บอกกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ดี

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๔

วันหนึ่ง ที่วัดข้างบ้านของแดงจัดงานประจำปี และจัดภาพยนตร์มาฉายให้ดูด้วย แแดงชอบดูภาพยนตร์มาก แต่บังเอิญวันนั้นพ่อใช้แดงให้ทำงานบ้านให้เสร็จเสียก่อน จึงอนุญาตให้ไปเที่ยวงานได้ แแดงทำงานบ้านจนถึงค่ำจึงเสร็จเรียบร้อย ภาพยนตร์เริ่มฉายแล้ว จึงรีบวิ่งไปที่นั่น ขณะที่แดงกำลังรีบวิ่งเพื่อไปดูภาพยนตร์ มีคนแปลกหน้าคนหนึ่งเรียกแดงให้หยุด เพื่อขอให้ช่วยพาเขาไปหาผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากมีธุระสำคัญมาก

๑. แแดงพาชายคนนั้นไปหาผู้ใหญ่บ้านตามคำขอร้อง และเสียเวลาดูหนังไปหนึ่งชั่วโมง
 สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แแดงไม่พาไป เพราะไม่รู้จักคนแปลกหน้า และเห็นว่าคนแปลกหน้าอาจถามคนอื่น ๆ แฉกได้

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๕

ลุงจอนขากจนมาก และต้องเลี้ยงดูลูกซึ่งกำลังเติบโตหลายคน วันหนึ่งลุงจอนกลับจากรับจ้างทำงานได้เงินมาพอซื้ออาหารเลี้ยงครอบครัวได้หลายวัน ระหว่างทางพบชายแก่คนหนึ่งนั่งอยู่ริมทาง ชายแก่เรียกให้ลุงจอนหยุด พร้อมกับบอกว่า แกอดข้าวมาหลายวันแล้ว ขอให้ลุงจอนสงสารทำทานให้บ้างเถอะ เธอก็คืออย่างไร ถ้า

๑. ลุงจอนไม่ยอมให้ทาน เพราะตนก็ยากจนและมีหน้าที่รับผิดชอบต่อครอบครัวและลูกอีกหลายคน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ลุงจอนแบ่งเงินที่ได้ให้ทานไปบ้าง เพราะสงสารเห็นใจคนขากจนด้วยกัน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๘

แดงไปซื้อของที่ร้านขายของแห่งหนึ่ง ขณะที่แดงกำลังเป็นดูของที่ต้องการนั้น แแดงเห็นหญิงยากจนคนหนึ่งอุ้มลูกเล็ก ๆ เข้ามาขึ้นลับ ๆ ล่อ ๆ อยู่ข้างชั้นวางขนม พ่อเจ้าของร้านเผอิญคนนั้นก็แอบหยิบขนมหวานไป ๒ ชิ้น และรีบเดินหนีไป บังเอิญเจ้าของร้านสังเกตเห็นว่าขนมที่วางไว้หายไป จึงถามแดงว่า เห็นใครเข้ามาลักขนมไปหรือไม่เล่า แแดงอาจตอบเจ้าของร้านได้สองทาง คือ

๑. แแดงบอกเจ้าของร้านตามตรง ว่ามีหญิงคนหนึ่งเข้ามาขโมยไป และบอกทางที่หญิงคนนั้นเดินหนีไปด้วย เพราะแดงถือว่าการพูดความจริงเป็นสิ่งที่ดี ควรแก่การสรรเสริญ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แแดงบอกเจ้าของร้านว่า ตนไม่รู้ไม่เห็น เพราะสงสารหญิงยากจนคนนั้น ถ้าบอกความจริง เจ้าของร้านอาจตามไปพบหญิงคนนั้นและคงบอกให้ตำรวจจับ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๑๙

วันหนึ่งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านที่เขียวตั้งบ้านเรือนอยู่ บ่าวประกาศให้ชาวบ้านไปช่วยกันทำถนน เพื่อพัฒนาหมู่บ้านของตน เขียวตกลงใจไปร่วมช่วยทำถนนด้วย เพราะเห็นเป็นการทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้านของตน ระหว่างทางเขียวแวะไปชวนขาวซึ่งเป็นเพื่อนกันให้ไปช่วยทำถนนด้วยกัน แต่เขียวพบขาวนั่งหน้าเศร้าทำทางเป็นทุกข์มาก ได้ถามไถ่ความว่า พ่อของขาวกำลังไม่สบายมาก เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. เขียวเปลี่ยนใจไม่ไปช่วยทำถนน แต่อยู่เป็นเพื่อนขาวเพื่อปลอบโยนให้ขาวสบายใจขึ้น

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เขียวไปช่วยทำถนนตามความตั้งใจเดิม เพราะเห็นว่าการทำประโยชน์แก่คนหมู่บ้านสำคัญกว่าเพื่อนเพียงคนเดียว

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๐

แดงเป็นเด็กดี ซื่อสัตย์ เป็นที่ไว้วางใจของพ่อแม่ วันหนึ่งพ่อและแม่ออกไปธุระ แดงอยู่บ้านกับน้องเล็กคนหนึ่ง บังเอิญน้องของแดงทำจานราคาแพงใบหนึ่งแตก แดงรู้ว่าแม่รักงานใบนี้มาก ถ้าแม่รู้ว่าน้องทำแตก แม่คงลงโทษน้องแน่ ๆ แต่ถ้าแดงไม่บอกแม่ตามตรง แดงก็กลายเป็นเด็กพุดไป เธอคิดอย่างไร ถ้าแดงตอบคำถามของแม่ดังนี้

๑. แดงบอกแม่ว่า แม่ทำงานตกแตก เพื่อป้องกันน้องมิให้ถูกลงโทษ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดงบอกแม่ตามตรง เพื่อรักษาความเป็นคนดีและซื่อสัตย์ต่อไป และน้องของแดงถูกทำโทษ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๑

เมื่อแดงเรียนจบชั้นประถม ๔ แล้ว อยากเรียนต่อมาก แต่ในการเข้าเรียนชั้นประถม ๕ ต่อไปนั้นต้องมีการสอบคัดเลือกเข้า แดงรู้ว่าตนเรียนอ่อน คงไม่ผ่านการคัดเลือก มีทางเดียวที่แดงอาจจะสอบผ่านได้ คือแอบเอาสมุดไปเปิดดูในเวลาสอบ แต่แดงเป็นเด็กดี ใคร ๆ ก็รักนับถือว่าเป็นคนซื่อตรงตลอดมา เธอคิดอย่างไรถ้าแดง

๑. แอบเอาสมุดไปเปิดดู ในขณะที่สอบ และสอบคัดเลือกได้ ได้เข้าเรียนต่อตามต้องการ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เข้าสอบคัดเลือก และพยายามทำด้วยตนเอง สอบตก ไม่ได้เข้าเรียนตามที่ต้องการ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๒

เช้าวันหนึ่ง คำตันขึ้นมา เห็นนกเขาที่ดำเลี้ยงนอนตายอยู่ในกรง โดยไม่ทราบสาเหตุ คำเสียใจมาก เพราะตำรักนกเขาดำตัวนั้นมาก และเล่นกับมันเสมอ ขณะนั้นแดงซึ่งเป็นเพื่อนของคำเดินมาที่บ้านของคำ เพื่อไปโรงเรียนพร้อมกัน คำบอกว่าวันนี้จะหยุดโรงเรียน เพราะนกเขาที่ดำรักตายเสียแล้ว และคำเสียใจมาก เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. แดงหยุดโรงเรียนอยู่เป็นเพื่อนคำด้วย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดงไปโรงเรียนตามปกติ เพราะใกล้เวลาสอบเต็มที่แล้ว

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๓

มีเด็ก ๒ คน เป็นเพื่อนสนิทกับแดงมาก แต่แดงเรียนอ่อนมากจนใคร ๆ คาดว่า จะต้องตกซ้ำชั้น วันสอบไล่เด็กทั้ง ๒ นั่งใกล้กับแดง แดงเห็นแดงแอบเปิดสมุดดู เธอคิดอย่างไร ถ้า

เด็กคนที่ ๑ บอกครูหรือกรรมการ เพราะถือว่าการกระทำของแดงเป็นการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เด็กคนที่ ๒ ช่วยแดง โดยคอยให้สัญญาณเวลาคร่อมองมาทางแดง เพราะรู้ว่าถ้าครูจับได้ แดงจะต้องถูกลงโทษ และสอบตก

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

ต่อจากตอนที่ 1

เรื่องที่ ๒๔

คืนวันหนึ่ง ขโมยขึ้นบ้านเพื่อนบ้านของแดง แต่เจ้าของบ้านรู้ตัว จึงยิงขโมยบาดเจ็บ แต่ขโมยหลบหนีไปได้ สองวันต่อมา แแดงพบชายคนหนึ่งนอนเจ็บอยู่ในพุ่มไม้หลังบ้านของแดง แแดงไม่ทราบว่า ชายคนนี้เป็นขโมยคนที่ถูกยิงหรือไม่ แต่ชายคนนั้นเจ็บมาก และอ่อนวอนขอน้ำดื่ม เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. แแดงให้น้ำชายคนนั้นดื่ม และหาอาหารมาให้กินด้วย เพราะชายคนนั้นกำลังเจ็บหนัก จึงควรช่วยเหลือ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แแดงไม่ยอมช่วยเหลือ กลับวิ่งไปตามผู้ใหญ่บ้านมา เพราะคิดว่าชายคนนี้อาจเป็นขโมย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๕

โรงเรียนแห่งหนึ่งออกกฎข้อบังคับ มิให้นักเรียนออกนอกบริเวณโรงเรียน โดยมีได้รับอนุญาตจากครู ในระหว่างพักกลางวันวันหนึ่ง เกิดไฟไหม้ที่บ้านหลังหนึ่งในหมู่บ้านใกล้ๆ โรงเรียน บ้านต่างๆ ในหมู่บ้านนี้ตั้งอยู่ติดกันมาก ถ้าหากไม่รีบดับไฟโดยด่วนไฟจะลุกลามไหม้บ้านหลังอื่นๆ หมดไปด้วย เพราะขณะนั้นกำลังมีพายุแรง เธอคิดว่าการกระทำของชาวและเขี้ยวควรหรือไม่ควรอย่างไร ?

๑. ชาวรีบวิ่งไปช่วยดับไฟทันที เพราะถ้าขึ้นรอชักช้าอาจไม่ทันการ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เขี้ยวรีบวิ่งไปขออนุญาตครูออกนอกบริเวณโรงเรียน และไปช่วยดับไฟไม่ทัน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๖

ชาวเป็นคนที่รักการเรียนมาก แต่พ่อแม่เป็นคนจน เมื่อเขาเรียนจบชั้นประถม ๔ แล้ว เขาทราบว่าเขาจะไม่มีโอกาสเรียนต่อไปอีก วันหนึ่งผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านที่เขาอยู่ ประกาศว่ามีคนขโมยพระพุทธรูปเก่าแก่ของผู้ใหญ่บ้านไป ถ้าใครสามารถบอกตัวคนขโมยได้ จะมอบรางวัลให้เป็นเงินจำนวนใหญ่ก้อนหนึ่งถึง ๕,๐๐๐ บาท เขารู้ว่าคนขโมยคือเพื่อนของตัวเอง เธอคิดอย่างไร ถ้าเขา

๑. บอกตัวคนขโมย เพื่อเอาเงินรางวัลไปเรียนต่อ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ไม่บอกและไม่ได้เงินรางวัลมาเรียนต่อ เพราะคนขโมยเป็นเพื่อนของตน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๗

เมื่อเร็วๆ นี้ หนีหวัดกโรคระบาดเข้ามาในประเทศไทย แต่ยังไม่ถึงจังหวัดที่แดงอยู่ ทางหน่วยอนามัยแนะนำให้ทุกคนไปฉีดยาที่หน่วยอนามัยของอำเภอ แดงเตรียมตัวจะไปฉีดยา แต่พ่อบอกว่า ไม่จำเป็นต้องไป โดยอ้างว่าตัวพ่อไม่เคยฉีดยาและไม่เคยเป็นอะไรด้วย เธอคิดอย่างไร ถ้าแดง

๑. ไม่เชื่อพ่อ ไปฉีดยาตามที่หน่วยอนามัยแนะนำ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เชื่อพ่อ เปลี่ยนใจไม่ไปฉีดยา

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๘

ริมถนนแห่งหนึ่งมีต้นไม้อเล็ก ๆ ปลูกไว้เป็นแถว เพื่อว่าเมื่อต้นไม้อเหล่านั้นโตขึ้นจะให้
ความสวยงามและความร่มเย็นแก่ผู้ที่ใช้ถนนนั้น

ชายคนหนึ่ง ช่วยรดน้ำต้นไม้อที่ปลูกอยู่ตรงหน้าบ้านของตน เพื่อต้นไม้อนั้นจะได้งอกงาม
เร็ว และเมื่อออกดอก คนทั้งหลายที่ผ่านไปมาจะได้ชื่นชม

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

ชายอีกคนหนึ่ง ช่วยรดน้ำ และเมื่อต้นไม้อนั้นออกดอก ก็เก็บดอกไม้เหล่านั้นมาปักแจกันใน
บ้านของตนบ้าง เพราะเห็นเขาว่ามีส่วนในการบำรุงรักษาต้นไม้อด้วย ฉะนั้น
เขามีสิทธิ์ที่จะเก็บดอกไม้ได้

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๒๙

เช้าวันหนึ่ง ขณะนักเรียนกำลังเข้าแถวเคารพธงชาติอยู่นั้น นักเรียนคนหนึ่งซึ่งยืนอยู่
กลัดแดง เกิดเป็นลมล้มลงในขณะที่เพลงชาติกำลังบรรเลงอยู่ เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. แต่งยืนตรงต่อไป จนเพลงชาติบรรเลงจบลง

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แต่งล้มลงช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนคนนั้นทันทีแม้ว่าเพลงชาติยังคงบรรเลงอยู่

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๐

หญิงแก่คนหนึ่งมาขออาศัยอยู่กับเจ้าของบ้าน เจ้าของจึงยอมให้อาศัยอยู่ด้วย หญิงแก่คนนั้นชอบฟังลัทธิทางวิทยุมานัก ขออนุญาตเจ้าของเปิดลิเกฟังเสมอ แต่หญิงคนนั้นหูหนวก จำต้องเปิดวิทยุให้ดังมากๆ จึงจะได้ยิน เจ้าของรำคาญใจมาก เพราะใจหนึ่งก็เกรงว่า เสียงวิทยุจะรบกวนเพื่อนบ้าน แต่ใจหนึ่งก็สงสารคนแก่ เธอก็ทำอะไร ถ้า

๑. เจ้าของสั่งห้ามมิให้หญิงแก่หูหนวกเปิดวิทยุอีกต่อไป เพราะเกรงใจเพื่อนบ้าน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เจ้าของยอมให้หญิงแก่หูหนวกเปิดวิทยุได้ต่อไป เพราะสงสารคนแก่

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๑

เชิwmั้วอยู่ตัวหนึ่ง วันหนึ่งวันนั้นเจ็บ เชิwmไปตามหมอรักษา เมื่อหมอตรวจอาการจึงพบว่าตัวของเชิwmเป็นโรคระบาดในขั้นร้ายแรง หมอจึงให้การรักษาให้หายได้ หมอแนะนำให้เชิwmฆ่าตัวเสีย เพราะถ้าหากปล่อยไว้จะทำให้ตัวของเชิwmบ้านใกล้เคียงติดโรคล้มตายลงได้ เธอก็ทำอะไร ถ้าเชิwmทำดังนี้

๑. เชิwmฆ่าตัวให้ตายตามคำแนะนำของหมอ เพื่อป้องกันมิให้ตัวของเชิwmบ้านติดโรคล้มตายลงด้วย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เชิwmปล่อยตัวให้ตายเอง เพราะยึดถือคำสอนของศาสนาว่า ไม่ควรฆ่าสัตว์

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๒

ในตอนใกล้เปิดเทอมครั้งหนึ่ง โรงเรียนที่แดงเรียนอยู่ประกาศว่า เทอมหน้านักเรียนทุกคนจะต้องใส่เสื้อขาวมาโรงเรียน ถ้าใครฝ่าฝืนกฎนี้จะถูกลงโทษ แดงเป็นเด็กที่พ่อแม่ากจน เมื่อถึงเวลาโรงเรียนเปิดเทอมใหม่ แดงก็ยังไม่มืเสื้อขาวใส่ไปโรงเรียน เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. แดงฝ่าฝืนกฎของโรงเรียน โดยใส่เสื้อสีอื่นไปโรงเรียนเช่นเคย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดงแอบหยิบเอาเสื้อขาวของพี่ไปใส่ ทั้งนี้เพราะแดงคิดว่านักเรียนควรจะทำตามกฎของโรงเรียน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๓

ในหมู่บ้านที่แดงอยู่กำลังขาดแคลนน้ำ เพราะน้ำในบ่อที่ขุดไว้กำลังงวดลงทุกที ันหนึ่ง ชาวบ้านตกลงพร้อมใจกันจะขุดบ่อน้ำใหม่ แต่วันนั้นทางโรงเรียนที่แดงเรียน ซึ่งอยู่ในหมู่บ้านอีกแห่งหนึ่ง จะพานักเรียนทั้งหมดไปดูวิธีต่อเรือที่โรงงานในเมือง ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. แดงตกลงไปโรงเรียน เพื่อจะได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมและเห็นของแปลกๆ ใหม่ๆ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดงตกลงอยู่ช่วยชาวบ้านขุดบ่อน้ำขึ้นใหม่

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๔

วันหนึ่งครูประจำชั้นของชาวทำบุญขึ้นบ้านใหม่ และขอให้ชาวไปช่วยงานด้วย แ บ้งเอิญในวันเดียวกันนั้น ในหมู่บ้านที่ชาวอยู่ตกลงจะขุดสระน้ำ เพื่อชาวบ้านในหมู่บ้านนี้ จะได้มีน้ำกินและใช้ ผู้ใหญ่บ้านป่าวประกาศให้ทุกคนในหมู่บ้านร่วมมือกันขุดสระทุกคน เธอ คิดว่าอย่างไร ถ้า

๑. ชาวไปช่วยงานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ของครูประจำชั้น

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ชาวไม่ไปช่วยงานครู แต่กลับไปช่วยขุดสระน้ำในหมู่บ้านของตน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๕

ชาวมียเงินจำนวนหนึ่ง ซึ่งเก็บสะสมไว้ โดยตั้งใจว่าจะนำเงินนั้นไปทำบุญที่วัดข้างบ้าน วันหนึ่งมีชายยากจนมาก มาหาชาวที่บ้าน (บอกชาวว่าลูกของตนกำลังเจ็บหนักและไม่มีเงิน รักษา และขอความช่วยเหลือจากชาว เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. ชาวมอบเงินจำนวนที่เก็บไว้ทำบุญให้ชายคนนั้นไปรักษาลูกที่กำลังป่วย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ยังคงนำเงินไปบริจาคทำบุญที่วัด ดังที่ได้ตั้งใจไว้

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๖

วันหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเสด็จไป
ที่วัดแห่งหนึ่ง สองข้างทางเข้าวัดมีประชาชนนั่งเรียงรายคอยเฝ้าชมพระบารมีอยู่อย่างคับคั่ง

๑. นักเรียนกลุ่มหนึ่งตรงเข้าไปกราบที่ฝ่าพระบาท และห้อมล้อมพระองค์ แสดงความ
ชื่นชมยินดี จนทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินต่อไปไม่ได้

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. นักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งกราบลงเฉย ๆ เมื่อทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินผ่าน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๗

ในโรงเรียนหนึ่งมีกฎว่า ในตอนพักกลางวัน เด็กทุกคนจะออกจากบริเวณโรงเรียนไม่ได้
ถ้าใครมีความจำเป็นต้องออกจากบริเวณโรงเรียน ต้องมาขออนุญาตจากครูใหญ่ก่อน * วันหนึ่ง
เจี๊ยวอยากกินขนมหวาน ซึ่งมีขายที่ร้านขายขนมห่างจากบริเวณโรงเรียนเพียงเล็กน้อย เจี๊ยวรู้ว่า
ถ้าแอบวิ่งไปซื้อ ก็จะกลับมาทันโรงเรียนเข้า โดยไม่มีใครเห็น เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. เจี๊ยวแอบวิ่งไปซื้อขนมหวานในร้านขนมนั้น และกลับเข้าโรงเรียนโดยไม่มีใคร
เห็นเลย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. เจี๊ยวขอมอด ไม่ยอมไปซื้อขนมทั้ง ๆ ที่รู้ว่าถ้าไป ก็ไม่มีใครเห็น

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๘

วันหนึ่งเขี้ยวถูกลอตเตอรี่ ได้เงินก้อนหนึ่ง เขี้ยวคิดว่า เขาไม่มีความจำเป็นจะต้องเก็บเงินนี้ไว้ ควรใช้ทำบุญดีกว่า ขณะนี้วัดข้างบ้านก็กำลังเรียไรเงินไปซ่อมแซมกุฏิอยู่ แต่ก่อนที่เขี้ยวจะนำเงินไปมอบให้วัด เพื่อสมทบทุนซ่อมแซมกุฏิพระ เพื่อนสนิทของเขี้ยวมาหา และขอยืมเงินเขี้ยวเป็นจำนวนเท่า ๆ กับที่เขี้ยวตั้งใจจะทำบุญ เธอคิดอย่างไร ในการกระทำของเขี้ยวดังนี้

๑. บอกเพื่อนว่า ให้ไม่ได้ เพราะขณะนี้ทางวัดกำลังต้องการเงินไปซ่อมแซมกุฏิอย่างยิ่ง
 สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ให้เพื่อนไปก่อน แล้วกำชับให้เขี้ยวรีบนำมาคืน เพื่อตนจะได้นำไปทำบุญให้วัด
 สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๓๙

เมื่อการแสดงจบลงแล้ว ดนตรีก็เริ่มบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๑. ชายคนหนึ่ง รีบเดินออกมาจากที่นั่ง เพราะคิดว่าถ้ารอจนเพลงสรรเสริญพระบารมีจบ กว่าจะกลับบ้านได้ก็คงอาจจะค่ำมืดมาก เพราะผู้คนยัดเยียดมาก

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ชายอีกคนหนึ่งยืนตรงจนเพลงสรรเสริญพระบารมีจบแล้ว จึงเดินจากที่นั่ง และ
 กว่าจะออกมาได้ก็ค่ำแล้ว

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

รูปที่ ๔๐

คำและแดงคุยกันถึงเรื่องการใช้เวลาของตนในระหว่างเทศกาลสงกรานต์ครั้งหนึ่ง เธอตอบว่า ในความคิดของคนทั้งสองนี้

๑. คำพูดว่า “ การใช้เวลาไปตุงงานสงกรานต์เป็นการใช้เวลาที่ไม่มีประโยชน์ ควรหาเวลานั้นมาทบทวนบทเรียนอ่านหนังสือหาความรู้เพิ่มเติมดีกว่า ”

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แดงพูดว่า “ งานสงกรานต์เป็นขนบธรรมเนียมของไทย คนไทยควรชื่นชมในธรรมเนียมของตน ฉะนั้นจึงควรไปร่วมงานสงกรานต์ด้วย ”

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

รูปที่ ๔๑

วินัยอยากเป็นครูมาก เพราะคิดว่าการเป็นครู เป็นการช่วยเหลือประเทศชาติได้ดีที่สุด จะมีโอกาสสั่งสอนเด็กให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป แต่การจะเป็นครูได้ วินัยต้องสอบคัดเลือกแข่งกับคนอื่น วินัยรู้ว่าตนเคยเรียนอ่อนมาก ถ้าสอบคัดเลือก เขาคงไม่ผ่าน ถ้าองการเป็นครูเพื่อช่วยชาติจริงแล้ว วินัยต้องทุจริตในการสอบ เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. วินัยทุจริตในการสอบคัดเลือก และได้เป็นครูช่วยชาติดังตั้งใจไว้

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. วินัยไม่ยอมทุจริต เพราะเป็นการแสดงความไม่ซื่อสัตย์ และเขาสอบตกไม่ได้เป็นครูช่วยชาติ

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๔๒

ในวันหยุดวันหนึ่ง แต่งม้งานทำ ๒ อย่าง อย่างแรก คือเอาकुหลาบที่นายอำเภอขอไว้นานแล้ว ไปให้นายอำเภอที่บ้าน อีกอย่างหนึ่งจะต้องดูทบทวนวิชาที่เรียนมา เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว เธอก็คืออย่างไร ถ้า

๑. แต่งทบทวนวิชาความรู้ที่เรียนมาก่อน แล้วจึงเอาकुหลาบไปให้นายอำเภอ เพราะคิดว่า การเรียนย่อมสำคัญกว่า

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. แต่งเอาकुหลาบไปให้นายอำเภอก่อน แล้วจึงกลับมาทบทวนความรู้ ทั้งนี้เพราะ
 แต่งคิดว่า ชูระของนายอำเภอสำคัญกว่า

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๔๓

สายสุรีมีเพื่อนสนิทที่เธอรักมากเท่า ๆ กัน ๒ คน วันหนึ่งเพื่อนคนหนึ่งชวนสายสุรีไปร่วมทำบุญที่วัดแห่งหนึ่ง ส่วนเพื่อนอีกคนหนึ่งชวนไปดูรำไทยในงานแสดงแห่งหนึ่ง สายสุรีรู้สึกลำบากใจมาก เพราะไม่รู้จะตัดสินใจไปกับใครดี เธอก็คืออย่างไร ถ้า

๑. สายสุรีตัดสินใจไปทำบุญกับเพื่อนคนแรก เพราะเห็นว่าการทำบุญสำคัญกว่าการ
 พ้อนรำไทย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. สายสุรีตัดสินใจไปดูการพ้อนรำไทย เพราะคิดว่าควรสนับสนุนศิลปของไทย

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๔๔

ชายคนหนึ่งเคยเป็นโจร แต่ก็คิดจะกลับตัวเป็นคนดี หนึ่งตำรวจมาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แก่นตั้งบ้านเรือนอยู่ ชายคนนั้นสัญญากับชาวบ้านในหมู่บ้านนั้นว่า เขาจะปฏิบัติตนเป็นคนดี และจะทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้านจริง ๆ โดยจะสร้างบ่อน้ำ สร้างสนามเด็กเล่นให้ ขอแค่เพียงชาวบ้านช่วยกันปิดบังอย่าให้ตำรวจรู้ว่าเขาอยู่ที่ไหนก็แล้วกัน และชายคนนั้นก็ลงมือทำจริงอย่างที่สัญญา คือจ้างคนมาขุดบ่อน้ำทันที แต่ยังไม่ทันเสร็จก็มีตำรวจผ่านมา และบังเอิญแะมาถามแก่ว่ามีคนแปลกหน้ารูปร่างลักษณะเหมือนชายคนนั้นมาอาศัยอยู่หรือเปล่า เธอคิดว่า การกระทำของแก่มันควรหรือไม่ควรอย่างไร ถ้าแก่มัน

๑. บอกตำรวจว่า ไม่มีคนรูปร่างลักษณะอย่างนั้น เพราะแก่มันเห็นว่า ชายคนนั้นกำลังทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้านของตน

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. บอกตำรวจตามตรงว่ามีคนรูปร่างลักษณะนั้นมาอยู่ เพราะแก่มันถือว่า การพูดจริงเป็นสิ่งที่ดีควรนิยม

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

เรื่องที่ ๔๕

วันหนึ่งนายอำเภอมาจัดหมัวยามาถึงลุงกล้า สั่งให้ไปหาที่ที่วัดถ้ำอำเภอ ในวันศุกร์ที่จะถึงนี้ แต่บังเอิญในวันศุกร์นั้นสมภารที่วัดขอรองให้ลุงกล้าช่วยเรียไรเงินจากผู้มีจิตศรัทธา นำมาสมทบซ่อมแซมศาลา ลุงกล้าว่านวยใจ เพราะใจหนึ่งเกรงอำนาจของนายอำเภอ อี หนึ่งก็อยากจะช่วยทางวัด เธอคิดอย่างไร ถ้า

๑. ลุงกล้าตัดสินใจ ช่วยทางวัดเรียไรเงินจากผู้มีจิตศรัทธามาซ่อมแซมศาลา

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐

๒. ลุงกล้าตัดสินใจปฏิเสธคำขอรองทางวัด แต่ไปหานายอำเภอตามคำสั่ง

สมควรอย่างยิ่ง ☐ สมควร ☐ ไม่สมควร ☐ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ☐